XVI. évfolyam. Budapest. 73. szám. Kedd, 1882. márczius 14.

EGYETÉRTÉS

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Szerkesztő- s kiadó-hivatal:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. szám.
Csak bérmentes levelek fogadtatnak el. Kéziratok vissza nem küldetnek.
Előfizetési dij:
Vidékre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egy évre	20.—
Félévre	10.—
Negyedévre	5.—
Egy hóra	1.80

Egy szám 6 krajczár.

Hirdetések és nyiltterek felvétetnek árszabály szerint a kiadó hivatalban:
Budapest IV. himző-utcza és kalap-utcza sarkán 1. sz.
Hirdetések felvétetnek a külföldön:
Bécsben: Oppelik A.-nál, Stubenbastei Nr. 2. Mosse Rudolfnál, Seilerstätte Nr. 2. Haasenstein és Voglernél, Wallfischgasse 10. Daube G. L. és társánál, Wollzeile Nr. 12.
Párisban: Rudolf Mosse, 40. rue notre dame-des-Victoires (place de la Bourse.)
Frankfurtban a/M.: Daube G. L. és társánál.

Ujabb költségek.

Csupa alarmhir tölti el a világot. A mi csak szükséges ahhoz, hogy köznyugtalanságot idézzen elő a nagy közönségben, az két nap óta mind megvan. Bécsben a közös hadügyminiszter konferál a lajthántuli és lajtháninneni miniszterekkel, s a hivatalos tudósitók alig hogy kisérletet mernek tenni azon hirnek a megczáfolására, miszerint e konferálásnak tárgyát a delegácziók ujból való összehivása képezi. Ujra pénzbeli áldozatokról van szó az okkupáczió számára, s magok a börzék készpénz gyanánt veszik e hireket. Nem habozunk kijelenteni, hogy nézetünk szerint ezen alarmhirekben sok a valótlan. Tulhajtják a dolgokat. Sötétebbnek látják a helyzetet, mint a minő tényleg, s a mellett közremüködhet az is, hogy némely oldalról czélzatosan is oda hatnak, miszerint az állapotok ujentől roszabbaknak tersenek. Másrészt azonban nem adhatjuk át magunkat annyira az optimismusnak, hogy magokat a való tényeket se vegyük számba, reményeket alkossunk magunknak oly dolgokra nézve is, melyek a helyzetből egyáltalában nem indokolhatók.

Nem keressük azért, hogy a bécsi konferencziák felől minő hirek szárnyalnak, hanem keressük, hogy minő a helyzet, s hogy az mit parancsol. És itt emlékezetbe kell hoznunk ama tényt, hogy a közös hadügyi kormány már akkor, midőn a déli lazadás leverésére szükséges 8 millió megadásáról volt szó, bevallotta, miszerint valószinüleg több is fog kelleni. Azt mondották, hogy a megrongálandó hadianyagot meg kell ujitani, a benne előállandó veszteséget ki kell pótolni, s a déli garnizonok létszámát meg kell erősiteni És ez a szükség most mind beállott. Azon kivül beállott annak szüksége is, hogy a lázadás helyén erőditések eszközöltessenek. A dragáli erősséget, mint a legujabb hirek szólanak, dinamittal fölrobbantották, ugy hogy az egész lázadás helyén nincs most semmi megerősitett hely. E nélkül pedig a lázadás végleg elfojtva nincs. A mint csapataink el fognak vonulni nagy küzdelmek árán elfoglalt poziczióikból, be fognak azokba vonulni azonnal a fölkelők, kik most vagy elszéledtek, vagy a montenegrói határon át elmenekültek.

A tény, még pedig kétségbe vonhatatlan tény tehát az, hogy ujra pénz kell. Össze fognak ennek következtében a delegácziók hivatni ujra, s elébök fog terjesztetni a helyzet kényszerüsége. Rá fog a közös kormány mutatni a helyzetre, mint a hogy rámutatott alig másfél hónap előtt. S a delegáczió ugy fogja találni, mint akkor, hogy a helyzet tarthatatlan, s hogy csak pénzáldozatok utján lehet boldogulni. Ne feledjük azonban, hogy az akkori és a mostani állapot között lényeges különbség létezik. Akkor pusztán az önvédelem és a futás, vagy ha szelidebb szó tetszik: visszavonulás között lehetett választani. Azért mi akkor magunk is ugy fogtuk fel a helyzetet, hogy a lázadást le kell verni előbb s azután vonulni vissza, a mikor az többé nem futás. Ma azonban nem erről van szó. Hanem van arról, hogy egy uj lázadás ellen biztositsuk a tartományt, hogy megerősitsük ott magunkat a jövendőre nézve, szóval hogy ugy rendezkedjünk be Herczegovinában, mintha azt a tartományt örökké a magunkénak kivánnánk megtartani.

Es ez lényegesen megváltoztatja a helyzetet. Megváltoztatja egyszersmind az álláspontot, melyet a képviselőház többsége szemben a kormánynyal kell, hogy elfoglaljon. Egy hazafias többség eddig még csak megnyugtathatta valahogy a maga lelkiismeretét, midőn arról volt szó, hogy ott lent megtámadott fiaink biztosságáról gondoskodjunk, s ezen czélból elfelejtsük még azt is, hogy hiszen ez a kormány teremtette a helyzetet. De most ez nincs ugy többé. A költség nem védelmi követelmény, hanem egy idegen földön tett beruházás. S azonfölül e beruházást egy ujabb elkövetett hiba után kéri a kormány. Parlamentáris tekintetben megengedhetetlen ugyanis az, a mit a jelen kormány ép a bosnyák-herczegócz ügygyel szemben követ, hogy megteremti egész visszásságában a helyzetet, s azután a helyzet kényszerüségére apellál szemben a törvényhozó testületekkel. Soha sem bir kellő bátorsággal bevallani a végczélt egészen, sohasem mer előállani terveivel, még a mutatkozó bonyodalmakat sem oldja meg végleg, hanem csak momentán segit a bajon, s ha azután ennek következtében egy más baj keletkezett, ismét a helyzet kényszerüségére apellál.

A mint az okkupált tartományokról van szó, már szinte megunjuk a sok bajra való utalást, melyet ez az okkupáczió maga után vont. Annyiszor rámutattunk a veszélyekre, bonyodalmakra, hogy szinte félve nyulunk a tollhoz, midőn erről kell irnunk, s tartunk tőle, hogy maga az olvasó is igy van vele. S még mindig arra van alkalmunk, hogy ujabb és ujabb bajokat kell ezt illetőleg konstatálnunk. Mikor már-már ugy tetszik, hogy az áldozatoknak egy ideig vége, akkor ismét valami nehézség adja magát elő, a mely még azoknak a figyelmét is elkerülte, a kik lehető legroszszabb szinben látták a dolgokat, s lehető legkevesebbet reméltek a jövőtől. Ezek az uj kiadások, melyek előttünk állanak, csak egy ujabb lánczszemét képezik az egésznek, melyet nem ismertünk eddig, s mely bizonyosan nem utolsó a maga fajtájából. S nekünk kötelességünk most is ráutalni nem a helyzet kényszerüségére, mely az áldozatot követeli, hanem a kormány által elkövetett ős hibára, mely magának az okkupáczió tényének végrehajtásában fekszik.

Csakis ebből a szempontból itélendő meg helyesen a kormány eljárása. Nem azt szabad és kell tekintenünk, hogy a mutatkozó körülmények között valóban szükségesek-e az áldozatok, melyeket a nemzettől követelnek, hanem azt kell fontolóra vennünk, hogy e körülményeket a jelen kormány politikája szülte. És e politikát folytatni akarja e kormány tovább. Magában a delegáczióban kijelentette ezt a mult szesszió alatt a közös kormány, mondván hogy az elfoglalt tartományokban azután is csak azt a politikát követheti, melyet eddig követett. De abból a tényből is ez következik, hogy helyzetünket akarják ott lent megerősiteni, s erre kérik majd az uj költségeket. Az a politika pedig nem szülhet más eredményeket, mint a minőket szült eddig. Maga a képviselőház többsége sem zárhatja el ez előtt szemeit. Föl kell tennie maga előtt egész határozottságában a kérdést, s vagy megbuktatni az üzött politikát a kormánynyal együtt, vagy nem panaszkodni mint tette eddig, hanem fizetni szó nélkül egymás után a milliókat.

Budapest, márczius 13.

A delegácziók összehivásának határideje mai napon — mint biztos forrásból értesültünk — még nem volt megállapitva. A kormánykörök egy része azt óhajtaná, hogy a delegáczió a jövő hétre, e hó 20-tól 25-ig terjedő időre hivassék össze s ez idő alatt a főrendiház is elvégezhetné a költségvetés tárgyalását s e hó utolsó betében még a képviselőház is letárgyalhatná a delegácziók által megállapitandó közös költségnek a költségvetésbe való beillesztését. Ez esetben a hátralévő nagy szerves törvényjavaslatok a husvéti szünidő után pünkösdig egy folytában szakadatlanul tárgyaltatnának. Tisza Kálmán miniszterelnököt Bécsből ma estére várják haza s neki ajánlani fogják e munkarendet. Más oldalról a delegácziók tanácskozásaira husvét hetét vélnék legalkalmasabbnak s ez esetben a képviselőház a szünidő előtti két héten át csak apróbb törvényjavaslatok elintézésével foglalkoznék, miután a nagyobbak részint nem mentek még át a bizottságok tárgyalásain, részint nem alkalmasak arra, hogy a képviselőháznak most már kifáradt figyelme mellett tárgyaltassanak. — Legközelebb s valószinüleg holnap a minisztertanács e kérdésben határozni fog.

A képviselőház bizottságaiból.

A köztisztviselők minősitéséről szóló törvényjavaslat tárgyalására kiküldött bizottság mai napon alakuló ülést tartván, a bizottság elnökévé Péchy Manó, jegyzőjévé Dárday Sándor választatott meg. Egyuttal a bizottság a megválasztott jegyzőt a törvényjavaslatnak bizottsági tárgyalása alkalmával az előadói teendőkkel is megbizván, az elnök az ülést befejezte azzal, hogy az érdemleges tárgyalások felvétele iránt mielőbb intézkedni fog.

A képviselőház **igazságügyi** bizottságának mára kitüzött ülését f. hó 16-ára halasztották.

A képviselőház **kérvényi** bizottsága ma délután ülést tartott, melyen megállapitotta a kérvények 13-ik sorjegyzékét.

A képviselőház **közgazdasági bizottsága** Falk Miksa elnöklete alatt tartott mai ülésében ama javaslat tárgyalását folytatta, mely a közigazgatási bizottságról szóló 1876. évi VI. t. cz. módositására vonatkozik. A tárgyalás lefolyása a következő volt:

Baross Gábor előterjeszti az ujabb szövegü javaslatot.

Gaál Jenő: A javaslatot most nem fogadhatja el, mert kételyei az átdolgozás által nincsenek eloszlatva.

Hegedüs Sándor a czimben kiván változtatást, s ajánlja, hogy az uj czim igy hangozzék: „törvény a föld mivelési, ipar és kereskedelmi miniszternek a közigazgatási bizottságban leendő képviseltetéséről."

Széchényi Pál az uj czim mellett **Baross** G., **Kemény** br., **Gaál** G. a régi czim mellett szólanak.

A bizottság a régi czimet fogadja el.

A 2. §-ban arról van intézkedés, hogy a közgazdasági előadó, ki a föld. minisztérium közege a bizottságnak tagja legyen, és szavazati joggal birjon.

Hegedüs S. Meghatározni kivánja ama közgazdasági ügyeket, a melyekkel az előadó foglalkozni fog.

Baross Gábor: A hatáskör megszavazását a miniszterre kivánja bizni.

Kemény G. miniszter az eredeti szöveg elfogadását kéri.

Gaál Jenő: A minisztertől felvilágositást kér arra nézve, hogy a miniszternek minő véleménye van erről az intézményről

Kemény G. b. miniszter: A közgazdasági előadónak feladata lesz a bizottságban a miniszteri utasitásokat és rendeleteket ellenőrizni. A czél az, hogy a miniszternek bizalmi férfiai legyenek, a kik segitsék őt a közgazdasági érdekek előmozditásában.

Hegedüs Sándor benyujtja a következő módositást.

A közgazdasági előadók feladata, a földmivelés ipar és kereskedelmi miniszterium hatáskörében eső földmivelési, állattenyésztési, ipari- és kereskedelmi teendők körül felmerült intézkedéseket és tapasztalatokat, teendőket és hiányokat figyelemmel kisérni, azok iránt a közigazgatási bizottságban a szükséges intézkedést eszközöltetni, a hatósági közegekkel szemben a megyei hatóság rendelkezését felhivni, a kormányhoz szükséges előterjesztésekre a bizottságban javaslatot tenni.

A bizottság a módositást elveti, s az előadó által ajánlott szöveget fogadja el. 475. és 6. észrevétel nélkül elfogadtatnak.

Következett a Fiume s a nyugot-európai kikötők közt fentartandó rendes gőzhajózási összeköttetésről szóló t.javaslat", melyhez hozzászóltak Baross G. előadó, b. Kemény G. miniszter, Zichy Jenő gr., Hegedüs J., Gaal J., György E. és Matlekovics S. Végül a javaslat általánosságban elfogadtatott.

Budapest, márczius 13

Ma van a II. Sándor czár élete ellen elkövetett merénylet évfordulója, melynek megünneplését előre hirdették a pétervári táviratok. Amnesztia hirdetését várták erre a napra, s egy manifesztum kibocsátását, mely reformokat lenne hirdetendő. Semmi sem valószinübb azonban, mint az, hogy mindakettő elmarad. III. Sándor czár, a maga kényszerü elvonultságában sem amnesztiálásra, sem reformálásra nem hajlandó. Azt mondják egyébiránt, hogy már megunta a magányt s ismét Pétervárott akarja felütni rezidencziáját. Ezt az állitólagos lépést a legkülönfélébb módon magyarázzák. Mig ugyanis némelyek ugy vélekednek, hogy a politikai helyzetre nézve igen előnyös lesz, ha a czár maga intézi azt a fővárosból, mások ugy gondolkoznak, hogy ettől a költözködéstől inkább a helyzet rosszabbra fordulása várható. A czár, élete biztositása czéljából, a fővárosban olyan rendszabályokhoz lesz kénytelen nyulni, — s azokat a személyeket, kik, mint Ignatiev, ugy tesznek, hogy mindenek fölött csak is ők képesek a czárt a komoly veszedelmek ellen megvédelmezni, oly nélkülözhetetleneknek fogja tartani, — hogy ez által Ignatiev és emberei egyre hatalmasabbak és nagyobb befolyásuak lesznek. Az utóbbi felfogást megingatja némileg a „Golosz" ama czikke, melyet egy mult éjjeli táviratunk ismertetett s mely egész nyiltsággal száll szembe a békebontó panszláv-párttal. Azt kell hinni, hogy a „Golosz" bizonyára nem mert volna igy irni, ha tudomása nem lenne arról, hogy az udvarnál a panszláv befolyás csökkenőben van. „Bármit mondjanak is, igy végzi emlitett czikkét a „Golosz", hivek maradunk jelszavunkhoz: „Béke! béke! béke!" Oroszország és Németország barátsága az érdekek közösségén alapszik s ennélfogva meg nem semmisithető. Háboru által Oroszország még ha győzne is, semmit sem, Németország a legkedvezőbb körülmények közt is csak keveset nyerhet.

Emlitettük legutóbb, hogy Németország és a vatikán közt a tárgyalások ismét folyamatban vannak. Egy római táviratunk jelenti ma, hogy a pápa tegnap fogadta első izben Schlözer német követet; a pápa nagy udvariassággal beszélgetett a követtel és azt mondá, hogy ha tőle függne, az egyetértés közte és Németország közt már valamennyi pontra nézve helyreállott volna. Megerősitik, hogy a katholikus tisztviselők egyikét fogják a porosz követség titkárává és kanczelláriájává kinevezni.

Ir mozgalom az angol alsóházban.

Londonból irják márczius 11-iki kelettel: Az alsóház tegnapi ülésén Healy homeruler kérdést intézett, vajjon igaz-e, hogy mr. John Rorket Dublinban a kényszertörvény értelmében elfogták, s miféle büntett gyanuja nehezül reá. Az irlandi államtitkár ezt válaszolta: Rorket elfogták, mert erős a gyanu rá, hogy bérlőket a bérleti összeg nem fizetésére bujtogatta. Healy erre inditványozta, hogy a ház napolja el magát s ez által fejezze ki tiltakozását Rorke elfogatása ellen. Az elfogatás csak azért történt, mert Rorke a liga Párisban időző pénztárosa Egannak társa. Sexton, ki az elnapolást pártolta és Gray ugyanabban a véleményben vannak. Forster államtitkár vitatja, hogy az elfogatáshoz semmi köze, Rotkenek Egannal való összeköttetéséhez Justin Mac Casthy nem elégszik meg ezzel az állitással. O'Donnel pedig Rorke elfogatását az ir kormány „aláváló és gyáva visszaélésének" nevezi. Mitchel Henry (mérsékelt homeruler szerint a folytonos elfogatásokat Parnell párthiveinek parlamenti föllépései okozták; Parnell hiveihez azzal az intéssel fordul, hogy desavnálják a „No rent" manifesztumot, mely az Irországban történt erőszakoskodásoknak legnagyobb részét okozta. — Cholthurst ezredes is azt mondja, hogy a „No rent" manifestum aláirói felelősek erkölcsileg az irlandi gyalázatosságokért. Mac Iver konzervativ angol képviselő a kormány ir politikáját a lehetetlenség politikájának nevezi. Biggar Forster legujabb irlandi utazását hozza szóba, és olyasmiket emlit, miket az elnök gyalázatosságnak bélyegez s követeli a mondottak visszavonását. Biggar ugyanis azt mondotta, hogy Forster csak azért ment Irországba, hogy ott az emberi nyomoruságon legeltesse szemeit. Két óráig tartó vita után, melyben Forster államtitkáron kivül a kormány részéről senki sem vett reszt, a ház elnapolására vonatkozó indityányt 147 szóval 16 ellen elvetették.

A fölkelés.

Kattaróból távirják mai kelettel a „N. W. Tagblatt"-nak: Az ebédnél, melyet br. Jovanovics altábornagy a „Hote" fedélzetén adott, az altábornagy kiséretén kivül jelen voltak: Sztojan alezredes várparancsnok, Budiszavljevics kerületi kapitány, mindkét püspök és néhány polgári állásu vendég. Az ebéd alatt Jovanovics altábornagy felköszöntőt mondott a legfőbb hadurra. Élénk szavakkal ecsetelte a félrevezetett krivosjaiak felkelésének eredetét, ezek a külbefolyásoknak engedve a törvényeket figyelmenkivül hagyták, mig végre az uralkodó türelme véget ért. Az altábornagy elismeréssel szólott a tisztek és katonaság bátorságáról, kiemelve, hogy csakis igy lehetett a nehéz feladatot teljesiteni; a Krivosjiát rövid csatározás után a felkelőktől megtisztitani és a figyelembe nem vett törvényeknek tiszteletet szerezni.

*

Kattaróból távirják a „N. fr. Presse"-nek e hó 11-dikéről: A hesseni gyalogezred első zászlóalja, 5-dik és 6-dik félszázada, mely Soharinger ezredes parancsnoksága alatt áll, Grahovoból Klariczibá indult. Mielőtt a katonaság a Goli-Vrh-en átkelt, a hátvédet egy felkelő csapat támadta meg. Novák vezetése alatt addig folytatták az ütközetet, mig a csapat golyómentes nem volt. A Klavicsi közelében felállitott üteg részt vett az ütközetben. A shrapnellek hatása kitünő volt, az ütközet reggel 3 órától fogva délutánig tartott, a felkelőket pozicziójukból kiszoritották és futásra kényszeritették. Novák tiszthelyettes és négy gyalogos könnyü sebet kaptak; a felkelők jelentékeny veszteséget szenvedtek. E jelentésből kitetszik, hogy a krivosjei fölkelés nem ért véget az utolsó expediczióval. A támadás nem északi Krivosjében, hanem Ledenicze Superiore magaslatán a Goli Vrb mellett történt. A felkelők e szerint a katonaság mögött merültek föl, a mi csak ugy magyarázható meg, hogy a Montenegróba üzött bandák, miután a katonaság a dragalyi völgy felé indult, ismét visszatértek s a visszavonuló csapatoknak utját állották. Egyébként a fölkelők nagyon sokáig követhették a katonákat, ha a Klavszi mellett fölállitott hegyi üteg részt vehetett a küzdelemben. Klavszi ugyanis közel esik a tengerparthoz s a hegyi ütegek shrapneljei nem igen visznek tul a 2000 lépésen. Valószinü, hogy a fölkelőket a montenegrói határ mentében elvonuló erdőségek védték előnyomulásukban.

*

Bécs, márcz. 13 (Hivatalos) Arra a hirre, hogy a csemernói környéken lévő felkelők erősitést kaptak és ujra a Narenta alsóbb részeibe szándékoznak vonulni, Dahlen és Jovanovics altábornagyok márcz. 8-án közösen tervet állapitottak meg, mely szerint három hadoszlop és pedig Kalinovicsból Arlov ezredesé, Gacskoból Szekulics vezérőrnagyé és Fojnicsán át Czveits vezérőrnagyé utnak indul, hogy a jelzett pontra visszavonuljon. E mozgalom-

---

AZ „EGYETÉRTÉS" TÁRCZÁJA.

Panamából.

(Saját tudósitónktól.)

Colon-Aspinwal, jan. 27.

A világhirü csatorna építése utolsó tudósitásom óta nagyon sokat haladt előre, mert az előmunkálatok, ugymint a terepfelvétel és tanulmányozás már a csatorna egész vonalán befejezettnek mondható. Magában Colonban már legnagyobb részben segitve van a lakás szükségén. Az igazgatósági személyzet számára még az esőzési időszak beállta előtt két terjedelmes palota épült, s a kettős szárnyu kórház is már novemberben fedél alá került.

Az öböl vizrajzi felmérését egy 13 méter hosszu gőskomp s a „Nina" nevü gőzhajó fedélzetről szakadatlanul folytatják.

Az előzetes munkálatok befejezte után azonnal kezdetét vette a kivitel munkája.

Hosszas vita fejlődött ki a felett, hogy hol épittessék a csatornának az atlanti tenger felőli torkolata, mig végre is csakugyan abban állapodtak meg, hogy e torkolat a Colon öbölre nyiljék, hol is egyik oldalról Colon városa, a másik oldalról pedig természetes sziklafal fogja oltalmazni.

A földmunkához négerek, amerikaiak és európaiak egyaránt alkalmaztatnak, s most már — miután az élelmi szerek szállitása minden oldalról megindult s az életmód az áldásos versengés folytán tulságosan drágának épen nem mondható, a legközönségesebb földmunkások sem panaszkodhatnak, mert napszámukból mérsékelt költekezés mellett hetenkint 4—6 doliárt megtakarithatnak.

Nőkben állandóan nagy a hiány, azért is a nők által végzett munkák arányiag nagyon drágán fizettetnek; igy például egy ügyes mosóné 15—20 dollárt is megkeres egy héten.

A vállalatot vezető mérnökök általában azon hiedelemben vannak, hogy a csatorna még a kitüzött idő alatt el fog készülni. Ez ugyan leginkább attól függ, milyen rétegekre fognak bukkanni az ásatások vonalán. Az eddigi próbafurások e tekintetben kedvező eredményre nyujtanak reményt. A Colon melletti próbafurásnál 12 méter mélységig csupa burányfövenyre találtak. Folks River mellett azonban már 8 méter mélységben kissé agyagos trachytközet mutatkozott, a mi különben lényeges akadályt nem igen fog görditeni a mederásás elé. Ugyancsak ilyen, de sokkal szilárdabb trachytközet találtatott a csatornameder vonalában Gatun mellett. Ez azonban még hasznára fog szolgálni a vállalatnak, mert a kiásandó közet ugyanaz, melyből a mult évi november 29-én tartott felsőbb bizottsági ülés a Colon melletti torkolat partépitményeit épiteni határozta. E részen tehát jóval nehezebb lesz a mederkészités, de még sem fog semmibe sem kerülni, miután a kiskná. zott anyag legnagyobb részben értékesithető s igy e vonal munkaköltségei a trachytkoczkák előállitásának számlájára irhatók. Másrészről a szilárd közet e helyen oly közel mutatkozik a föld felszinéhez, hogy parterőditésről sem kellend gondoskodni.

A munkálatoknál a fősuly természetesen a gépekre van fektetve s az emberi erő lehetőleg mellőztetik. E czélból már eddig is roppant menynyiségü gépek állanak a vállalat rendelkezésére. Nevezetesen 6 gőzmozdony, több mint 200 teherkocsival; 8 gőzgép álló erőre, 6 furógép 30 és 60 méter mélységü képességgel, ezeken kivül több kisebb-nagyobb gőzös és gőzkomp megfelelő mennyiségü vontató hajókkal. A kiásott földanyag elszállitása részint hajókkal, részint pedig vasuton fog eszközöltetni. Azért is emberi kézre itt már ma holnap nem lesz szükség; a helyek legnagyobb része be lévén töltve, máris alig lehet munkát adni az ide özönlő sokaságnak.

E helyütt czélszerünek látom e lapok olvasóit pár sorban Panama városával is megismertetni.

E város ma, külvárosaival együtt 14.000 lakost számlál. Midőn Morgan, a bivalyvadász, a régi Panamát elpusztitotta, Fernandez de Cordova kormányzó egy könnyen védelmezhető sziklás félszigetre telepitette át a várost. Elhozatta Alfonzo de Villa-Corta hires mérnököt, ki Panamát Amerika legerősebb várává tette.

Több méter vastagságu sziklabástyát épitett, melyen dagály esetében megtörtek a tenger hullámai.

A tenger felől két oldalt egy-egy óriás bástya emelkedett.

E régóta elhanyagolt erőditések ma már minden oldalról romokban hevernek, egyedül a déli oldalon levő bástya tartja még magát. és sétahelyül szolgál a lakosoknak, kik esténkint itt gyülnek össze, hogy az üde tengeri szellőt élvezzék.

Azon falak és sánczok, melyek a várat a szárazföld felől való oldalról védelmezték, a közbékének nagy kárára leromboltattak és betöltettek; a külvárosokat ugyanis örökké lázongó s könnyen izgatható népesség lakja. Mihelyt egy nagyravágyó a hatalomra törekszik, fellázitja e szerencsétleneket, s élükön elfoglalja s Santa-Anna halmot, mely a várost uralja; pár napi utczai harcz után a győzök hatalmukba keritik a közhivatalokat, s ujabb forrongásig ismét helyre áll a béke.

Még alig egy század előtt Panama a világ egyik leggazdagabb városa volt. E város volt főraktára a perui aranybányák mérhetlen kincseinek s itt gyültek össze a Pacificba törekvő kalandorok ezrei. Az angol—spanyol háboru és a főváros szükkeblü politikája okozták romlását. A vasut azonban már sokat emelt rajta s az oczeánközi csatorna kétségkivül ismét fel fogja virágoztatni.

A gyakori tüzesetek pusztitásai daczára a város még mindig érdekes emlékeket képes felmutatni. A székesegyház nagyon szép, s még jó állapotban van, tornyai, melyek egyszersmind világitó tornyokul is használtatnak, a legmagasabbak Amerikában. Figyelemreméltó, hogy kétszázados fennállásuk óta egyetlen földrengés sem rázkódtatta meg a tornyokat, a mi talán egyedüli példa e világrészben. A tetők hajdan fényes gyöngykagylókkal voltak boritva, a mi valóban érdekes látvány lehetett.

A nevezetesebb épületek közül felemlithetjük még a Santa-Anna templomot, mely romjaiban is méltóságteljes, és a San-Francisco zárdát és templomot, melynek alapját a hangyák milliárdjai pusztitják, s nemsokára egészen romba is fogják dönteni. A hatóságok mindent elkövettek e rombolások megakadályozására, még petroleumot is öntöztek a falakra, de mind hiába. — A fáradhatlan apró munkások egyenlő kitartással folytatják végzetszerü munkájukat.

Az utasok rendesen felkeresik Panama környékén a régi város romjait, melyet Pedro Arias Davilla alapitott 1518-ban. E romokat ma már legnagyobb részben őserdő boritja, mely — talán hogy megmutassa hatalmát az ember felett — ismét kiterjesztette lombjait ezen tőle rövid időre elrabolt terület felett.

Oroszi.

Lapunk mai számához egy és fél iv melléklet van csatolva.

ról Dahlen altábornagy márczius 13-án reggel a következőket jelenti: Arlov ezredes hadoszlopa, mely márcz. 9-én Kalinovicsból utra kelt, márcz. 11-én Pridvoriczába ért és helyreállitotta az összeköttetést Szekulics tábornok csapataival, melyek Czernewot, Surovit és Lukát megszállották. Czveits tábornok Kokorino környékén foglalt állást. A férfilakosok azt a területet, melyen Szekulics és Czveits tábornokok csapatai vannak, elhagyták: a lakosság általában barátságtalanul viselte magát. Kisebb felkelőcsoportokon kivül Meczoczia, Dubrava és Reseteon mellett az ellenség nem mutatta magát. Megerősül, hogy Tungusz és Forta felkelővezérek Backopolje irányában utra keltek. Obadics tábornok márcz. 10-én Focsából Bródon át Rodulovina-Micsaiosba ment és márcz. 11-én Tientistébe ért. Az utjába eső helységeket a lakosoktól egészen elhagyatva találták; mondják, hogy valamennyien Montenegróba menekültek. Felkelőket nem látott. Obadics tábornok márcz. 12-én Focsába visszatért. — David vezérőrnagy márcz. 11-én Umoljaniba, illetőleg Rakitnicza-Bekenbe ért és sehol se bukkant felkelőkre, a kik megérkezése előtt szétszóródtak.

Cattaró, márcz. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Az uralkodó a következő táviratot intézte Jovanovics altábornagyhoz: „Megelégedéssel vettem tudomásul a Krivosja teljes megszállásáról szóló távirati értesitését s e vállalat erélyes keresztülviteleért különös elismerésemmel adózom önnek. Egyuttal megbizom önt, hogy a benne részt vett parancsnokokkal és csapatokkal megelégedésemet tudassa. I. Ferencz József s. k."

London, márcz. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) Az idevaló konzervativ lapok nagy elismeréssel emlékeznek meg a Krivosjében levő osztrák-magyar csapatok vitézségéről.

Czetinye, márcz. 13. (Az „Egyetértés" tudósitójának távirata.) A menekülő krivosjabelieket a bjelopavliczi kerületbe internálják. A metropolita a fölsegélésükre 500 rubelt küldött.

Pétervár, márcz. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) A „Golosz" meg van győződve arról, hogy a krivosjei felkelésnek bekövetkezett leverése után, a herczegovinai kérdést csak a garanczia-hatalmak intézhetik el illetékesen, mert ezután ez már nem belügyi kérdés.

*

Brünn, márcz. 13. (Az „Egyetértés" távirata.) Az államügyészség az összes ma reggeli lapokat, sőt a félhivatalos „Brünner Morgen-Postot" is lefoglalta, a miért ezek a bécsi és budapesti lapokban megjelent hivatalos harcztéri [illegible] lenyomatták. E hirek különben, a mint [illegible], a hivatalos W. Ztgban is megjelentek volt, [illegible] a lefoglalás annál érthetetlenebb, mert a táviratokhoz egyik lap sem tett megjegyzést. A lefoglalás okául azt hozzák fel, hogy a tudósitásokban katonai intézkedésekről van közlés. Az eset nagy feltünést kelt.

„EGYETÉRTÉS"

Márczius hó 16-tól kezdve uj előfizetést nyitunk.

Lapunk előfizetési ára:

egy hóra	— — — — — —	1 frt 80 kr
két hóra	— — — — —	3 „ 60 „
három hóra	— — — — —	5 „ — „
hat hóra	— — — — —	10 „ — „

Lapunk mindennap, tehát hétfőn és ünnepek után következő napokon is megjelen.

Az előfizető nevének, czimének, lakhelyének s az utolsó postának tisztán s olvashatólag kiirását kérjük, hogy a lap szétküldésében hiba ne történjék.

Előfizetést a hó bármely napjától elfogadunk.

Régi előfizetőink legczélszerübben cselekszenek, ha czimszalagjukat a postautalvány szélére ragasztva beküldik a kiadóhivatalnak.

Az előfizetési pénzek és posta-utalványok Budapestre az „Egyetértés" kiadóhivatalába (hímző-utcza 1. szám alá) küldendők.

Az „Egyetértés" kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

— márcz. 13.

— Lapunk első mellékletének tartalma: Szinház, művészet. Egyletek, társulatok. Fővárosi ügyek. Törvényszéki csarnok. Vidék. Közgazdaság. Tárcza: Néhány szó az operai rendezésről.

— Lapunk második mellékletének tartalma: Országgyülés. Kisebbségi vélemény a véderőről szóló törvényjavaslathoz. Kivonat a hivatalos lapból. Tárcza: Az idegen nő. A szép Alfonz.

— Személyi hirek. Károly Lajos főherczegnél Bécsben tegnap délután 6 órakor családi diszlakoma volt, melyen részt vettek: a király, Rudolf trónörökös és neje, valamint a jelenleg Bécsben időző összes főherczegek és ezeknek nejei. — Cumberland herczege e hó 11-én fényes lakomát rendezett, melynél jelen volt a király s a Bécsben időző összes főherczegek. — Dr. Samassa egri érsek e hó 11-én titkárával és szolgaszemélyzetével Bécsbe érkezett, s a „Hotel Metropole"-ba szállott. — Golusovszki Agenor, a párisi osztrák-magyar nagykövetség tanácsosa Bécsből Lembergbe utazott. — Tisza Lajos szegedi kir. biztos ma reggel Budapestről Szegedre utazott. — Szobonya Bertalan főherczegi gazdatiszt a barsmegyei gazdasági egyesület titkárává neveztetett ki. — Földváry Mihály pestmegyei alispán ma délben a rákos-ujszászi vasutvonalrész bejárásából visszaérkezett a fővárosba. — Graeff József lovassági tábornok, József főherczeg adlátusa, tegnapelőtt Jászberénybe érkezett, megvizsgálta az ottani honvédkaszárnyát s még az nap este elutazott; tegnap Váczon a honvéd lovas kaszárnyát vizsgálta meg. — Cialdini tábornok, mint Nizzából jelentik, aggasztóan megbetegedett.

— A magyar királyné Párisban. Levelezőnk irja e hó 10-éről: Tegnap este hat órakor, mint a távirat már jelenté, fogadta Erzsébet királyné Grévy köztársasági elnököt, ki elől nem akart elzárkózni. Grévy elnök Pittié tábornok kiséretében tisztelgett ő felségénél. A társalgás rövid ideig, alig néhány perczig tartott. Az elnök a lépcsőn találkozott Isabella, volt spanyol királynővel, ki negyed óráig időzött a felséges asszonynál. A spanyol királynővel leginkább Párisról, a mindig szebbülő franczia fővárosról folyt a beszéd; Izabella királynő többi közt ugy nyilatkozott, hogy Páris a gondviselésszerü menedékhelye a trónvesztett uralkodóknak. Később sportról társalogtak, mert a spanyol királynő is szenvedélyes sportkedvelő, különösen kedveli a vadászatokat; fegyverrel, gyalog néha hosszu időn át elbarangol az erdőben. Nincs vele senki más, mint Altarilla marquisnő. Izabella királynőt kitünő lövőnek mondják. Elválásukkor Erzsébet királyné megigérte a volt spanyol királynőnek, hogy rövid idő multán viszonozni fogja látogatását. Ep ebédnél kapta a felséges asszony Aumale herczeg meghivását a chantillyi vadászatokra, melyet örömmel fogadott. Az e napra tervezett lóvásárlás tehát más napra maradt. Másnap reggel öt órától kilenczig elvégezvén szokott reggeli foglalatosságát, a Mamby szabó által készitett amazon ruhát először ölté magára. A ruha sötétzöld, egyszerü és elegáns, testhez tapodó, férfi gallérral és finom batiszt kézelővel. — Tiz órakor indult a felséges asszony Festetics grófnő és Liechtenstein herczeg kiséretében Chantillyba, hova a lovakat már kora reggel előre küldték. Nopcsa báró, a főudvarmester, Párisban maradt s az egész napot az ő felsége nevére érkezett levelek elintézésével töltötte. Tegnap és ma este három tele kosárral hoztak a postáról leveleket, melyek nagyobb része üzleti dolgokról szól. Az élelmes kereskedők és iparosok egyremásra ajánlják „legfinomabb" portékáikat. Van köztük néhány kéregető levél is. Az idő igen kedvez a magas vendégnek, mert folyvást derült. A chantillyi vadászatra, mint már emlitve volt, egy kis zápor alkalmatlankodott, de a vadászatot nem gátolta. Ma az amazonruhában jó két óráig lovagolt ő felsége a boulognei erdőben s itt találkozott a német nagykövettel, Hohenlohe herczeggel és nejével, kikkel hosszasabban sétára indult. Pár nap előtt mint más forrásból irják, gr. Beust nagykövet várta Erzsébet királynét a boulognei tónál, de a királyné valószinüleg nem jól jegyezte meg a találkozás helyét és más ponton keresvén a váarkozót, hosszas várakozás után gyalog indult vissza. E hó 8-án Lajos bajor herczeggel, testvérével kocsizott ő felsége a boulognei erdőbe s itt lóra ült, jó darabig lovagolt, aztán a nápolyi volt királynővel és Trani s D'Alençon herczegnővel ebédelt. Szerdára várják az angol királynőt, ki azonban csak kevés ideig marad Párisban s aztán Mentone felé folytatja utját. Visszatértekor fog pár napot Párisban időzni. — A magyar királyné szerdán reggel Párisból Münchenbe érkezik, és ugyanaz nap este tovább utazik Bécsbe, hova e hó 16 án csütörtökön külön vonattal érkezik meg.

— A trónörökös párt, mint Prágából irják, e hó 17-ikén várják oda vissza. 19 ikén vagy 20 ikán a reichstadti várkastélyba megy, hol pár napot fog tölteni. A trónörökös a környéken vadászatot tart, mely alkalomra a rehdörfeli erdészlakot rendezték be fogadására. April 4 ikén a trónörökös pár ismét Bécsbe indul, hogy a burgban a lábmosás szertartásában először részt vegyenek. Rudolf trónörökös és Stefánia főherczegnő a husvéti ünnepet is ott töltik s csak később mennek pár napra Miramaréba.

— Simonyi Ernő egészségi állapotára vonatkozólag a következőket irják lapunknak Fiuméból: Simonyi Ernő országgyülési képviselő állapota változatlan. A közelmult napokban beállott könnyebbülés még folyvást tart, szelleme rugékony, érdeklődése minden iránt a régi, reménye fokozódik egészsége teljes helyreállása iránt. Környezetére is deritőleg hat a beteg bajának jobbra fordulása; szeretné mindenki hinni, hogy a javulás tartós, bár remélni alig mernek. A beteg ma márczius 15 ikének megünneplése iránt fejezte ki óhajtását.

— Munkácsyról. A nagy müvész már elutazott, de azért még mindig beszélnek róla. Feltünt sokaknak, kik közelebbről ismerték a müvészt, hogy egyszerre mily kitünően beletalálta magát a szónoklatba is. Budapesten és Munkácson időzése alatt több dikcziót kellett mondania s egyben sem mondott olyat, miben a legnagyobb kritikus is kivetőt talált volna. Nem üres pathosz, de magvas beszéd; szerény, de azért önérzetes szavak, emelkedett magyar gondolkozás. Ezt a müvészt nem kápráztatta el a fény s annál nagyobb a tisztelet, a szeretet, a mely környezte, a mely utján kiséri. Szónoklataira vonatkozólag érdekes, a mit a müvész neje a főváros diszpolgári oklevelének átnyujtása alkalmával a küldöttség egyik tagjának mondott. „Mikor összekeltünk, mondá, sokan voltak lakodalmunkon; a polgármester és több főur koczintgatott ferjemmel, sok felköszöntőt is mondtak, de ő hallgatott. Most meg, mint haza érkeztünk, ugy feloldódott a nyelve, hogy valóságos szónokká lett. A hazai föld mire nem képes!" — Itt megemlithetjük, hogy Munkácsy képének megtekintésére processzióként jönnek fel a vidékről egyesek és családok a fővárosba. A közeli falvak egyszerü földmivesei családostul felkerekednek és begyalogolnak, hogy a képet megláthassák; távoli vidékek lakói nagy áldozatokkal zarándokolnak fel. Tegnap a képet 3344 fizető nézte meg; mióta a kép ki van állitva a mücsarnokban, összesen 41.124 fizetéses látogatója volt. Bécsből távirják: Három napi itt tartózkodás után Munkácsy Mihály nejével együtt innen visszautazott egyenesen Párisba. Munkácsy itt is ismételve alkalmat vett magának biztositani környezetét, hogy Magyarországot mulhatlanul évente meg fogja látogatni s alkalmas időpontban egészen Budapestre fog költözni. A müvész itt a társadalom minden rétegében kiváló kitüntetésekben részesült. Tegnap előtt gróf Schönbornnál volt ebédre hivatalos s megköszönte a grófnak Munkácson tapasztalt szives vendégszeretetét. Este Munkácsy nejével együtt gróf Nákó estélyén jelent meg. Müvész hazánkfia ezuttal is meglátogatta a Künstlerhaus-t, hol gr. Zichy Ödön volt kalauza a kiállitási helyiségekben. Tegnap Makart festő vezetése mellett megtekintette a város nevezetességeit. — Reuss herczeg Munkácsy tiszteletére tegnap nagy estélyt adott.

— Merénylet Viktória királynő ellen. Mac Lean Roderik merénylőt pénteken bilincsbe verték s biztos fedezet alatt a readingi börtönből a windsori fogházba kisérték, hol a tanácsháznál ujabb kihallgatás alá fogták. A tárgyalásra roppantul tolongott a közönség. Lipót herczeg és a királynő titkára, Ponsomby tábornok is megjelentek. Kihallgatták a merénylet több szemtanuját, néhány királyi szolgát, kiknek vallomása ellen vádlott egy szót sem szólt. Midőn az etoni kollegium növendéke: Gordon Cheney Wilson elbeszélte, hogy mért esernyőjével csapást a merénylő fejére, Mac Lean mosolyogni kezdett. Egyébként az egész tárgyalást közönyösen hallgatta. Miután Mac Lean kijelentette, hogy maga fogja önmagát védeni, a felségárulás vádját emelte ellene az államügyész s ugy a yorkshirei esküdtszékhez tétetett át. Késő éjjel visszaszállitották a readingi börtönbe, hogy ott várja be pőre lefolyását. Ha a fölségárulásban marasztalják el, halálra itéltetik s holtteste fölnégyeltetik. A törvény ezt rendeli.

— Kis bajból halál. Mint lapunkat Egerből értesitik, általános megdöbbenést keltett Köllner Lőrincz gyógyszerész váratlan halála. Nevezett kis ujját véletlenül ablaküveggel megvágta, s nem sok gondot forditván rá, néhány nap mulva az elmérgesedett vér a legritkább betegségek egyikét, az u. n. tetanust óriási merev görcsöt idézett elő, melyben a java életkorában lévő derék férfiu, 24 órai folytonos kinok között el is halt.

— Moró Béla volt főjegyző bünügye. Nyitrából távirják lapunknak mai keltettel: Ma kezdődött Moró Béla Nyitramegye volt főjegyzője bünperének végtárgyalása. Moró Béla 31 éves, nős, két gyermek atyja, okleveles ügyvéd, vizsgálati fogságának tentartása mellett, 17 rendü hamis hivatalos utalvány kiállitása által elkövetett közokirat-hamisitás, nyolcz hamis nyugtatvány kiállitása, három nyugtatvány keltének meghamisitása által elkövetett magánokmány-hamisitás és csalás, Nyitramegye pénztárába küldött összesen 657 frtnyi pénzküldemény elsikkasztása, 32 váltónak hamisitása által elkövetett hamis váltókészités és 3 drb magán-elismervénynek hamisitása által elkövetett magánokirat hamisitásának büntette, végre vétkes bukás vetsége miatt van vád alá helyezve. A törvényszék következőleg alakult meg: Rakóczy József tanácselnök, Vadnay Barna és Prónay József szavazó birák. A kir. ügyészséget képviseli Olsavszky Jenő alügyész. Védő: Dr. Rósa József nyitrai ügyvéd. A tárgyalás 9 órakor kezdődött. Vádlott, kin a hosszabb vizsgálati fogság nem igen hagyott nyomokat, semmit nem tagad. A tárgyalás iránt nagy az érdeklődés.

— A berlini közegészségi és mentésügyi kiállitás érdekében alakult helyi bizottság ma este Gerlóczy Károly alpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. Felolvastatott a belügyminiszter azon leirata melyben értesiti a bizottságot, hogy kérelmét, mely szerint a kiállitás tartamára egy mérnök és több szakértőből álló képviselői testületet küldjön ki, nem teljesitheti; hanem intézkedni fog, hogy az ottani konzuli hivatal minden magyar kiállitónak a kellő utbaigazitást és kellő segélyt megadja és a magyar kiállitást esetleg képviselje. Tárgyaltattak ezután több a képviseletre vonatkozó ajánlatok, melyek tudomásul vétettek; de elintézés alá nem vétetnek mindaddig, mig a belügyminiszter a bizottságot nem értesiti, hogy mennyiben intézkedett igéretéhez képest a konzulátusnál és mily eredménynyel. Ez értelemben a bizottság ismét egy feliratot intez a belügyminiszterhez. Ezzel az ülés, több tárgy hiányában, befejeztetett.

— Őrült katonatiszt. Esztergomból irja levelezőnk e hó 13 áról, hogy az ott állomásozó 26-ik tartalékezred egy főhadnagya a reggeli órákban a főutczán papucsban végig szaladt és a vele szemközt jövők előtt összetett kézzel sirva, könyörgött, hogy az őt üldöző katonáktól oltalmazzák meg. A szerencsétlen főhadnagy viselletével kétségtelen jelét adta őrülésének, minek következtében a minden irányból előfutó katonaság csakhamar körülfogta s a kaszárnyába vitte, hol az ezredorvos konstatálta, hogy őrült, és azonnal a katonai kórházba vitette. A szerencsétlen főhadnagy neve Matausch József. Ezelőtt két évvel mulatság közt rakétákat sütögetett a lövölde helyiségében, mely alkalommal vigyázatlanságból nagymennyiségü puskaport gyujtott meg, s a lobbotvetett puskapor az arczába ment s hosszabb ideig szemeire semmit sem látott, arcza és szemgolyóinak fehér részei még most is oly feketék, hogy a kik az őt ért szerencsétlenségről tudomással nem birnak, csodálkozva állnak meg és nézik a ritka fekete pettyes arczot és még feketébb szemgolyókat. Beszélik, hogy őrülésének a most leirt szerencsétlenség volna oka. Egyébként a legrokonszenvesebb katonák közé tartozik.

— Képzőművészeti hirek. A képzőművészeti társulat igazgatóságában beállt változásra nézve, mint biztos forrásból értesülünk, valószinü Perlaky Kálmán megmaradása az igazgatói állásban, mi nem lesz kárára a társulatnak. Perlaky az „officium nobilit" több éven teljes őszinteséggel és ügybuzgalommal töltvén be, a társulat zilált anyagi érdekeiben biztos bázist alkotott, s elannyira rendezte, hogy az most már hatalmas tőkével, és évi jövedelemmel rendelkezik, a müvészeti fejlődésnek pedig szintén szembetünő virágzását mozditá elő szakértelmével. Ipolyi püspök, a társulat nagy szellemü elnöke, felkéré Perlakyt, hogy lemondását vonná vissza a társulat érdekében, melynek kebelében most teljes összhang s a müvészek egyetértő törekvése uralkodik, Perlaky lemondásának intenczióját értesült, melynem épen az, hogy saját ügyvédi hivatását alá kell rendelnie a képzőművészeti társulatban elfoglalt hivatalának, hanem az, hogy miután e hivatala a választmány évi uj választása esélyének van kitéve, nagyobb mérvü terveit nem érvényesitheti Horváth Károly is, a társulat titkára, látván, hogy titkári teendői fölöslegesekké válnak egy teljes hatáskörü igazgató mellett, beadta lemondását, s ez által elősegité a reform keresztülvitelét; hogy a képzőművészeti társulat ügyvezetése Perlaky kezeire bizassék állandóan. Perlaky végleges beiktatását az igazgatói hivatalra ugy az elnök, mint a választmány óhajtja és keresztülviteléhez járul. — A festészeti akadémia felállitását illetőleg ugy értesültünk, hogy Munkácsy Mihály bizalmasabb baráti körben kijelenté, hogy évenkint három-négy hónapot Budapesten kész tölteni, hogy igy a létesitendő akadémia vezetésében tenyleg és közvetlenül részt vehessen. Akkor tehát Munkácsy Mihály, Zichy Mihály, Benczur Gyula és Lotz Károly, vagy e négy közül legalább háromnak vezetése alatt nyittatnék meg az akadémia, s erős reményünk lehet hozzá, hogy a nálunk ujabban töllendült festészet az ily vezetés mellett nemcsak a hazai festők, de a külföldi tehetségek képzőhelyéül is szolgálna a magyar főváros ez intézete, s Budapest a képzőművészetek oly metropolisává fejlődnék rövid időn, mint most a sokkal kisebb München. A müárusok figyelme nem kevésbbé ide fordulna s egyáltalán mind anyagi, mind szellemi érték tekintetében nagy lendületet s uj becset nyerne Budapest. A fővárosban tartózkodó müvészek épen e magas czél tekintetéből értekezletet szándékoznak összehivni, melyben kifejtsék s az országgyülés és kultuszminiszterium tudomására juttassák nézetőket, hogy azt a miniszteri javaslat figyelembe vevén, mellektekintetek ne érvényesüljenek a kinevezéseknél, a már meghivott Benczurnak ne legyen oka meddőnek tartani, hogy kiváló tehetségét a hazai müvészet e fejlesztésére hozza áldozatul, s az ország által hozandó anyagi áldozat is dusan meghozza gyümölcseit.

— A márcziusi elesettek sirja. Bécsből irják, hogy még egy évben sem látogatták annyian az 1848. márcziusi elesettek sirját, mint ma reggel. Több ezer ember hullámzott a temetőben. Munkások, tanulók egész raja vette körül a sirokat. Számos koszorut tettek le s szinte egész virág-kertet ültettek a vitézek sirhantjára kegyeletök jeléül a késő unokák. Féltizenegy órakor megjelent a temetőben lovag Schönerer képviselő s mert azt hitték, beszélni fog, nagy érdeklődés, s ennek következtében zaj keletkezett. A képviselő félóráig időzött a temetőben barátaival s aztán távozott a nélkül, hogy szónoklatot tartott volna. Tegnap délután hat munkást, kik ma a siroknál szónokolni akartak, elfogtak. Számos rendőr és polgárrendőr volt ma is jelen, de nem volt alkalmuk még csak megszólitani is senkit. Mindenki csöndesen tért haza.

— Rejtélyes gyilkosság. Borzasztó gyilkossságot követtek el Szienában. A város melletti gyakorló-téren egy Giacomo Giacomelli nevü fiatal ember kegyetlenül eltorzitott holttestét találták meg. — Legalább tizennégy seb tátongott a szerencsétlen ifju testén. Csupa késszurások boritották mellét, oldalát, hátát, mig koponyáját nehéz kő zuzta be. Nyaka néhány helyt el volt metsztve, mintha a gyilkosok a főt el akarták volna választani törzsétől. A gyilkosokat üldözőbe vették s azt hiszik, nyomukban annak. Nagy mészároskést találtak a holttest mellett. A kést azelőtt való nap lopták el egy mészárostól, ki azonnal ráismert késére. — Az egyetem közelében e hó 6 án két tanulót fogtak el, kiknek ruháján vércseppeket vettek észre.

— A főváros iparos-körben e hó 15-én lesz a 16 ik felolvasás. Henszlmann Imre olvas a „Képzőművészet fejlődéséről".

— A Városliget. A városligetben a tavasz beálltával megkezdték az utak javitását és göbecselését. A városligeti nagy köröud feltöltése már nagyon előre haladt. Az alsó réteg már teljesen fel van töltve és a felső, barna földréteget most hordják reá. A köröndön keresztül készitendő ut, mely a nagy fasort a Stefánia uttal fogja összekötni, már ki van czölöpözve. — A városligeti tó több helyen uj töltéssel lett szabályozva és pedig a páva sziget hátsó részén és a csolnakok állomásánál. A páva szigetet összekötő uj köhid elé czölöpöket vertek, hogy a csolnakok átjárását megakadályozzák, mert azok a hid falait megrongálták. A népmulató helyeket, dacsára a már kirándulók nagy számának, csak a jövő héten fogják megnyitni; most nagyban javitják és tisztitják a bódékat. A fiatal ültetvények metszését már befejezték.

— Arányi Miksa a „Hungária" szálló termében ma este felolvasást tartott e czimmel: „La vie de Rembrandt et son génie." A felolvasó (franczia nyelven) ismertette Rembrandtot, életét és több müvét s mikor rá tért „Ecce Homo" czimü festményére, párhuzamot vont ezen és Munkácsynak „Krisztus Pilátus előtt" czimü festmények Krisztus-alakjai között. A felolvasás 8 órakor kezdődött és jó fél óráig tartott. Hallgatók szép számmal (az első széksorokban mindkét oldalt nők is) voltak jelen és igy meglehetős összeg jut ama szegény családnak, melynek felsegélyezése végett tartatott a felolvasás. Befejezésül Arányi bemutatott mintegy husz metszetet, melyek Rembrandt ismertetett müveinek másolatai s azon küldeményből valók, melylyel a franczia szépmüvészeti miniszterium a budapesti franczia kört lepte meg.

— Mihalovics dalmüve. Mihalovics Ödön ismert zeneszerző a magyar szinészeti tanoda igazgatójának „Hagbart és Signe" czimü nagy dalmüvét, tegnap adták elő a drezdai udvari szinházban. Lapunknak távirják Drezdából, hogy az opera igen tetszett, Mihalovicsot megtapsolták és háromszor hivták ki. Ez első előadáson a szerző budapesti barátai közül többen voltak jelen, köztük gr. Apponyi Albert képviselő. Sokan azt gondolhatják: miért nem Budapesten adatta elő Mihalovics ur dalmüvét? Nincsen anynyi dalmüszerzőnk, hogy a magyar főváros könynyen nélkülözhetné tehetséges zeneiróinkat.

— Csiky Gergely „Kaviar" czimü bohózatából javában folynak a próbák. A második felvonása a darabnak egy a Dunaparton horgonyzó gőzhajó belsejében játszik, melynek berendezése már elkészült. A főszerepek Ujházi s Vizvári kezében vannak; hálás szerepe van még Molnárnénak, Csillag Teréznek, Lendvaynénak, Vizvárinénak és Földényinek.

Rövid hirek. **Vasut Halason.** Halasra f. hó 9-ikén robogott be Szabadkáról az épitési vállalkozók szivességéből az első vasuti vonat, a nagy eseményt lelkes bankettel ünnepelték meg. — **Beszterczebányai** hirünkre vonatkozólag, hogy az ottani városházi őrségnek fegyvereit és csákóit ellopták, a beszterczebányai városi kapitány lapunkhoz beküldött levelében kijelenti, hogy az egész hir tévedésen alapul. — **Jászberényből** irják, hogy ifj. Szücs József és 34 társa, hajtai lakosok, tanyai iskola állitása végett kérvényt nyujtottak a városhoz. 8000 öl telket és az épitkezéshez szükséges kézi és igás napszámot ingyen adják. — **Budvaiszból** irják e hó 11-dikéről: Az itteni tüzérségi raktáraknál levő őrséget rövid idő óta már két izben támadják meg. A megtámadott őr kilőtte fegyverét, a lövés hallatára az őrség segitségére sietett az őrnek és üzőbe vette a gonosztevőket anélkül, hogy közülök egy is hatalmába került volna. — **Fényszarun** Horti Nagy András jómódu kőmüves, ismeretlen okból felakasztotta magát. — **Elgázolta a vonat.** Az osztrák észak-nyugati vasut iglaui állomásán Riagi ottani forgalmi tisztet egy a sinen robogó gőzgép leütötte lábáról s átrobogott rajta. A hivatalnok életveszélyesen megsérült.—**Bécsben** egy Weigensam Mária nevü 81 éves asszony öngyilkos módon végezte ki magát. — **Sidritz** Anna, egy bécsi rendőr 29 éves özvegye, nyomoruságból magát és két gyermekét meg akarta mérgezni, de megakadályozták tette elkövetésében s őt a törvényszéknek adták át. — **Bécsben** e hó 13-ikán a márcziusi elesettek sirját több ezer ember kereste föl s kegyelettel rótta le adóját a vitézek emléke iránt. — **Szegeden** az árviz tegnapi évfordulója alkalmával minden harang megszólalt s minden templomban gyászistentiszteletet tartottak. — **Olmützből** távirják, hogy Wrba József házalót egy patak mellett meggyilkolva találták, Wrbát gyujtogatás gyanuja terhelte s igy azt hiszik, maga a nép boszulta meg magát. — **Sósdon** Schwarz Henrik malombérlőt és nejét meggyilkolva találták, a tetteseket még nem födözték fel. — **Rámpol** Benjámin elhunyt gazdag párisi polgár másfél milliót hagyott a munkások számára. — **Lugoson**, mint irják, két napszámos egy egész családot végzett ki; a nagy gyilkosságról, melynek hirét a „P. Ll." közli, semmi részletesebb tudósitás nincs.

—

= Revolver-zsurnalista. Pesty Frigyes akadémiai tag, szerkesztőségünkkel azt közli, hogy Rothberger Gyula nevü revolver-zsurnalista Bécsben (Schwarzenberg platz 2. szám alatt) lakó gróf Dessewffytől pénzt csikart ki azon ürügy alatt, hogy a nevezett Rothberger által szerkesztett „Vasárnapi Lapok"-ban a gróf arczképét és életrajzát fogja közleni. A pénzkövetelést azonban Rothberger nem saját, hanem Pesty Frigyes neve alatt intézte a grófhoz és igy gazul visszaélt annak nevével. A dolog ugy sült ki, hogy Pesty Frigyesnek mult szombatombaton 30 frttal terhelt levelet hozott a postalegény, melynek ily czime volt: „Pesty Frigyes urnak, a „Vasárnapi Lapok" szerkesztőjének, Budapest, király-utcza 7. szám." Pesty Frigyes e levelet felbontatlanul visszautasitotta, mert nem őt illette. Tartalmáról sejtelme sem volt, de megtudta azt, midőn vasárnapon délután gróf Dessewffytől oly czim alatt, mint a milyen a levélen volt, ily tartalmu táviratot kapott Bécsből: „A 30 forintokat posta utján megküldtem, bár sem ambicziom, sem óhajom, hogy arczképemet, vagy szerény életrajzomat bármely lap közzé tegye. Ebből kitetszik, hogy Rothberger Gyula nem saját neve alatt levelezett a gróffal, hanem Pesty Frigyes nevét bitorolta. Az igazi név tulajdonosa ma reggel volt a főpostahivatalnál és letiltotta a kérdéses pénzes levelet gr. Dessewffy javára. Ez alkalommal azonban azt a meglepő közlést is vette, hogy alig egy negyedórával előbb Rothberger Gyula volt a hivatalban, irásban kérvén, hogy minden pénzes levél, mely Pesty Frigyes vagy a „Vasárnapi Lapok" szerkesztősége czime alatt érkeznék, neki (király-utcza 7. sz.) kiadassanak. Aláirása: Rothberger Gyula a „Vasárnapi Lapok" szerkesztője, irodalmi neve: Pesty Frigyes." Szóval is kijelentette az illető, hogy neki szabad bármely nevet irodalmi névül használni. Pesthy Frigyes felhivja a szerkesztőségeket e visszaélésre s a rendőrséget is felhivta a nevével űzött bitorlásra. Megjegyzendő, hogy az a lap, melynek az illető egyén szerkesztőjéül vallja magát, már nem is létezik.

= Egy vasuti raktárnok viselt dolgai. Salamon Zsigmondot, kit a napokban lopás miatt a fővárosban elfogtak, a rendőrség tegnap hallgatta ki. Salamon bevallotta, hogy 1880. év junius havában az alföldi vasut szegedi állomásán mint raktári előmunkás volt alkalmazva, de raktárnoki teendőket végzett. Mint ilyen több sikkasztást követett el, nevezetesen egy izben a raktárból egy 600 frt értékü kék festett vászonnemüeket tartalmazó nagy ládát feladott álnévre Hódmezővásárhelyre, azután maga is utána ment, a ládát kiváltotta és eladta egy előtte ismeretlen kereskedőnek 80 frtért. Hasonló módon adott fel három hét mulva egy másik ilyen ládát Horgasra czimezve s azt szintén eladta 150 frtért. A ládákat keresték, de természetesen nem találták meg, ő reá pedig nem gyanakodtak. Később állását odahagyta és feljött Budapestre az osztrák államvaspályához, majd a fővárosi tüzoltóság közé lépett s itt volt 9 hónapig. Ez idő alatt a belügyminiszter folytonosan mint sikkasztót köröztette. A tűzoltóságtól valami miatt elbocsáttatván, lopásból élt — s legutóbbi lopása alkalmával rajtavesztett, s most korábbi üzelmei is napvilágra kerültek. Át fogják adni a kir. ügyészségnek.

= Elfogott sikkasztó végrehajtó. Bányay József szombathelyi volt birósági végrehajtót, ki onnét sikkasztás elkövetése után megszökött, Goldstein polgári biztos tegnap este 10 órakor a fővárosban elfogta. Bányay magát Baranyai Mihály faradi 43 éves magánzónak adta ki s mint ilyen tartózkodott 8—10 nap óta egyik fővárosi rokonánál, hol tegnap a rendőrség kipuhatolta és elfogta. Bányay rokona, kinél rejtőzködött, azt állitja, hogy ő B. sikkasztásáról mit sem tudott, csak azt hallotta, hogy B.-nek kellemetlensége volt hivatalában s mig azt rendbe hozza, álnevet vett föl. Bányaynál mindössze 1 frt 78 krt és több apró tárgyat tal láltak. Letartóztatták és át fogják adni a kir. ügyészségnek.

= Öngyilkosság. Kemény István 38 éves czipész, segédet tegnap este 7 órakor a Hunyady-utcza 21 szám alatti lakásán felakasztva találták. Hulláját beszállitották a Rókus-kórházba. Tettének oka ismeretlen; semmiféle iratot nem találtak nála.

= Bérkocsik és omnibuszok jó karban tartása tárgyában a főkapitány felhivást intézett az összes budapesti két és egylovas bérkocsis valamint társaskocsis iparosokhoz, hogy jármüveiket f. évi április 15-ig oly állapotba helyezni szoros kötelességüknek ismerjék, mikép azok a fővárosi közönség által a nyilvános jármüvek iránt támasztható jogos igényeknek minden tekintetben megfeleljenek, mert ellenkező esetben a közlekedéstől el fognak tiltatni.

= Éjjeli betörés a sugáruton. Lukán Arnold sugár ut 46. szám alatti vendéglőjébe az éjjel 12 óra után az ablakon keresztül ismeretlen tettesek törtek be. A vendéglőtulajdonos azonban észrevette a tolvajokat és pinczéreivel rajtok ütött, mire azok megugrottak. Dulakodás közben Káposzta Antal 30 éves pinczérnek egy késsel a torkába szurtak, ugy, hogy ezt reménytelen állapotban szállitották be a Rókuskórházba.

= Ismételgázolás. A szigoru rendőri felügyelet daczára tegnap délután a sugáruton majdnem ismét szerencsétlenség történt. Egy fiakkeres oly gyorsan hajtott, hogy egy paraszt-suhancz, ki épen keresztül akart menni az uton, a vágtató kocsi alá került; a szerencsétlen át meg át lett volna gázolva, ha az épen arra sétáló Rohonczy Gedeon orsz. képviselő, saját élete veszélyeztetésével a robogó lovak közül a fiut ki nem ragadja, kinek egyik karja már meg is sebesült. A képviselő a tovahajtani akaró bakkerest egy rendőr által bekisértette.

= A doboz titka. Stettler Alajos 264. sz. rendőr ma délután a kerepesi uton egy férfit vett észre, a ki hóna alatt egy faládácskát vitt és nyugtalanul tekingetett szerteszét. A rendőrnek feltünő lévén az illető magaviselete, megszólitotta, hogy mit visz a dobozban? A férfi erre töredelmesen bevallotta hogy neje ikreket szült, egyiket halva, a másik pedig a szülés után halt meg, és miután pénze nincs, a dobozba tette a két gyermekhullát és el akarja valahol ásni. A rendőr a központra kisérte az illetőt, ki bevallotta, hogy neve Fedrig János. Letartóztatták; a hullák bonczolás végett a kerepesi uti temető halottas házába vitettek.

= Boszu. Govrik Ida kolozsvári szül. 38 éves özvegy szakácsné ma jelentést tett a rendőrségnél, hogy Szeniczey Ödön orsz. képviselőnél vele együtt szolgáló Guzon Zsófia gyulai szül. 23 éves szobaleány, kivel folyton viszálkodásban élt, tegnap boszuból a tüzhelyen levő vizbe valami mérget tett s az mosás közben kezét felmarta, a ruhákat pedig kiégette. A leányt a belvárosi kapitányság kihallgatta, de a leány erősen tagadja, hogy a vizbe mérget tett volna, csak azt állitja, hogy viszálkodásban élt a szakácsnővel, a mi miatt már fel is mondta a szolgálatot. Az ügyet úgy [illegible] mosóvizzel együtt áttették a kir. ügyészséghez.

Mulatságok.

— **A kőbányai kisdedóvó egyesület** tegnap sikerült tánczmulatságot rendezett alaptőkéjének gyarapitására, mely noha a sertéskereskedők tüntetőleg távol maradtak, az egyesületnek mintegy 300 frtot jövedelmezett. A tánc este 9 órakor kezdődött és szakadatlanul reggeli 6 óráig a legvigabb hangulatban tartá a jelenvolt szépeket, kik közül fölemlitendők Natter Ferenczné elnök, Zofáhl Andrásné, Halter Károlyné, dr. Apáticzky Kálmánné, Lemberger Samuné, Klinzing Jánosne, Heják Károlyné, Gunszt Józsefné, dr. Schöntheil Mórné, Vass Endréné, Wenisch Jánosné, Sebessy Lajosné, Herfort Ferenczné, Karner Samune, Szabó Istvánné, Herrmann Jánosné, Stegmann Károlyné, dr. Csillag Zsigmondné, dr. Virava Józsefné, Rott Ottóné, Berger Manóné, Meduna Józsefné, Fristaczky Eva, Ekkert nővérek, Brasovan Tinka, Kneselatz Ljubitza, Herrmann Hermin, Márky Anna, Pribil nővérek, Grossmann Gizella, Meduna nővérek, Schubert Etel és Kati, Wessely Mari, Natter Emilia, Gunszt Irma, Vass Borcsa és Józsa, Zofáhl Irma.

— **A „leányfalvi piknik"-et** nem azért nevezik igy, mintha Leányfalván tartanák, hanem azért, mert azok a fővárosi uri családok, melyek a nyarat az emlitett faluban szokták tölteni, minden évben összegyülnek egyszer a saját magok által adott pikniken. Az idei tegnap volt meg az „Európa" szállónak délszaki növényekkel és virágokkal igen szépen diszitett termeiben. Hogy a mulatságon, — mely este 10 órakor kezdődött — mindvégig a legjobb kedv uralkodott, emliteni is fölösleges, a hölgyek következő nők voltak jelen: Gerenday Ilona, Dietzl Anna, Eisler Aranka, Elischer Gyuláné, Ernyei Gyuláné, Farkas Ilonka és Katicza, Feleki Miklósné, Fülöp Margit, Gillming Mari és Hermina, Greguss Gizella, Gyulay Margit, Helvei Laura, Hofszász Tenia és Linka, Horváth Gyuláné, Horváth Ilonka, Jankovics Lálika, Karnász Olga, Kollerich Anna és Irma, Komlódy Erzsike, Kondor Józsa, Kozmata Ferenczné, Kubinyiné-László Irma, Máltas Irén, Reök Ilonka, Sárkány Pálné, ifj. Szenes Edéné, Sziklay Margit és Gizella, Sziklay Margit és Gizella, Szőghy Mariska és Tassy Mariska. A mulatságon az öreg Rácz Páli zenekara játszott s az első négyest harmincznégy pár tánczolta. Egy óra után az egész társaság pompás vacsorához ült, mely becsületére válik Reiner szállótulajdonos konyhájának. A mulatság reggel hat órakor végződött. A fiatalság még ekkor sem mutatott hajlandóságot a távozásra, a szülői tekintélynek kellett közbelépni s ekkor az egész társaság egy vigan eltöltött báléj kedves emlékével oszlott el.

— **A „Harczos"** jótékony-egyesület tegnap esti tánczmulatságán pezsgő jókedv uralkodott a Schuster féle sörcsarnok termeiben. A régi jó hadfiak mindent elkövettek, hogy mulatságuk olyan legyen, melyre szivesen emlékezzék vissza minden jelenlevő és igyekezetök nem veszett kárba, — annyivalis inkább, mert az egylet jótékonysági czéljaira is tekintélyes összeget jövedelmezett. A táncz Schrabek Ferencz tánczmester tapintatos vezetése mellett folyt egész reggelig. Az első négyest 50 pár tánczolta, a tánczos hölgyek közül ott voltak: Borovecz Istvánné, Mikes Károlyné, Röhringer Jánosné, Wokkenhuber Ferenczné, Haán Edéné, Schramek Jánosné, Timár Péterné, Kutsera Győzőné, Boskovits Nándorné, Kolográth Nándorné, Maczi Alajosné, Lichtenstein Samuné, Kühn Ágostonné, Vacsula Antalné, Birner-Veisz Lajosné, özv. Hunyady-Birner Margit urhölgyek stb., a lányok közül ott voltak: Röhringer Riza és Irma, Csernicsek Hermin, Vinkler Mari, Bost Ágnes,

ancsovszky nővérek, Oszvald Ilka, Kucsera Jozefin, Erdélyi Mariska, Kövéry Mariska, Rád Irma, Krepl Mária, Vörös Janka, Reichenthal Sarolta, Török Anna, Nyiri Jusztina stb. A mulatság jó kedélyhangulatban folyt le.

— **Dr. Lumniczer Sándor** egyetemi tanár házánál kedélyes házi mulatság folyt le tegnap éjjel. Egyszerü estély volt tervezve, melyet tánczvigalommá változtatott a fiatalságnak tánczra vágyó jókedve. Vacsora előtt rögtönzött kis hangverseny volt, melyen Bánffy György báró zongorázott, majd Horváth Teréz énekelt és végül Lumnitzer Iloka szintén énekelt. Mind a zongorajáték, mind pedig az ének élénk tetszésre talált a nem nagy számu, de nagyobbára szakértő hallgatóságnál, a mint különben megis érdemelte. Éjfélkor a társaság gazdag vacsorához ült, a fiatalság azonban türelmetlenül várta a végét, hogy minél hamarabb hozzáfoghassan a tánczhoz. A mulatságon a háziuron és családján kivül jelen voltak: Szapáry István grófné, Horváth tábornok neje, Batthyány Ferencz grófné, Szalay Imréné, Latinovics Frigyesné, Gräfl főispán neje, Bethlen András grófné, továbbá: Szapáry Vera grófnő, Horváth Teréz, Tréfort Anna, Harkányi Mariska, Wohl nővérek, Horváth Irma és Návay nővérek. A férfiak közül ott voltak: Türr István tábornok, ittebei Kiss Miklós, Harkányi Károly, Wodianer Albert báró, Szent-Györgyi Ottó, Gräfl főispán, Szent-Iványi Zoltán, Radvánszky Béla es Géza bárók, Bánffy György báró, Bethlen András, Béla és Miklós grófok, Harkányi Andor, Takácsy Sándor és Radisics Jenő. A kedélyes mulatság hajnalig tartott.

— **A rákospalotai** erdő nagytermében tegnap hét tagból álló rendezőség sikerült mulatságot adott, mely reggelig tartott. A négyeseket 25—30 pár tánczolta: köztük: Szabó Aranka, Sarolta és Lujza, továbbá Szabó Lajosné Péczelről, Takács Jolán Pomázról, Henzler Helén Budapestről, Ott Lujza, Feuerfeyl Róza, Kalkbrenner Guszti, Csendics Gyuláné Budapestről, Milutinovics nővérek, Boda Aladárné, Krijsner Irma, Szolnoky nővérek és még többen.

— **A „Maszkil el dal“** jótékonysági egyesület tagjainak még nem mult el a farsang, hanem épen ellenkezőleg, most van a mulatságok ideje. A „Purim“ ünnepe a vigasság ünnepe minden zsidó előtt. Az emlitett jótékonysági egyesület a mulatságot a hasznossal egyesiteni akarva, tegnap a (budai) Becker-féle teremben „Purim-álarczos bál“-t rendezett, melyen a jókedvnek alig akart határa lenni s mely reggelig együtt tartotta a jelenlevőket. A nők közül ott voltak: Fleischer Kálmánné (elnök), Keller Ignáczné, Schnitzer Henrikné, Oblát Rezsőné, Schönwald Bernátné, Boros Jenőné, Heidinger Gyuláné, Stern Zsigmondné, Glász Samuné, Adler Adolfné, Nosek Ignáczné, Spaicher Miksáné, Szilberszki Ferenczné, Kohn Móriczné, Steiner Ignáczné, Goldschein Jakabné, Goldstein Fülöpné, továbbá: Füzer Mariska, Tóth Erzsébet, Kocsi Gizella, Bohs Teréz, Austerlicz Katicza, Doleschal Józsa, Grósz Zsófika, Sziplárdi Mariska, Feifer Zseni, Singer Frida, Grósz Zsófia stb. Az első négyest ötven pár tánczolta. A tiszta jövedelem közel 250 frtot tesz.

Házasságok.

— Meszlényi Aladár, fővárosi állam rendőrségi tisztviselő e hó 12-én vezette oltárhoz Molnár Emilia k. a.-t, Molnár József kataszteri biztos kedves leányát.

— Rosenthal Ignácz b.-csabai kereskedő a napokban váltott jegyet a bájos Weisz Róza k. a.-nyal.

— Graefl Jenő poroszlai földbirtokos jegyet váltott Horthy Paula kisasszonynyal, Horthy István kenderesi nagybirtokos kedves leányával.

— Keppich Sándor hévizi földbirtokos e hó 12-én jegyet vált el Tisza-Szt.-Imrén Wildmann Berta kisasszonyt, Wildmann Ignácz tisza-szt.-imrei földbirtokos szép leányát.

— Meszlény István velenczei földbirtokos eljegyezte magának Szilasról Veris Károly földbirtokos bájos leányát: Ilonát. Az esküvő april 25-én lesz.

Gyászrovat.

Lanza temetése. Rómából irják e hó 12-diréről: Lanza temetése ma nagy ünnepélyességgel ment végbe. Roppant néptömeg állott a via nazionale korzótól a vaspályáig és minden házon gyászlobogót lehetett látni. A gyászmenet élén carabinierek lovagoltak, ezeket egy század dragonyos, két század gyalogos és bersaglieri követték. A halottas kocsin lévő koporsó alig látszott ki a sok ibolya- és fehér rózsa-koszoruktól. A halottas kocsit követték: a képviselőház tagjai, a szenatorok, a miniszterek, a városi tanács az égő fáklyákat vivő fedelikkel és az egész tábornoki kar. A gyászmenet végét tüzér és lovas századok képezték. A király képviseletében Minghetti jelent meg. A pályaudvaron fényesen kivilágitott teremben helyezték el a koporsót és Farini a képviselőház nevében mondta a bucsuztatót. Beszédét azzal végezte, hogy a meddig olasz ember méltó lesz arra, hogy hazával birjon, addig Lanza neve feledésbe nem megy. Megható jelenet volt az, midőn Tecchio aggastyán, a szenátus elnöke oda ment a koporsóhoz, meghajtotta magát és zokogni kezdett. A koporsót erre külön szalonkocsiba emelték és a gyorsvonattal elszállitották Cazal, Piemontban fekvő városba. A vonatot a képviselőház és a szenátus bizottság, valamint hat alabárdos kisérte.

Zahoray Károly irodatiszt a pénzügyminisztériumban, tegnap délután 5 órakor Budán, főutcza 21. sz. alatti lakásán 40 éves korában meghalt. Holnap délután 4 órakor temetik. Igen derék, buzgó hivatalnok, közbecsülésben állott férfi volt.

Özv. Novák Istvánné, szül. Markovics Veronika asszony, elhunyt 75 éves korában. Derék, müvelt nő és lelkes honleány volt, kit teljes életében tisztelet, szeretett környezett. A Novák Istvánné háza Nagyváradon a 30-as—40-es években rendes gyülőhelye volt Biharmegye akkori szabadelvü köreinek. Novák Gusztáv volt országgyülési képviselő édes anyját gyászolja az elhunytban. Temetése e hó 14-én d. u. 4 órakor lesz az üllői uti klinika halottas házából.

TÁVIRATOK.

Zágráb, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A tartományi gyülés holnap megnyilik. A „Pozor“ megemlékezik arról a néhány nap óta keringő hirről, hogy Zsivkovics báró miniszteri tanácsos lemondani készül s hogy a bán is e miatt járt legutóbb Budapesten.

—

Bécs, márcz. 13. (B. C.) Ma délután ő felsége elnöklete alatt közös miniszteri értekezlet tartatott, melyben gróf Kálnoky Gusztáv külügyminiszter, gr. Bylandt-Rheidt közös hadügyminiszter, Szlávy József közös pénzügyminiszter, gr. Taaffe és Tisza Kálmán miniszterelnökök, Dunajevsky pénzügyminiszter és br. Orczy Béla, ő felsége személye körüli miniszter vettek részt. A tanácskozás folyamában elhatároztatott, hogy a delegácziók rendkivüli ülésezésre husvét után néhány nappal Bécsbe egybehivassanak. A delegáczióknak bemutatandó előterjesztés jelenleg dolgoztatik ki, s a megszavazandó összeg később állapittatik meg. — Tisza Kálmán miniszterelnök ma este visszautazott Budapestre.

Bécs, márcz. 13. A költségvetési bizottság tárgyalta az 1882-ki pénzügyi törvényt és megszavazta a megszállási hitel fedezetét a kormány által javasolt alakban, ugyanis, hogy a déli vasut eladási összege, mely eddig az osztrák pénzügyminiszter letéteményét képezé, forditassék erre a czélra. A bizottság elfogadta Herbst azon határozati javaslatát, hogy a jelzett összegnek hovafordítása azzal a világos kikötéssel hagyatik helyben, hogy a központi aktivák és a déli vasut eladási összege feletti végleges rendelkezés a törvényhozó testületeket illeti, és hogy ezen összeg hovafordításának helybenhagyása semmi esetre se képezhet praejudiciumot a parlamentek erre vonatkozó határozataira nézve. A vita folyamában a balpárt tagjai tagadták azt, hogy a kérdéses összeg nem képezi a közös központi aktivák egyik részét, és azon nézetnek adtak kifejezést, hogy az kizárólag osztrák tulajdon. A bizottság elfogadta továbbá a 37.565,158 frtra rugó 1882-ki hiánynak 5% os papirjáradék kibocsátása utján történendő fedezeti módját. A pénzügyminiszter több rendbeli kérdésre válaszolva kijelenti, hogy a járadék elárusitása iránt korlátolt versenyt szándékszik megengedni.

Bécs, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A delegácziókat husvét előtt nem hivják egybe. A hadügyminiszterium által kérendő összeg 10—15 milliónál nem lesz magasabb, ebbe azonban nincsen beleértve az a tulkiadás, melylyel a három hóra megszavazott póthitel tulterheltetik.

München, márcz. 13. Az államtanács hosszabb vita után, nagy többséggel elveté Hafenbrandl inditványát a hetedik tanévről, ugyszintén Dinkel püspök bizottsági előadó módositási inditványát az iskolába való felvétel és elbocsátás iránti könnyitésekről és kedvezményekről.

Lemberg, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) „Pol. Corr.“ Della Scala gróf huiliczkii földbirtokos panaszt tett a lembergi fenyitő biróságnál Katsala lelkész ellen, ki a ruthén lapokban azzal vádolta, hogy ő okozta a huiliczkii parasztok kitérését.

Varsó, márczius 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A hirlapok határozottan állitják, hogy a porosz katonai igazgatás informácziókat szerez arról, mely katonatisztek birják az orosz nyelvet; e felől részletes kimutatást fognak vezetni. — A zsidók külön müvelődési intézeteit, mint hirlelik, fel fogják oszlatni, s ezt Vilna és Zitomierczben már megkezdték. Ez által a zsidóknak társadalmi különválasztását igyekeznek megszüntetni, s e végből könnyitik meg a zsidóknak a nyilvános közmüvelődési intézetekbe való belépését.

Berlin, márcz. 13. Az orosz kápolnában II. Sándor czár halálának évnapja alkalmából tartott gyászistentiszteleten a császár, a trónörökös és a királyi ház tagjai jelen voltak. A császár jövet és menet igen szivélyesen köszönté Saburov orosz nagykövetet. — III. Sándor czár trónraléptének évfordulója alkalmából holnap diszebéd lesz az orosz nagykövetnél, melyre a diplomácziai testület összes tagjai, Busch államtitkár, Moltke tábornagy, Goltz és Lehndorff főhadsegédek és az udvari főrangu tisztviselők meghivattak.

Vilmos császár tegnap meglátogatta Bismarck herczeget és hosszabb ideig maradt nála.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) II Sándor czár halálának mai évfordulója alkalmat szolgáltatott egynémelyik hirlapnak arra, hogy Oroszország viszonyai felől szomoru képet tárjanak elő.

Pétervár, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A városban ma komoly ünnep van. A különféle egyházakban gyászisteni tiszteletet tartanak. A gyászkeretben megjelent lapok meleg hangon emlékeznek meg az elhunyt czárról. A vártemplom, hol a czárok sirjai vannak, tegnap egész nap telve volt ájtatos hivőkkel. Ma délután 2 órakor a nyilvánosság kizárása mellett e templomban gyászmisét tartanak.

Bukarest, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ma délelőtt 10 órakor a nagy templomban II. Sándor czárért gyászistenitisztteletet tartottak, melyen valamennyi követ jelen volt szalonöltözékben. A királyt Vakaresku marsall, Kretianu tábornok a királyi katonai iroda főnöke és Popesku alezredes, a kormányt pedig Bratianu miniszterelnök képviselték. Jelen voltak még Cernat tábornok és Radu hadosztályparancsnok és Nihai bukaresti prefekt, különben a templom meglehetősen üres maradt.

Pétervár, márcz. 13. II. Sándor czár halálának évnapja alkalmából a Péter és Pál székesegyházban ünnepélyes istenitisztelet volt.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) Rómában most több tekintélyes porosz egyéniség van, köztük Schlöczer, Radrivill herczeg, Hübler és Momsen. Az utóbbiról azt állitják, hogy távol áll a kuriával való tárgyalásoktól. A czentrumpárt körében a helyzetet jellemző, következő mondás forog: „Schlöczer sétálva élvezi Rómában a tavaszt.“

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A birodalmi gyülés egybehivásának határideje a szövetségtanácsban a dohánymonopoliumra vonatkozó törvényjavaslat feletti viták menetétől van függővé téve. Kormánykörökben azt hiszik, hogy legkésőbb májusra bizonyosan egybe lesz hivható a birodalmi gyülés.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) Beavatott körökben fölötte pesszimisztikus hangulat uralkodik az oroszországi viszonyok felől. A Szkobelev-ügyben semmiféle elégtételt nem várnak. Az idevaló kabinet — állitólag felsőbb rendelet következtében — kerülte eddig a komolyabb lépéseket, hogy a dolgok fejlődését ne siettesse; ezzel mellőzni vélik a háboru veszedelmét, de viszont azt hiszik, hogy Oroszországban nemsokára kiüt a katasztrófa.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A czentrumpárt jelen helyzete most igen világosnak látszik. Mint a szentségek kiszolgáltatásának szabadságára, stbre vonatkozó javaslatokkal megmutatta, a czentrum nem fog a májusi törvény reviziója és részben való megszüntetése nélkül kiegyezést elfogadni. A jövő talán megfejti azt a titkot, hogy a porosz kormány miért hagyta elejteni kevéssel az országgyülés megkezdése előtt a májusi törvény részletes reformjára vonatkozó szándékát. A kormánynak az egyházpolitikai kérdésekben való tervei felől nem hangzik semmi jelentékeny mozzanat, mindazáltal világos, hogy fokozott buzgalommal fog a római kuriánál álláspontja mellett harczolni. Kétségtelen, hogy a kormány az egyházi kérdést csak a saját állami szocziálisztikus terveivel s főkép a dohány-monopóliummal kapcsolatban veszi tekintetbe.

Róma, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Parlamenti körökben sokat beszélnek Schlözer római utjáról s a pápánál tett látogatásáról. A „Germánia“ azt irja, hogy az audienczia bizonynyal le fogja szállitani ama szenzácziós hirek mértékét, melyek a Vatikán és Poroszország viszonyáról szárnyra keltek. Reméli, hogy követik mindenütt azt az intést, mely a szent atyának ama szavaiban rejlik, hogy a kiegyezéshez mindkét félnek jóakarata kell. A többi esti lap sokértelmünek és részben zavarosnak mondja a pápa nyilatkozatát s nem hiszi, hogy az audienczia meg fogja czáfolni ama hireket, melyek Schlözer tárgyalásainak eredménytelenségéről szólanak.

Róma, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) „Pol. Corr.“ Olaszország külföldi képviselői azt az utasitást nyerték, hogy a hatáskörükbe eső politikai ügyekben német és osztrák-magyar kollegáikkal lehetőleg egyetértően járjanak el.

Pétervár, márcz. 13. A czár Gacsinából ide érkezett.

Pétervár, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Golosz“ tegnapi száma „Béke és nem háboru“ czimmel vezérczikket közöl, mely a többi közt ezeket mondja: „Egész Európa izgatottságban van és bizalmatlanul tekint Oroszország felé. Kiderül, hogy egyre csökken az Oroszország iránti bizalom; a pénzügyi helyzet egyre rosszabbá lesz s a komoly válság küszöbön van. Oroszországnak két pártja van; a néppárt, melyet szlavofilnak is neveznek és a liberális párt. A „Golosz“ azt hiszi, hogy e pártokat helyesebben neveznék a szlavofil chauvinisták és a béke pártjának. Ez utóbbihoz tartozik a „Golosz“ is, s pártjának az a tendencziája, hogy a békét az orosz nép jólétének előmozditása érdekében fenntartsa. S a nemzeti jólét érdekében szükségesnek tartja az orosz lap a Németországgal való egyetértést. Meg van róla győződve, hogy a háborura semmiféle ok fenn nem forog. Elitéli a chauvinisztikus lapok tendencziáját, mely a két ország között megzavarja a békét. II. Sándor czár — ugymond a Golosz — tudta, érezte jól, hogy a Németországgal való háboru nagy szerencsétlenség volna mindkét nemzetre nézve s azt csak a legnagyobb könnyelmüség idézhetné elő. Cikkét a következő szavakkal végzi a „Golosz“: „A józan emberi ész nevében s a mi szegény orosz népünk iránt való szeretetből — melyet a szlavofil-párt erőszakkal és kéretlenül vett gyámsága alá — nagyon kivánjuk a békét.“

Marseille, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) Az itteni lengyel gyarmat szenvedélyes hangu manifesztumot tesz közzé a lapokban, mely manifesztumban azt mondják, hogy az orosz despotizmus ujra a szabadság tiz martirjának életét követeli, s ezeket a moszkovita autokratizmus szolgái halálra itélték, egyuttal felhivják a francia forradalmat, hogy lépjen közbe a szabadságért küzdő nihilista testvérek érdekében.

London, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Granville megbizta Lyons lordot, tudassa Freycinet-vel, hogy Anglia a többi hatalommal való értekezés után elfogadta Németországnak azt a javaslatát, hogy ha valaha szükségeltetnék Egyiptom okkupácziója, ezt a török csapatok hajtsák végre. A „Morning Post“ arról értesül, hogy Freycinet aggasztónak tartja az ilyetén megoldást.

London, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A német kormánynál nagy idegenkedést szült az a szives fogadtatás, melyben Szkobelev Pétervárott részesült. — Szkobelev tábornok állitólag azt mondta, hogy a háboru a nélkül sem kerülhető ki, de szükséges is, tehát annál jobb, mentől hamarabb kiüt. Ha a czár nem akarja a háborut, akkor másoknak kell akarniok.

Páris, márczius 13. A szenátus elfogadta a kötelező oktatásról szóló törvény első czikkét a kamara által megszavazott szövegben. — A hirlapok közül többen megelégedésüket fejezik ki a krivoszjai lázadás elnyomása felett és remélik, hogy a felkelést a Herczegovinában rövid idő mulva szintén el fogják nyomni. — Bizonyosnak mondják, hogy Erzsébet császárné és királyné holnap utazik el innen.

Páris, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) „Pol. Corr.“: A franczia külügyminiszteriumban nagy figyelmet forditanak Tunisz reorganizácziójának kérdésére. Ez ügyben legközelebb tanácskozások lesznek Freycinet, Roustan s ennek utódja, Cambon között.

Belgrád, márcz. 13. A minisztertanács behatóan tárgyalja a pénzügyminiszter által a vasutépités iránt a párisi Banque d'Escompte-tal kötött ideiglenes szerződést.

Kairó, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A „Pol. Corr.“ jelenti, hogy Arabi bej az utolsó időben többször értekezett Németország és Ausztria-Magyarország főkonzulaival. — Blignieres lemondására az adta meg a legelső okot, hogy a kormányhoz intézett jelentései napvilágot láttak a „Republique Française“-ban.

Panama, márcz. 13. A Starand Herald jelenti: Costarica államban földrengés volt, mely Alajuelát, San-Ramont, Greciát és Herediát romba döntötte. **Alajuelában több ezer ember életét vesztette**; az élve maradt lakosok hajléktalanokká lettek.

Közgazdasági táviratok.

Fiume, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A „Flos“ nevü 1000 tonnás angol gőzös tegnap buza, tengeri és árpa rakmánynyal ide érkezett.

—

Trieszt, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A kereskedelmi kamara statisztikai hivatala által közzétett Triesztnek a belfölddel üzött áruforgalmára vonatkozó kimutatása szerint február hóra a következő adatok állanak: bevitel 529,107, kivitel 300,377, szemben 1881-gyel beviteli többlet 59,383, kiviteli többlet 60.015 métermázsa.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A rajna-encsi csatornára vonatkozó javaslat mégis az országgyülés elé kerül, mert a birodalmi kanczellár a pénzügyminiszter pénzügyi aggályait eloszlatta.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A németországi nemzeti bank (1881. hat havára vonatkozó zárlat) nyert: értékpapirokon 358,957 márkát, report 366,889, proviziók 173,071, konzorciális üzletek 39,866, tiszta nyereség tesz 874,718 márkát, ebből a részvényesek 5 százalékot kapnak pro rata tempori és 8¾ márka (3½ százalék) felülosztalékot. A szerb sorsjegyekben az intézet 3,0 darabbal részes. A maximalis érdeklődés az opcziónál megfelel 25,800 franknyi kötelezettségnek.

Bécs, márcz. 13. (Messing testvérek távirati jelentése az „Egyetértés részére.) St.-Marxi marhavásár: A mai marhavásárra felhajtatott 3056 darab szarvasmarha és pedig: 1513 magyar faju, 530 lengyel-orosz, 1013 német. Az árak magyar fajunál 52 60.50 lengyel-orosznál 52.50—56, németnél 54—58 között váltakoztak 100 kilónként. A hangulat a mai vásáron csak jobb fajok iránt volt valamivel élénkebb, ellenben silányabb és közép fajok iránt nagyon kedvezőtlen volt. Az egyes eladások közül a következőket jegyeztük fel: Blau testvérek Temesvárról 60.50, Gubsjahr M. és fia Aradról 60.50, Friedmann M. és fia Temesvárról 58.75, Friedmann R. Temesvárról 57.50, Pálffy gróf 55, Spitz Jakab és fia Kispalugya 56—57 frton adtak el.

—

Bécsi értéktőzsde.

Előtőzsde.

Bécs, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ távirata.) A mai előtőzsde folyamában az üzérkedési értékek szilárd iránya még határozottabban jutott érvényre, mert a lázadés leveretésének hivatalos igazolása a legkedvezőbb benyomást tette és a hangulat ez által barátságosabb lőn. Az üzlet mindamellett nem nyert nagyobb terjedelmet; csak a két hitelrészvényben volt az osztalék-hirek befolyása alatt élénkebb az üzlet. A tőzsde zárlata előtt sürgönyök érkeztek Budapestről, melyek szerint a magyar hitelbank osztaléka 21 frt; erre további hausse állott be a két hitelrészvényben, mi azonban nem tarthatta magát. Egyéb kulisszaértékekben a forgalom és árfolyam mozgalom jelentéktelen volt. Valuták megszilárdultak.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 313.—, angol-osztrák bank —.—, unióbank 121.75, bankegyesület 114.75, magyar hitelbank 313.—, osztrák földhitelintézet —.—, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 99.50, államvasut —.—, Károly-Lajos vasut —.—, lombard 141.25, észak-nyugoti vasut 205.50, elbavölgyi vasut 217.75, északi vasut —.—, prága-duxi vasut —.—, kassa-oderbergi vasut —.—, Rudolf vasut —.—, gőzhajózási részvények —, duna-drávai vasut —.—, tramway 207.75, Ferencz-József vasut —.—, pesti waggonkölcsönző részvények —.—, alföldi vasut —.—, májusi járadék 75.05—, magy. 4%-os aranyjáradék 87.60—, magyar papirjáradék 86.90—, 20 frankos arany —.—, birodalmi márka 58.90—.

11 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 311.50, angol-osztrák bank —.—, unióbank —.—, bankegyesület 115.—, magyar hitelbank 311.50, osztrák földhitelintézet —.—, államvasut —.—, elbavölgyi vasut —.—, lombard 141.—, tramway —.—, májusi járadék 74.95—, magyar 4%-os aranyjáradék 87.40—, husz frankos arany 9.53½.

Déli tőzsde.

A magyar hitelbank nyereményének hivatalos igazolása után a déli tőzsde nagyon szilárd magatartásban nyilt meg; az üzérkedés mindkét hitelrészvényben élénk vásárlásokat eszközölt.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 312.25, magyar hitelbank 312.50, angol-osztrák bank 124.50, unióbank 121.25, államvasut —.—, lombard —.—, májusi járadék 74.95—, magyar 4%-kos aranyjáradék 87.40—, husz frankos arany 9.53½, birodalmi márka —.—.

Az üzérkedés később nélkülözte e bátoritást, tehát keveset vett részt az üzletben, ez gyengébb árfolyamirányt idézett elő és realizálások nyomást gyakoroltak az árfolyamokra. Forgalom csekély. Valuták és váltók szilárdak.

Jegyeznek: Osztrák hitelrészvény 311.75, magyar hitelbank 311.75, angol-osztrák bank 124.50, unióbank 121.25, bankegyesület 115.25, osztrák földhitelintézet —.—, államvasut 302.75, lombard 141.—, Károly-Lajos vasut 294.50, északnyugati vasut 205.50, elbavölgyi vasut 217.50, gőzhajózási részvények 544, tramway 207.50, Lloyd-részvények —.—, lemberg-czernovitzi vasut —.—, magyar északkeleti vasut 158.50, májusi járadék 74.95—, osztrák aranyjáradék —.—, márcziusi járadék 90.65, magyar papirjáradék —.—, magyar 4%-os aranyjáradék 87.40—, magyar 6%-os aranyjáradék —.—, bécsi községi sorsjegy 125.75, magyar nyereménykölcsön —.—, 1860-diki sorsjegy —.—, 1864-iki sorsjegy —.—, tiszai sorsjegy —.—, husz frankos arany 9.53½, birod. márka 58.87½.

2 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvény 312.—, angol-osztrák bank 124.75—, unióbank 121.—, bankegyesület 115.25, magyar hitelbank 311.75, államvasut 303.25, Károly-Lajos vasut 294.50, gőzhajózási részvény 544.—, Lloyd 657.—, északnyugati vasut 206.75, elbavölgyi vasut 217.—, tramway 207.75, lombard 141.—, osztrák papirjáradék 74.97—, osztrák aranyjáradék 93.40, magyar 4%-os aranyjáradék 87.35.—, 1864-iki sorsjegy 169.—, bécsi községi sorsjegy 126.50, huszfrankos arany 9.54—, birodalmi márka 58.95—, tiszai sorsjegy —.—

Zárlatkor a következő kötések történtek:

Bécs, márcz 13. (Magyar értékek zárlata.) Magyar földtehermentesitési kötvények 98.—. Erdélyi földtehermentesitési kötvények 96.50 Magyar földh. záloglevél 100.50. Erdélyi vasut 159.50. Magyar keleti vasut 93.50. Magyar nyereménykölcsön 116.75. Szőlődézsmaváltsági kötvények 96.25. Magyar aranyjáradék 118.40. Tiszavölgyi sorsjegyek 109.50. Magyar 4%-os aranyjáradék —.—. Magyar vasuti kölcsön 132. . Magyar hitelbank 312.—. Alföldi vasut 165.25. Magyar északkeleti vasut 159.—. Keleti vasuti elsőbbség 88.75. Tiszai vasut 246.75. Magyar leszámitoló és pénzváltóbank 99.—. Kassa-oderbergi vasut 140.—. Magyar papirjáradék 86.90.

Bécs, márcz. 13. (Osztrák értékek zárlata.) Osztrák hitelrészvény 312.25. Lombard 140.25. Osztr. aranyjáradék 93.60. Váltó Londonra 120.85. Galicziai vasut 294.50. 1864-es sorsjegy 169.—. 1860-as sorsjegy 128.25. Osztrák ezüst-járadék 75.70. Török sorsjegy 23.—. Angol-osztrák bank 124.50. Államvasut 303.—. Napoleondor 9.53½. Osztrák papirjáradék 74.97. Hitelsorsjegy 176.—. Váltó német bankhelyekre 58.90. Cs. kir. arany 5.61. Osztrák-magyar bank 819.—. Tartva.

—

Esti tőzsde.

Bécs, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Az esti tőzsde gyenge magatartásban nyilt meg. — Jegyeznek: osztrák hitelrészvény 311, magyar hitelbank 310.50, angol-osztrák bank 124.25, unióbank 121, bankegyesület 114.50, déli vasut 140.75, májusi járadék 74.85, magyar 4%-os aranyjáradék 87.10.

Fél hat órakor zárulnak: osztrák hitelrészvény 309, magyar hitelbank 308.50, angol osztrák bank 124, unióbank 120.75, bankegyesület 114.50, tramway 207.75, Károly-Lajos-vasut 293.50, déli vasut 139.50, északnyugati vasut 205.75, elbavölgyi vasut 216.75, Dunagőzhajózási társaság 543, husz frankos arany 9.53½, birodalmi márka 58.90, májusi járadék 74.82, osztrák 5%-os papirjáradék 90.50, magyar papirjáradék 86.60, magyar 4%-kos aranyjáradék 87.10, osztrák ezüstjáradék 75.70.

Bécs, márcz. 13. (Esti zárlat.) Osztr. hitelrészvény 309.25. Magyar hitelbank 308.50. Déli vasut 140.—. 1864-es sorsjegy —.—. Magyar 6%-os aranyjáradék —.—. Osztrák papirjáradék 74.85. Galicziai vasut 293.50. Magyar papirjáradék —.—. Angol-osztrák bank 124.—. Osztrák államvasut 303.—. 1860-as sorsjegy —.—. Magyar nyereménykölcsön —.—. Husz frankos arany 9.53½. Unio bank —.—. Osztrák aranyjáradék 93.25. Magyar 4%-os aranyjáradék 87.10. Lanyha.

Utótőzsde: (Kilencz órai zárlat): osztrák hitelrészvény 309.70 és 310 után 309.80, májusi járadék 74.85, magyar 4%-os aranyjáradék 87.15.

—

Praemiumüzlet a bécsi értéktőzsdén.

Bécs, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) **Praemiumüzlet:** Osztrák hitelrészvény holnapra 6—7 frt, nyolcz napra 14—16 frt, egy hóra 31—32 frt, májusi járadék egy hóra 2¼—2¾ százalék, magyar 4%-kos aranyjáradék egy hóra 3½—3¾ százalék.

Magánkamatláb: első helyi váltóra 3—3½ százalék, távolabbi látra és domiczil váltóért 3¾—4¼ százalék.

Pénz igen böven.

—

Bécsi gabnatőzsde.

Bécs, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A mai tőzsdén csak buza őszre tüntet fel jelentékenyebb forgalmat és annak árfolyama 10.96 frtig esett és igy is zárul inkább áru mint pénz. Egyéb határidőkben a forgalom jelentéktelen volt, a hangulat szintén lanyha volt és az árfolyamok gyengülők. Buza tavaszra 12.25 frt, május—juniusra 12.32½ frt, mindkettő csak gyéren köttetett. Jegyeznek továbbá: zab tavaszra 8.25—8.27 frt, május—juniusra 8.30 frt, őszre 7.10—7.15 frt, **tengeri** május—juniusra 7.55 frt fizettetett, marad igy pénz.

Szesz, E czikk árai ma valamivel nyomottabbak. — Kész gabnaáru 32.50 forinton adatott el.

Hivatalosan jegyeztetett: Buza tavaszra 12.22—12.27 frt, május—juniusra 12.30—12.32½ frt, őszre 10.97½—11.— frt, **tengeri** május—juniusra 7.55—7.57 — frt, kész áru 7.85—7.90, **zab** tavaszra 8.25—8.27— frt, őszre 7.10—7.12½ frt, kereskedelmi áru 8.25—8.35, **rozs** tavaszra 9.25 9.30 frt, őszre 8.80—8.90 frt, **magyar** áru 9.25—9.60 forint.

Délután üzlettelenség és lanyha hangulat mellett zárulnak: **Buza** tavaszra 12.20—12.25 frt, őszre 11.95—12.97½ frt, **zab** tavaszra 8.20—8.25 frt, **tengeri** május—juniusra 7.55—7.57.

Kész áru üzlettelen.

—

Külföldi értéktőzsdék.

Trieszt, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Osztrák hitelrészvény lanyhább, járadék változatlan, váltók és valuták szilárdak. — Váltó Londonra 120.50, olasz piaczokra 45.90, husz frankos arany 9.54½, májusi járadék 74.95, magyar 4%-os aranyjáradék 87.40, osztrák hitelrészvény 311.50, Lloyd 668, olasz járadék 86⅝, olasz bankjegy 45.90.

Berlin, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A Golosz czikke következtében szilárd, de bizalmatlan. Árfolyamok magasabbak. Az üzlet csendes. Némi forgalom van osztrák hitelrészvényben és dux-bodenbachi vasutban. Bányaértékek, belföldi vasutak és járadékok kedvtelenek. A tőzsde második üzletfelében az üzlettelenség folytán ellanyhult; erre ismét szilárdabb, de teljesen üzlettelen. Zárlat változatlan. — Osztrák hitelrészvény 543, államvasut 516, galicziai 125, lombard 239, román járadék 100.25, kommandit 193.40, orosz 68.60, második keleti kölcsön 56.60, harmadik 56.60, olasz 87.50.

Berlin, márcz. 13. (Utótőzsde.) Osztrák papirjáradék —.—, Ezüst járadék —.—, Magy. 4%-os aranyjáradék —.—, Magyar államkötvény —.—. Osztrák hitelrészvény 544.—. Osztrák államvasut 516.50, Károly-Lajos vasut 125.10, Román vasuti részvény —.—, Orosz bankjegyek —.—. Osztr. 5%-os papirjáradék —.—, Magy. 6%-os aranyjáradék —.—, Magyar papirjáradék —.—, 5%-os keleti vasuti kötv. —.—, Magyar hitelbank —.—, Déli vasut 239.50. Kassa-oderbergi vasut —.—, Váltó Bécsre —.— Szilárd.

Frankfurt, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) A magyar hitelbank mérlege szilárditólag hatott. Az irány csendes. — Osztrák hitelrészvény 271.50, osztrák államvasut 257.25, galicziai 249.87, váltó Bécsre 169.80, Párisra 81, lombard 119, elbavölgyi vasut 186.50, német vasutak javultak, kamatláb 3½—3 százalék, orosz magasabb 68.68.

Frankfurt, márcz. 13. (Esti zárlat.) Papirjáradék —.—. Osztrák aranyjáradék —.—, Osztrák hitelrészvény 270.50. Osztrák államvasutrészvény 257.25. Déli vasutrészvény 119.25. Magyar galicziai vasut —.—. Váltóárf. Bécsre —.—. 5% osztrák papirjáradék —.—, Ezüstjárad. —.—. 6% magyar aranyjáradék —.—. Osztrák bankrészvény —.—. Galicziai 249.62. Erzsébet nyugati vasut —.—. Tiszavölgyi vasut elsőbbs. —.—. Magyar papirjár. —.—. 4½% földhitelzáloglevél —.—. Gyenge.

Páris, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Ötszázalékos évjáradék 116.42, osztrák államvasut 637, lombardok 300, olasz 87.80, török 11.70, egyiptomi 329, spanyol 27¹³⁄₁₆, ottomán bank 738.75, osztrák tartományi bank 545, alpesi bányatársaság 148. Daczára a számos realizálásnak tartva.

London, márcz. 13. (Megnyitás.) Konzol 100⅝, lombard —.—, osztrák aranyjáradék —.—.

Külföldi értéktőzsdék zárlata*)
márczius 13-án.

		Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
Páris.				
*3%-os évjáradék		83.80	—.—	—.—
*Törlesztési évjáradék		84.07	—.—	—.—
Lombard	M	306.—	141.91	+ 2.58
Magyar aranyjáradék 6%	U	—.—	—.—	—.—
Magyar vasuti kölcsön	K	—.—	—.—	—.—
Bécsi Unio bank	K	—.—	—.—	—.—
*5%-os évjáradék	U	116.52	—.—	—.—
Osztrák államvasut	M	640.—	302.55	+ 1.75
*Osztrák földhitel		—.—	—.—	—.—
Osztrák aranyjáradék	M	—.—	—.—	—.—
Magyar jelzálog bank	K	—.—	—.—	—.—
Magyar 4% aranyjáradék	U	—.—	—.—	—.—
Átszámítási árfolyam		100.—	47.60	
Berlin.				
Osztrák papirjáradék	K	63.½	74.76	+ 0.36
Osztrák ezüstjáradék	K	64.30	75.76	+ 0.30
Magyar 4% aranyjáradék	K	74.10	87.26	+ 0.54
Magyar államkötvény	K	75.30	88.73	—.—
Osztrák hitelrészvény	U	544.½	312.02	+ 3.80
Osztrák államvasut	U	516.½	303.52	+ 2.59
Galicziai vasut	K	124.¾	293.17	+ 0.36
*Romániai		62.90	—.—	—.—
Orosz papirpénz		204.¼	120.10	+ 0.69
Osztrák 5% papirjáradék	K	76.60	90.11	—.—
Magyar 6% aranyjáradék	U	101.—	119.02	+ 0.40
Magyar papirjáradék	K	73.½	86.68	+ 0.19
Kel. vasut elsőbbs. kötv.	K	92.60	109.07	—.—
Magyar hitelrészvény	U	548.—	312.04	—.—
Déli vasut	U	234.½	137.63	— 1.35
Kassa-oderbergi vasut		59.½	140.17	+ 1.30
Váltó Bécsre		169.15	58.76	— 0.02
*Keleti kölcsön II. kib.		—.—	—.—	—.—
Átszámítási árfolyam		100.—	58.80	
Frankfurt.				
Papirjáradék	K	63.⅛	74.32	+ 0.21
Osztrák aranyjáradék	K	79.¼	93.47	— 0.25
Osztrák hitelrészvény	U	271.47	311.58	+ 2.15
Osztrák államvasut	U	257.50	303.21	+ 2.32
Déli vasut	K	118.½	139.92	+ 0.42
Magyar-gal. vasut	K	131.⅜	155.24	+ 0.14
Váltó Bécsre		169.85	58.83	— 0.02
Osztrák 5% papirjáradék	K	76.⅞	90.44	+ 0.55
Osztrák ezüstjáradék	K	64.31	75.77	+ 0.27
Magyar aranyjáradék 6%	U	101.06	119.09	+ 0.10
Osztrák-magyar bank	K	845.—	818.32	+ 0.73
Galicziai vasut	K	249.¾	293.91	+ 0.42
Erzsébet nyugoti vasut	K	176.62	207.92	+ 0.48
Tiszai vasut elsőbbs.	K	85.—	100.27	+ 0.08
Magyar papirjáradék	K	73.43	86.59	+ 0.18
4½% földhitel záloglevél	K	80.¼	94.99	+ 0.38
Átszámítási árfolyam		100.—	58.80	

Külföldi árutőzsdék.

Trieszt, márcz. 13. (Az „Egyetértés“ tudósitójának távirata.) Czukor mérsékelten tartva, szesz porosz kész áru 25.50 frt, szállitásra hiányzik.

Páris, márcz. 13. Buza, liszt, olaj és szesz szilárd. Időjárás: szép.

Külföldi árutőzsdék zárlata)**
márczius 13-án.

	Árfolyam	Budapesti egyenleg	Különbözet az utolsó zárlathoz képest osztr. értékben
Páris.			
Buza folyó hóra	29.60	14.09	— 0.06
„ áprilisra	29.60	14.09	— 0.06
„ május—juniusra	29.30	13.95	+ 0.04
„ május ól 4 hóra	29.90	13.76	— 0.03
Liszt folyó hóra	61.—	18.26	+ 0.08
„ áprilisra	61.60	18.45	+ 0.06
„ május—juniusra	62.—	18.55	+ 0.03
„ májustól 4 hóra	61.½	18.41	+ 0.02
olaj folyó hóra	68.¾	32.13	+ 0.13
„ áprilisra	69.¼	32.96	+ 0.03
„ máj.-tól 4 hóra	71.½	34.03	+ 0.27
„ utolsó 4 hóra	72.¾	34.63	+ 0.16
Szesz folyó hóra	60.¼	31.24	+ 0.42
„ áprilisra	61.¼	31.75	+ 0.41
„ májustól 4 hóra	62.¼	32.29	+ 0.41
„ utolsó 4 hóra	—.—	—.—	
Szállitási dij: Budapestről	8.27	8.94	
„ „ Bécsből	7.87	8.75	
Berlin.			
Buza április—májusra	218.½	12.85	—.—
„ junius juliusra	217.—	12.76	— 0.02
Rozs helyben	165.—	9.70	+ 0.01
„ márcziusra	163.½	9.61	+ 0.03
„ április májusra	163.¼	9.60	+ 0.03
„ május juniusra	162.—	9.53	—.—
Zab április—májusra	138.—	8.11	— 0.03
„ május juniusra	139.½	8.20	—.—
Olaj helyben	55.70	32.75	+ 0.12
„ április—májusra	55.40	32.58	+ 0.09
„ május—juniusra	55.80	32.81	+ 0.09
Szesz helyben	45.60	26.82	+ 0.09
„ márcziusra	46.70	27.46	— 0.04
„ április—májusra	47.40	27.87	+ 0.08
„ junius juliusra	48.60	28.58	+ 0.09
Szállitási dij: Budapestről	8.93	5.28	
„ „ Bécsről	8.24	1.88	
Stettin.			
Buza április májusra	220.½	12.97	— 0.01
„ május—juniusra	219.½	12.91	— 0.02
Rozs márcziusra	—.—	—.—	—.—
„ április májusra	161.½	9.50	+ 0.04
„ május juniusra	160.½	9.44	+ 0.01
Olaj április—májusra	55.70	32.75	+ 0.03
„ szeptember—októberre	56.20	33.05	+ 0.03
Szesz helyben	44.20	25.99	+ 0.08
„ márcziusra	46.30	27.22	+ 0.02
„ április—májusra	47.50	27.93	+ 0.02
„ junius juliusra	—.—	—.—	—.—
Repcze április—májusra	260.—	15.29	+ 0.01
„ szeptember—októberre	261.—	15.35	+ 0.02
Szállitási dij: Budapestről	4.81	2.50	
„ „ Bécsről	8.62	2.10	
Köln.			
Buza márcziusra	22.45	13.20	+ 0.07
„ májusra	21.85	12.85	+ 0.01
Rozs márcziusra	16.45	9.67	+ 0.03
„ májusra	16.10	9.47	+ 0.01
Olaj helyben	30.½	35.87	+ 0.03
„ májusra	28.70	33.75	+ 0.03
Szállitási dij: Budapestről	5.95	3.45	
Amsterdam.			
Buza márcziusra	316.—	13.05	—.—
„ májusra	—.—	—.—	—.—
Rozs márcziusra	186.—	8.78	+ 0.23
„ májusra	182.—	8.59	+ 0.06
Olaj májusra	32¾	32.47	—.—
„ őszre	32⅜	32.10	—.—
„ tavaszra	32.⅝	32.25	—.—
Repcze tavaszra	347.—	14.88	—.—
„ őszre	355.—	14.67	—.—

*) A fentebbi árfolyamok az illető helyi szokványok szerint készpénzben, medióra, vagy ultimóra értendők, e szerint a mellékelt paritás is készpénzre vagy medióra illetőleg ultimora értendő. A készpénz árfolyamok K-val, a medóra-árfolyamok M-mel, az ultimó-árfolyamok U-val vannak megjelölve. Magától értetődik, hogy a fenti átszámitásokhoz még a tranzaktió-költségek, továbbá a medió- és ultimó-árfolyamokhoz azonkivül még a mindenkori budapesti prolongáczió tételek is számitásba veendők. — A *-gal jelölt értékek a budapesti tőzsdén nem jegyeztetnek.

**) Gabona szállitási dij waggon rakományokban 10 kilónkint értendő. Beviteli vám Németországba 100 kiló buzáért, rozsért és zabonáért 1 márka, lisztért 2½ márka. Beviteli vám a Svájczba 100 kiló gabonáért 0.30 frank, lisztért 1 frank.

Átszámitási árfolyam a német piaczokra 100 márka vista 58 frt 80 kr. Párisra 100 frank vista 47 frt 60 kr. Amsterdam 100 hollandi forint vista 99 frt 15 kr.

Sugar-utca, 23 Petőfi-utca sarkan Brüll-féle palotában. Naponként látható reggeli 10 órától esti 9 óráig a világhiru

Liliputi-i pár,

melynek azon magas tisztelet jutott osztályrészül, hogy Ő felsége a királynő előtt a bécsi udvarnál, május havában megjelenhetek. —

Belépti dij:

a családonkinti látogatás megkönyebitése tekintetébő, . hely 20 kr. II. hely 10 kr.

3389 Tisztelettel **SEDELMEYER I.** vállalkozó. (Utánnyomás nem dijaztatik.)

Értesités.

munkásoknak és kézmüveseknek, kik Amerikába szándékoznak kivándorolni.

A chicagói északnyugati dolog-kimutatási iroda a jövő évszakban **6000** embert képes minden iparágban és napszám-munkában foglalkoztatni. Keresünk munkásokat, **vasut-társulatok, hidépitészet, henger- és kovácsmühelyek, gyalu- és fürészgépek, fandvarok, gépmühelyek, kőszén-, vas-, kőbányák, majorságok és mezőgazdaságok stb.** részére. — Fentebb jelzett összes munkálatokat többnyire önálló társulatok vezetik. Gondoskodunk arról, hogy **Chicagóból** mindenki **díjmentesen szállittassék** a különböző dolgozó helyekre, az összes állomásokért kezességet vállalunk s a legmagasabb munkabért fizetjük.

Irodánkban levő személyzet minden nyelven beszél.

Személyszállitás s más értesitések iránt a német császári conzul s megbizott vezérügynökünkhöz **Faulhaber A. W.** urhoz **Hamburgba,** Alte Gröningerstrasse 4. sz. a., tessék fordulni.

Ügyes és szolid **alügynökök** alkalmazást nyerhetnek. Czimek a **vezérügynökséghez Hamburgba** intézendők.
3479

Gummi és halhólyag

valódi francaia 1 frttól 5 frtig tuczatonkint valódian csakis

Hatschek Emilnél

Budapest, Deák Ferencz-utcza 15. — Megrendelések pontosan és titoktartás mellett, utánvét mellett teljesittetnek. 2677

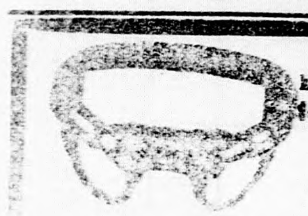

Cs. kir. kizárólag szabad. legujabb javitott

ruganyos sérvkötő.

A legujabb találmány az amerikai ujonnan javitott **ruganyos** sérvkötő Politzertől; ez rugók nélkül van, tisztán ruggyantából müvésziesen szerkesztve s az a czélja, hogy még a legidültebb serveket is lehető legrövidebb idő alatt egyenletes fekvésbe hozza, s ugy nappal a legerőfeszitőbb munkánál vagy a sokat járkálásnál, mint szinte éjjel alvásközben is használhatik, a nélkül, hogy a sérvbajban szenvedő hivatásában legkevésbé is volna akadályoztatva. Felette nagy haszon, hogy az még éjjel is a testen maradhat, mivel hogy a szenvedő testrészre kiváltképen jótékony kellemetes nyomást gyakorol, s a legtöbb esetben még a sérv biztos gyógyulását is eszközli. A legfőbb orvosi tekintélyek által elismerve, megvizsgálva s a le jobbnak találva: professor Kaváos a sebészeti kóroda elnöke, Dr. Gross Lajos magy. kir. egészségügyi tanácsos, Dr. Glück Ignáczkir. törvényszéki orvos által.

Alólirott egyszersmind nagy raktárt is tart angol és franczia sezél sérvkötőkből, függeszté készülékeket (suspensorium) gummiból szövöttteket, mint szinte szarvasbőrből. A szarvasbór és gummi suspensoriumok czélja, hogy a tágulást megakadályozzák.

Méhfecskendők, légpárnák, ágybetétek, periodtáskák, präservativumok, gummiharisnyák és mindennemü gummi áruczikkek. Sérvkötőknél kérem megjelölni: jobb. bal vagy kettős-e, úint szinte a test bőségét is. Megrendelések utánvétel mellett eligad. 2293

POLITZER MÓR,

cs. kir. szab. sérvkötő-készitő Budapesten, Deák-Ferenez-utcza.

Árak: urak, hölgyek és gyermekek számára, egyoldalunak dbja 6—10 frt, a kettősnek dbja 10—16 frt, gyermekeknek felével olcsóbb.

Ugyanitt kapható a legjobb amerikai sérvkenőcs. Egy tégely ára 3 frt 50 kr.

Pénzkölcsönök

minden mennyiségben földbirtokokra és házakra leggyorsabban és legolcsóbban eszközöltetnek.

Be- és kitáblázások teljesittetnek.

Mindennemü termények: mezei termények, bor, szilvorium, törköly, gyapju stb. bizományilag át- és eladatnak.

Vételre, eladásra és cserére nagyobb és kisebb földbirtokok, házak, kávéházak, vendéglők, dohánytőzsdék és szatócsboltok elő vannak jegyezve.

Egy kőszénybánya mészégetővel szabad kézből eladó.

Vételre kerestetik két nagyobb helybeli ház.

Egy nagy és szép székesfehérvári ház egy helybelire becseréltetik.

Haszonbérbe adatik két nagyobb birtok **Erdélyben**.

Több Wertheim-féle használt de jó állapotban levő különböző nagyságu pénzszekrények **kerestetnek**.

Zálogkölcsön-üzletek diszret módon eszközöltetnek.

Mindennemü megbizások gyorsan, olcsón és titoktartás mellett teljesittetnek.

Az igen tisztelt kereskedő világnak

Budapesten és a vidéken ajánlkozik szállitó-levek fölülvizsgalatára, utólagosan fizetendő 3 frt. évi-dij és a fölfedezendő hiányok következtében visszafizetendő összegek 12%-ért

Hajózási uti-jegyek Hamburgból New-Yorkba, Philadelfiába, árszabály szerint kaphatók legolcsóbban.

Schwarz Fülöp

ügynöki és bizományi üzlete

Budapesten, váczi-körut 35. 3871

Fióküzletek: Szegeden és Brassón.

Csász. királyi udvari látszerész

WALDSTEIN SIMON

Budapest, Dorottya-utcza 5. szám.

Szemüvegek és lorgnetták,

melyek a szemet nem bántják, a látérőt megkimélik, a legjobb üvegekkel és megfelelő kerettel

1.50 frttól fölfelé.

Valódi bányakristály-, arany-, ezüst és tekenyősbéka foglalványnyal jutányosan számittatnak.

TÁBORI- és SZINHÁZILÁTCSÖVEK

nagy közelitő erővel és nagy látkörrel

különböző foglalványban bőrtokban

3387 5 frttól fölfelé.

Kitünő minőségüek 15 frttól 30 frtig.

Levélbeli megrendelések pontosan és lelkiismeretesen teljesittetnek. — A fenti czég sem utazókat, sem ügynököket nem tart, e szerint csak azon készitmények jó minőségéről kezeskedik, melyek közvetlenül megrendeltetnek.

Budapesten, Dorottya-utcza 5. szám.

(Bécsben: Kohlmarkt 5.)

Kipróbált lázmérők és hévmérők stb. nagy választékban készen tartatnak.

MENTHIN.

Gyomor, vér, fej. — **Legjobb szer** — Száj, fogak, bőr.

minden kellemetlen érzés, gyomor-émelygés, gyomorfájdalom, hasmenés fogfájás stb. ellen.

Kitünő gyomorszer! Görcs-csillapitó! Fogszesz és szájviz! Toilette-szer! Üditő ital!

Egy üveg ára 50 kr. Postai szállitás mellett, — 2 üvegnél kevesebb nem küldetik — **1 frt 10 kr.**

Főraktár Osztrák-Magyarország részére: Bécs Gyógyszertár a „Szent Leopoldhoz“, Stadt, Spiegel- és Plankengasse sarkán, a Graben közelében, valamint Bécs és a vidék jelentékenyebb gyógyszertáraiban. **Raktár Budapesten: Török József gyógyszerésznél.** 2351

BUDAPEST Waitznergasse №13

CHOCOLADE KÜFFERLE

kommt den besten ausländischen Chocoladesorten an Wohlgeschmack gleich bei billigeren Preisen.

Budapesti butor-bazár

3458 és

papir kárpit-gyáros

Áldási Ignácz

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemü butorokban teljes berendezésekre, a legolcsóbb gyári árak mellett.

Papir-kárpitok.

Legujabb divatuak, egy középnagyságu szobára, a falak-, mennyezet (Plafon) és diszitménynyal együtt **4 frt 50 krtól** felfelé. Finomabb és gazdagabb kárpitok, ugy mint diszitmények a legnagyobb választékban, legolcsóbb gyári árak mellett kaphatók. — Butor képes árjegyzék, valamint kárpitminták kivánatra bérmentve küldetnek.

Butorraktár: Deák-utcza 7.

Kárpitraktár: Bécsi-utcza 4.

Gubicz László

3504

gazdasági gépgyára Budapesten, nyul-utcza 42.

Ajánlja készletben levő különfele **ekéit** javitott **Benkő-féle magtakaróit, porhanyitóit,** ugyszintén készletben tart **rögtörőket,** vas- és faframás **boronákat,** választó- és tisztitó-**rostákat,** valamint **répa-** és **szecskavágókat.**

Árjegyzéket kivánatra bérmentve küld.

Első cs. kir. szabadalm. dunagőzhajózási társaság.

MENETREND

a folyó évi márczius 15-étől további intézkedésig.

Postahajó-menetek.

Lefelé. Első menet.

Bécsből Budapestre: naponta 7 ór. reg. márcz. 17-én.
Budapestről Galaczra: kedden, csütörtökön és szombaton 11 ór. éjjel márcz. 16 án.
Mohácsról-Galaczra: szerdán, pénteken és vasárnap 8 órakor reggel márcz. 17-én.
Eszókről-Galaczra: szerdán, pénteken és vasárnap 9 órakor reggel márcz. 17-én.
Karlóczáról-Galaczra: csütörtökön, szombaton és hétfőn 5 órakor reg. márcz. 18-án
Zimony-Belgrádról-Galaczra: csütörtökön, szombaton és hétfőn 9 ór. d.e. márcz. 18-án.
Báziásról-Galaczra: csütörtökön, szombaton és hétfőn 3 órakor délután márcz. 18-án.
Orsováról-Galaczra: pénteken, vasárnapon és kedden 10 ó. 30 p. d. e. márcz. 19-én.
Érkezés Galaczra: vasárnapon, kedden és csütörtökön reggel.

Felfelé. Első menet.

Budapestről-Bécsbe: naponta 6 ó. este márcz. 15-én.
Galaczról-Budapestre: kedden, csütörtökön és szombaton 9 órakor reg. márcz. 16-án
Orsováról-Budapestre: vasárnap, kedden és pénteken 8 órakor reggel márcz. 19-én.
Báziásról-Budapestre: vasárnap, kedden és pénteken 4 órakor délután márcz. 19-én.
Belgrádból-Budapestre: vasárnap, kedden és pénteken 9 órakor este.
Zimonyból-Budapestre: hétfőn, szerdán és szombaton 6 órakor reggel.
Ujvidékről-Budapestre: hétfőn, szerdán és szombaton 11 órakor délelőtt.
Gombosról-Budapestre: hétfőn, szerdán és szombaton 5 óra 45 perczkor délután.
Eszékről-Budapestre: hétfőn, szerdán és szombaton 5 órakor délután.
Mohácsról-Budapestre: kedden, csütörtökön, vasárnap 2 óra 30 p. reggel.
Érkezés Budapestre: kedden, csütörtökön, vasárnap délután.

A postahajók Budapest-Bécs között a következő állomásokat, u. m.: Verőcze, Visegrád, Dömös, Nagy Maros, Szobb, Párkány, Nyerges-Ujfalu, Süttő, Orth és Fischamend-et sem lefelé, sem felfelé nem érintik; Piszke, Böös, Dévény és Hainburg csak a hegymenetben érintetnek.

A postahajók Budapest-Orsova-Galacz között a következő állomásokat, u. m. Promontor, Tétény, Apostag és Szegszárdot sem lefelé, sem felfelé nem érintik; Ercsi, Adony, Tass, Szalk, Földvár, Harta, Ordas Szekcső csak a hegymenetben érintetnek. — a szombaton Budapestről lefelé menő postahajóval a hétfőn Titelről Szegedre induló tiszai hajó Zalánkeménynél csatlakozásban van.

Személyszállitó menetek.

A DUNÁN.

Első menet.
Bécsből-Pozsonyba: naponta 5 ó. d. u. márcz. 16.
Ujszőnyről-Bpestre naponta 2 ó. 30 perczkor reggel április 1.
Esztergomból-Bpestre naponta 5 ó. reg március 17.
Dömösről-Bpestre naponta 6 ó. reg. április 1-től 5 ó. reg. (a sz.-endrei dunaágban.)
Bpestről-Mohácsra naponta 12 ó. délben.

Első menet.
Pozsonyból-Bécsbe naponta reg. 6 ó. márcz. 17
Bpestről-Ujszőnyre naponta déli 1 ó. április 2.
Bpestről-Esztergomba naponta déli 1 ó. márcz 16.
Bpestről-Dömösre napt. d. u. 2 ó. ápr. 1-től 4 ó. d. u.
Mohácsról-Bpestre napont. d. u. 2 ó. 30 percz.

A személyhajók kivétel nélkül valamennyi közbeeső állomást érintenek.

A TISZÁN.

Szegedről-Titelbe kedden, csütörtökön, pénteken és vasárnapon reggel 6 ó.
Szegedről-Zimonyba kedden és pénteken reg. 6 ó.

Zimonyról-Szegedre szerdán és vasárnap 2 ó. d.u.
Titeltől-Szegedre hétfőn, szerdán pénteken és vasárnapon, a hétfői menet a szombaton Bpestről völgymenetben lévő postahajóval csatlakozásban van.

A SZÁVÁN.

Sziszekről-Broodba hétfőn, szerdán, pénteken és szombaton reggel 7 órakor.
Sziszekről-Zimonyba hétfőn és pénteken 7 órakor reggel.

Broodról-Sziszekre kedden, szerdán, szombaton és vasárnap reggel 7 órakor.
Zimonyról-Sziszekre, hétfőn és pénteken 6 órakor reggel.

A szerb part hosszában (vegyes szolgálat)

Sabáczról-Belgrádra hétfőn, szerdán és pénteken reggel 8 órakor.
Belgrádról-Gradistére naponkint vasárnap kivételével, a zimonyi helyi hajó megérkezése után, Báziás és a közbeeső szerb állomások érintésével. A Pancsovai vesztegzár csak kedden csütörtökön és szombaton érintetik.
A szombaton Belgrádról-Gradistére induló hajó kedvező vizállás mellett Millanováczig illetve Orsováig közlekedik.

Gradistéről Belgrádra a báziási és a közbeeső szerb állomások érintésével naponkint reggel vasárnap kivételével. A pancsovai vesztegzár csak hétfőn, szerdán és pénteken érintetik.
Belgrádról-Sabáczra vasárnap, kedden és csütörtökön az első helyihajónak Zimonyból megérkezése után.

Jegyzet. Utolsó személyszállitó menet Bpestről Győrbe márcz. 15 én.
Utolsó személyszallitó menet Győrből Bpestre márcz. 16-án
Bpest, 1882. márcz. 8.

A magyarországi forgalmi igazgatóság.

Árszabás

a Vámház-Ó-Buda és Uj-Pest között

közlekedő

helyi hajók

Személy- és áru-forgalmára nézve.

a) A személyforgalomra nézve.

Között / Hely		Vámház I	Vámház II	Eskütér I	Eskütér II	Tabán I	Tabán II	Lipótváros I	Lipótváros II	Bombatér I	Bombatér II	Császárfürdő I	Császárfürdő II	Ó-Buda I	Ó-Buda II	Ujpest I	Ujpest II
Vámház	kr.	—	—	7	5	7	5	7	5	7	5	7	5	12	10	13	10
Eskütér	„	7	5	—	—	7	5	7	5	7	5	7	5	12	10	15	10
Tabán	„	7	5	7	5	—	—	7	5	7	5	7	5	10	8	15	13
Lipótváros	„	7	5	7	5	7	5	—	—	7	5	7	5	12	10	13	10
Bombatér	„	7	5	7	5	7	5	5	5	—	—	7	5	10	8	15	13
Császárfürdő	„	7	5	7	5	7	5	5	5	7	5	—	—	7	5	15	13
Ó-Buda	„	12	10	12	10	10	8	12	0	10	8	7	5	—	—	15	13
Ujpest	„	13	10	13	10	10	15	13	10	15	13	15	13	15	13	—	—

Margitsziget és minden közbeeső állomás között hétköznapon 32 kr. }
Margitsziget és minden közbeeső állomás között vasár- és ünnepnapokon 42 kr. } bélyeggel együtt

b) A teheráru-forgalomra nézve.

	Tárgyak	Irány	Összeg	Jegyzet
Nagyobb ládák, torreszek stb	puttonyok, kosarak butorrészek, 50-től 100 kilogrammig	Ujpestre, Ó-Budára, Margitszigetre valamennyi állomásra a császárfürdőig bezárólag	15 / 10	
Kisebb ládák, részek	puttonyok, kosarak, butorrészek stb. 50 kilogrammig	Ujpestre, Ó-Budára, Margitszigetre / A többi állomásokra a császárfürdőig bezárólag	10 / 6	
Egy csomó szárnyas kosár nélkül 2—4 pár		valamennyi állomásra	5	Nagyobb szárnyas küldemények kosarakban adandók fel.
Egy csomó szárnyas kosár nélkül, 4—6 pár			10	
Üres kosarak vagy puttonyok		valamennyi állomásra	3	
50 kilogrammért a margitszigeti vendéglősök fizetnek			5	

Üzlettárs

15,000 frttal kerestetik egy gyárhoz. Bővebbet „üzlettárs“ czim alatt e lap kiadóhivatala. 3434

Az **Első magyar bizományi és szállitási üzlet Fiuméban** ajánl legujabb aratásból kitünő minőségü illatdús

kávé-t

minden posta-állomásra szállitva, dij- és vámmentesen, utánvétellel gyöngyöleteknen 4¾ kiló tiszta sulylyal, a következő jutányos árak mellett.

Egy kilo Rio frt 1.32
„ „ Santos 1.36
„ „ Java „ 1.52
„ „ Ceylon 1.85
„ „ Moka „ 2.10
továbbá eredeti olasz rizs-t 1 kó. I-ső rendü Romagna ft. 37
„ „ II-od „ „ ft. 34

Nagyobb megrendeléseknél megfelelő árengedmények. 3540

Ügynökök kerestetnek.

ENGEL és STERN.

Hirdetések e lap részére felvétetnek a kiadó hivatalban himző-utcza 1. sz.

Igen fontos

Előkelő és nagyobb háztartásoknak az átjavitott angol szerkezetü és egy kézzel hajtható

FORGATÓ MÁNGORLÓ!!!

Mely felette könnyü kezelhetése, gyors és egyenletes mangorlás által minden eddig feltalált hasonló gépezetet fölülmul és igy nagyobb háztartásoknak főleg ajánlható s különösen uraságok-, szállodáknak és fehérnemü tisztitó intézeteknek nélkülözhetlen segédeszközt képez.

Ára I. nagyságunak 140 frt, II. 160 frt, III. 180 frt, szolid szerkezetért kezeskedve leend s minta példányok a készitőknél külső kerepesi-ut 5. sz. alatt tekinthetők meg.

3513 Tisztelettel **Kullmann és Schwindt.**

Chiococa-liqueur.

(Liquor Chiococa fortificans.)

Tudományosan megvizsgáltatott, ipróbáltatott és tekintélyek által ajánltatik, mint kitünőnek bizonyult, hatásozottan ártatlan étrendi szer

különösen az elgyengült vitális **FÉRFIERŐ** gyors és kellemes feléleszésére és erősitésére, az idegek és feszerejük erősitésére, jótékonyan felelevenitő, lelkesitő s üditő hatásában meglepő. Egyszersmind kitünő universalis elixir tehetetlenség-; rosz, vagy rendetlen emésztés-, étvágytalanság-, gyomorhurut-, görcs-, kólika-, hányásinger-, gyomorégés-, hasmenés-, főfájás-, sápkór-, sárgaság-, máj-, lép- és vesebajok ellen. Mindezen betegségek a chiococa liqueur használata által leggyorsabban és legbiztosabban meggyógyitfatnak, melynek következtében ezek eltávolitása folytán, a legmagasabb kor érhető el. Izben fölülmulja valamennyi tábla-liqueurt. — Tekintélyekről való számtalan elismerő és köszönő levél ezen **Chiococa-liqueur** kitünősége fölött, áll rendelkezésre, betekintés végett. Egy eredeti palaczk ára, pontos használati utasitással 6 nyelven, 3 frt o. é. Csomagolás és postaköltség 20 kr.

Fő-szétküldési raktár: Weber C. gyógyszertára Bécsben, VII., St.-Ulrichplatz 4. (hova minden levélbeli megrendelés intézendő). Fiók-raktár: Weisz József gyógyszertára „Zum Mohren“ I., Tuchlauben. Budapesten: Török József gyógyszerész. Trieszt: Foradoschi gyógysz. al Camello Prága: Fürst József gyógysz. Lemberg: Breizer S. gyógysz. valamint a kül- és belföld minden jobb hirü gyógyszertárában. 334

Csak akkor valódi, ha a gyári jegyen az itt lenyomott védjegy látható.

Huste-Nicht

gerichtl. geschützt

Ne köhögj.

Méz-növény-maláta-kivonat és nyers czukor*)

L. H. PIETSCH és TÁRSÁTOL

Boroszlóban.

Nyers czukOr. — Oly rekedt voltam, hogy **beszélni** is alig tudtam, de **L. H. Pietsch és társától** való két csomag **Huste-Nibht méz-növény-maláta-kivonat-nyers czukortól** ismét teljeson ép vagyok, mit ezzel szivesen hozok köztudomásra. Boroszló, Alexanderstt. 8. **Schmeidel Otto,** kereskedő.

Egy üveg **kivonat** 80 kr. 1 frt 50 kr. és 2 frt. — Egy csomag **nyers czukor** 25 és 40 kr. Kapható Budapesten, Wagner József városi és Török J. gyógyszertárában. Budán Keller Ignácznál, palota-utcza 618. sz. a. Hodsághban Gritzmann Károly gyógyszerésznél. Uj-Verbászon Ferenczy József gyógyszerésznél. Péczelen: Machleid C. gyógyszerésznél. Német-Czernyán Rziha Károly A. gyógyszerésznél. Szepes-Szombathelyen Greb János gyógyszerésznél az arany koronához. Budapesten: a nádorhoz czimzett gyógyszertárban váczi körút 17. 2972—8

A Ganz és társa

vasöntő- és gépgyár-részvénytársulat

t. cz. részvényesei

1882. márczius 27-én, hétfőn, délutáni 4 órakor Budapesten,

II. ker., Ganz-utcza, a Ganz-gyárban tartandó

tizenharmadik

rendes közgyülésére

tisztelettel meghivatnak.

Napirend:

1. Évi-mérleg előterjesztése, az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentései, az ezekben foglalt inditványok és a tiszta nyeremény és osztalék iránti határozat.
2. A régi „Király-malom“ ingatlanság megszerzésének jóváhagyása.
3. Igazgatóság és felügyelőbizottság megválasztása.
4. Netaláni inditványok az alapszabályok értelmében.

Az alapszabályok 14., 15. és 36. §§-ai szerint a közgyülésen csak azon részvényesek birnak szavazási joggal, kiknek részvényei a társaság könyvében legalább 3 hónappal a közgyülés előtt nevükre irattak át, és kik részvényeiket legalább 3 nappal a közgyülés előtt a társulati pénztárnál letéteményezték. — Egyébiránt a részvények helyett budapesti nyilvános hitelintézetek letéti jegyeit is lehet letéteményezni, ha ezekből kiviláglik, hogy a letéteményezett részvények a társulat részvénykönyvébe a letétező nevére vannak beirva. A közgyülésen minden, alapszabályszerüen letéteményezett egy-egy részvény egy-szavazatra ád jogot, ha azok száma nem több tiznél. Ezen számon felül csak minden öt szavazat után esik egy-egy uj szavazat. A szavazási jogot meghatalmazott által is lehet gyakorolni. meghatalmazott azonban, a törvényes képviselőket kivéve, csak szavazatképes részvényes lehet. Az évi mérleg a felügyelőbizottság jelentésével együtt f. hó 18-tól kezdve az igazgatóság irodájában a t. cz. részvényesek használatára közzététetik, mire azok ezennel figyelmeztetnek. 3538

Az igazgatóság.

Ezen intézet érdemdus müködéseért a párisi európai tudományos társaság által az elsőrendü arany-éremmel lett kitüntetve.

Ugyanott kapható az egész Európában elterjedt hires magyar, német és franczia nyelvben megjelent könyv — Az elgyengült férfierő. Ára 2 frt 50 kr.

Titkos betegségeket

és a tehetetlenséget (elgyengült férfierő)

továbbá **bőrbajokat, vizelési nehézségeket, hugycső** szükületeket, friss és idült **nyákfolyást,** nőknél az ugynevezett **fehérfolyást,** a bujakórok fekélyeit és másodrendü bujakórt minden alakjaiban és elcsufitásaiban, **katona és polgári** főkórházakban, mint a magángyakorlatban a legujabb tapasztalatok s buvárlatok nyoman kiválóan tartós siker biztositása mellett bámulatos gyorsan s alaposan gyógyit (ujon keletkezetteket 48 óra alatt, **specialista**

Weiss J.

gyak. **orvos és szülész,** az ittezi császr. kir. katonai **fekórházban** volt osztályorvos, bel- és külföldi tudományos és humanitási társaságok rendes s tiszteletbeli tagja. a belgiai koronás arany érem-, a svédai Medaille comem. és a párisi európai tudományos társaság első rendü arany-éremnek tulajdonosa.

Rendelő intézet: Budapest, belváros, koronaherczeg-(uri)-utcza 8. szám, bemenet a lépcsőn. Naponkint délelőtti 7—10-ig, d. u. 1—4-ig, este 7—8-ig.

Royko Viktor

Tiszaujlaki gyógyszerész

fehér, barna és fekete szinü

közkedvelt magyar bajuszpedrője.

Hamis készitmények elkerülése végett figyelmeztetik a t. vásárló, hogy csak a **Royko Viktor** gyógyszerész készitményét kérje és fogadja el, ennek dobozai fehér alapon zöld nyomatu czimkét viselnek s azon **piros,** belül a fedélben pedig **kék** szinü betükkel, a készitő névaláirásával vannak ellátva.

Ezen, mar 63 év óta kitünőnek ösmert, bajuszpedrő iránt évről évre növekszik a t. közönség dicsérő elösmerése s ennélfogva az, kiváló jó tulajdonaira nézve magasztalásra nem szorul. Nagy doboz 35, kicsiny 20 kr. Kapható gnti egyedüli készitőnél **Tiszaujlakon, Budapesten:**

Török József, Király u. 12, Thamayer és Seitz, Nádor u. 10, Kochmeister Frigy. utódai, Nagykorona Tunner J. M. Profumer. zerész, Lueff illatszerész, Kertész Todor, u. Csech fodrász egyetemstóda, egyetemtér, Havas fodrász uj bécsin fodrász Sütő u. Kaltenbach fodrász Ujvilág u. és Brukk Gyula részainál. A viszont elárusitók több gyógyszerészei, kereskedői és fodr vételénél, már bérmentes megküldésben részesülnek. A viszont eladók illő %, és 24 nagy, vagy 36 kis dobo 3599

Postán csak 2 doboz rendelhető megállapított illat- 71

Merinó juhok.

1000 darab anyajuh és 200 darab kos eladó a gróf Károlyi Tibor Aradmegyében fekvő mácsai uradalmában, Vasutállomás Kurtics. Bővebben értekezhetni a tulajdonosnál Budapest IX. kerület, pipa-utcza 20. szám. 3587

Meggyógyulása

a sorvadás általános testi gyengeség, emésztési hiányok, étvágytalanság, torok-bajok, köhögés, a gyomor-, mell- és tüdőbajoknak, a világ koronás fejei által 58-szor legfőbb kitüntetésben részesitett Hoff János-féle malátakészitmények, az egyedül valódi Hoff János-féle malátakivonet-sör, a maláta-egészségi csokoládé s maláta mellczukorkák által.

HOFF JÁNOS cs. kir. udv. szállitó urnak, kir. kereskedelmi tanácsos, a cs. kir. koronás arany érdemkereszt tulajdonosa, a több porosz és német rendek lovagjának, a Hoff János féle malátakivonat feltalálója, s egyedüli gyartója Európa legfőbb fejedelmének udvari szállitója:

Főraktár Magyarország részére: Budapest, zsibárus-utcza 7. A főpósta átellenében.

Bécs, gyárhelyiség: Grabenhof 2. Iroda és gyári raktár: Graben, Bräunerstrasse 8.

Fogadja legforróbb köszönetemet az ön oly kitünő találmánya, a gyógyhatásos és nyákoldó maláta-czukorkák s a koncentrált malátakivonatért.

Csakis ezen valódi Hoff János-féle malátaczukorkák s valódi koncentrált malátakivonat használata következtében vesztettem el a már 2 év óta gyötrő köhögésemet s az azzal kapcsolatban levő rekedtséget és mellfájásomat. Ennek következtében tanácslom mindazoknak, kik meg akarnak gyógyulni, forduljanak ezen elismert Hoff János-féle készitményekhez.

Bécs, 1881. decz. 4.

Tisztelettel

Chetiof József,

kész-öltöny kereskedő Rothenthurmgasse 9.

Legmagasabb nézetek

a Hoff-fele maláta gyógykészitményekről egész Európában gyógyhatásosnak elismerve, császárok és királyok által 58-szor kitüntetve. Bismarck herczeg azt mondá, hogy a Hoff-féle maláta-kivonat kellemes izü és erősitő; gr. Wrangel tábornagy kitünőnek nyilvánitja, naponta reggelire issza. Még az ének és szavalat müvészei is használják azt a köhögés és rekedtséggel, kik közül felemlitjük a világra szól nagyságokat, mint Nilsson, Lucca, Sarah Bernhardt asszonyt, Niemannt, Wachtelt.

HOFF JÁNOS

főüzlete Magyarország részére

Budapest, zsibárus-utcza 7. szám.

(A főpósta átellenében.

Budapest, nyomatott Schlesinger és Wohlauer könyvnyomdájában, Károlykaszárnya (rostély-utcza 3. szám.)

Az „Egyetértés" első melléklete.
73-ik számához. Kedd, 1882. márczius 14.

Szinház, művészet.

— A népszinházban holnap a „Nap és hold" kerül szinre, holnapután, szerdán és csütörtökön pedig ismét a „Szélházisk", melynek 3-ik előadását tegnap zsufolt ház nézte végig. Pénteken Blaha L. asszony, a vidékről hazatérve, az „Árva Zsuzská"-ban lép föl, s vele megkezdődnek a „Viola-Ibolya" operette utolsó próbái. Ez a népszinház legközelebbi ujdonsága. A főszerepeket Blaha L. asszonyon kivül Csatai Zsófi, Vadnay Vilma, Solymosi, Kápolnai és Ujvári játszák.

— Ditroyné asszony kassai vendégszerepléséről irják lapunknak: Ditroyné asszonyt mint régi ismerősét és kedvenczét kiváló rokonszenvvel fogadta a kassai közönség. Először a „Hamupipőké"-ben lépett fel. A szinház egészen megtelt, s a vendéget első megjelenésekor szünni nem akaró tapssal és számos virágcsokorral fogadták. Felvonás után tizszernél többször hivták ki, s minden felvonás után felhangzott a rokonszenves tüntetés. Másodszor a „Czók"-ban lépett fel, mint Maritta s e szerepében is nagy hatast idézett elő.

— A szabadkai szinházat Geröfi Andor társulatának adta bérbe a szinügyi bizottság, de a szerződéstik csak egy esztendőre szól. Megemlitjük egyuttal azt is, hogy a szabadkai szinpadon szép sikerrel vendégszerepelt legutóbb Nagy Ibolya kisasszony, a népszinház tagja.

Egyletek, társulatok.

— A párisi magyar egyletben e hó 9-én este 8½ órakor, diszes társaság előtt, melyben ott láttuk Bruck Lajos és Bertha Sándor művészeket is, igen érdekes felolvasást tartott Huszár Imre, a középkori párisi iparviszonyokról és a czéhrendszer kifejlődéséről. — Felolvasását, az itt tartózkodó iparos hazánkfiaihoz intézett felszólitással végezte, melyben a jóizlés központja előnyeinek felhasználását kötötte "szivökre. — A magyar egylet tagjai nagy érdekkel és figyelemmel kisérték e sikerült felolvasást, a melyet zajos tapsaikkal és éljeneikkel jutalmaztak.

— A Szent-István Társulat e hó 16-án délután 4 órakor választmányi-gyülést tart.

— A budapest-Józsefvárosi kisdedóvó-egylet tegnap délelőtt Mária utcza 30. szám alatti saját házában Radocsay Ferencz elnöklete alatt évi közgyülését tartá meg. Az igazgatóság örvendetes tudomásra hozza a közgyülésnek, hogy házát tehermentesitette, azonkivül 2460 frt vagyonnal rendelkezik. Az intézet Mária- és futóuczai intézetét a lefolyt évben 1900 kisded látogatta; a bevétel volt 3355 frt 7 kr. a kiadás 3255 frt 78 kr s igy maradvány 99 frt 29 kr. Az igazgatóság részére a felmentvény megadatván, ujra megválasztattak: elnök Radocsay Ferencz, alelnök: Kiss Péter, titkárok: Kullman Lajos és Obermayer L., pénztárnok: Krámer J., ellenőr: Adler Károly, gondnokok: Kokesch S. és Nagy J., orvos dr. Kelen József. A választmányba 16 rendes és 8 póttag, a számvizsgáló bizottságba pedig 3 tag választatván a közgyülés befejeztetett.

— A budapesti (budai) izr. nőegylet e hó 18-án a „Fáczán" termeiben jótékony czélu bált rendez.

— A középtanodai tanáregyesület segélyalapja javára tartandó felolvasások tagyap második estélyén Ney Ferencz városi reáliskola igazgató „Jellemfejlődés egy nevelő életében" czime alatt felolvasta töredékét egy nagyobb terjedelmü psychografiának, melyben 10 évi nevelési pályáján nyert tapasztalait valamint saját élményeit rajzolta. Ezután Passlavszky József „A madarak családi életéből" czimen tartott előadást. Néhány vonásban vázolva a természet étrendését, kifejti azon szerepet, melyet a dal, az ének a madarak életében betölt. A dal hatalmával hóditanak fele éget. A madarak dala igazi „hangverseny", melyben a győzőnek menyasszony a pályabére. Az előzmények után megköttetnek a frigyek. Következik a fészek-épités. Nem is hiszi az ember, mennyi művészet van a fészek-épitésben. Sokkal egyszerübb eszközökkel, egyszerübb anyagokból hozzák létre remekeiket a madarak, mint az ember. Sárból füszálakból, galyakból épitenek pusztán csőrükkel és lábukkal. Bemutatja a pintyőke, sárga rigó, éneklő rigó, függő czinke és a fecske mesteri fészkét, a szövőmadarak remekeit. A fészek-épitésben két szempont az irányadó: hogy meleg legyen és biztosságot nyujtson az ivadéknak. Ez az oka, hogy mindig rosz melegvezető anyagokat használnak és rejtekhelyekre épitenek: földben a parti fecskék, fában a harkályok, viz felett a függő czinkék és szövőmadarak, melyek társaságot alkotnak és közösen védelmezik a gyarmatot. Különösen nevezetesek az afrikai társas verebek (Philetaerus socius), melyek közös fedél alatt vagy társaságban fészkelnek. A fészek elkészitése után a költés munkája következik, azután a táplálás és nevelés. Néhány példával illusztrálja a nevelést a madaraknál; elmondva, miként tanitják a fecskék, sólymok és vöcskök fiaikat a repülésre és az eledel megszerzésére. A madarak még idegen gyermekek iránt mutatnak szivességet, és nevelik az árvákat vagy elmaradottakat. Előadót a nagyszámu közönség élénken megéljenezte.

— A „Magyarországi kárpátegyesület" e hó 5-én Késmárkon rendkivüli közgyülést tartott, melynek főbb mozzanatai a következők: A napirend első pontja: a Döller Antal őrnagy leköszönése következtében üresedésbe jött I. alelnöki és pénztárnoki tisztség betöltése. Döller Antalt ismét megválasztották. Az ügyvezetés könnyitése szempontjából megválasztott alelnök ajánlja, hogy ideiglenes pénztárnok választassék, valamint ideiglenesen egy irodai segéd is, miáltal az egylet megtakaritásokat tehet. Elfogadták és pénztárnokká Kottlár Sámuel, irodai segéddé Kail A. egyleti tagok választattak meg. Az alapszabálytervezet kidolgozásával a közgyülés az évkönyvet szerkesztő bizottságot bizta meg, megjegyezvén, hogy az alapszabályok átdolgozásánál főtekintettel kell lenni az egyletnek országos jellegére s ennek megőrzésére, valamint az osztályok alakitásának lehető előmozditására. A bizottság e tervezetet a választmánynak, ez pedig beható tanácskozmány után végleges megállapitás szempontjából az augusztus hóban tartandó közgyülésnek fogja beterjeszteni. Az évkönyv költségeire nézve határoztatott, hogy a költség megállapitásánál az előző év bevételei legyenek irányadók. A választmányi tagok sorába megválasztattak: Kéler Pál, Kalbenhayer Károly, Pribradni Gida, Máriássy Ferencz, Lonszky Adolf, Koromzay György és Tátray Kárpát egyleti tagok. — Kolbenhayer Károly kérelmének, hogy t. i. az általa szerkesztett „Tátrai Kalauz" czimü könyvre e szavaka nyomatbassa: a magy. kárpátegyesület megbizásából, a közgyülés helyt enged — megjegyezvén, hogy az eredetiség jellegének megóvása szempontjából a czimlapra a „forditás" szó ki ne tétessék. A közgyülés után a „Meese-szállodában" társas ebéd volt.

— A ferenczvárosi társaskör f. hó 24-én felolvasó-estélyt rendez. Pulszky Ferencz közremüködésével. Pulszky Ferencz „Életem és korom" czimü művének még meg nem jelent részéből fog pár érdekesebb részletet felolvasni.

— A magyar gazdasszonyok orsz. egylete márcz. 19-én délelőtt fél 11 órakor a Lipót-utczai városház társalgó-termében nyilvános közgyülést tart. Tárgyai: 1. Elnöki megnyitó beszéd. 2. A választmány évi jelentése 3. A számvizsgáló bizottság jelentése. 4. Alelnök, választmányi tagok, pénztárnok, ellenőr és jegyző választása. 5. Három tagu számvizsgáló bizottság kinevezése. 6. Inditványok.

Magyar tud. akadémia.

(Márcz. 13.)

A harmadik osztály ülése volt Stoczek József elnöklete alatt.

B. Eötvös Loránd saját kisérletei nyomán tartott értekezést a kapillaritás terén tett tanulmányokról. A kapillaritás elmélete mindeddig nem volt kielégitő kisérleti ellenőrzésnek alávetve. Eötvös már 1876-ban ismertette a módszert, melynek segélyével a nyugvó folyadék felületek alakjának pontos lemérése által megvizsgálhatta, mennyiben felelnek meg e felületek az uj elmélet követelményeinek. Vizsgálatának legfontosabb eredménye, hogy a felületek a folyadékot bezáró szilárd falaktól 0.1 milliméternél nagyobb távolságban az elmélet követelményeit kielégitik, de nem ugy a falak közelében. Továbbá az ugynevezett elektro-kapilláris tüneményeket vizsgálva, kimutatta, hogy Lippmann tételeivel ellentétben a kénsavba meritett higany felületének szüksége nem csupán a polározásának elektromos erejétől, hanem összes elektromos erejétől függ.

Than Károly megismertette Liebermann Leó tanár egy készülékét, melyet a petroleum lobbanási pontjának biztos meghatározására dolgozott ki. — Egyszerü gyakorlatra is alkalmas és az értekezéshez mellékelt adatok szerint oly pontosságu, mint a milyet eddig egy eszköz segitségével sem lehetett elérni. A lobbanási pont a mennyiségtől és a gyujtó láng nagyságától is függ, továbbá a készülék nagyságától. A melegitett petroleumon többféle áramot hajtunk át s annak gőzkörében találni meg a lobbanási pontot. Gyutánál 4 fokkal alacsonyabb a meggyulási pont, mint elektromos szikránál.

Schenzel Guidó terjesztette elő ezután Kövesligethy Rudolf följegyzéseit a hulló csillagok pályaelemeiről. Magyarországban történt megfigyelések ezek, Konkoly Miklós és dr. Weiss bécsi egyetemi tanár utasitásai szerint. Kövesligethy összehasonlitást tett a hullócsillag-rajok pályaelemei és az üstökösökéi közt is, és ugy találja, hogy az augusztusi raj hasonló az 1854-iki negyedik számu és az áprilisi az 1861-diki első számu üstökös pályaelemeivel. Kövesligethy részint az ó-gyallai csillagvizsgálónál foglalkozik, részint Bécsben végzi tanulmányait, s a csillagászat egyik legkomolyabb törekvésü mivelője.

Dr. Szabó József osztálytitkár a nagy közönséget is érdeklő előadást olvasott föl dr. Koch A. kolozsvári egyetemi tanártól a febr. 3-iki nagy meteorhullásról. Tudvalevő, hogy e meteorhullást az ország keleti részén sokfelé és nagy területen látták, s több helyen hulltak le meteor darabok. Koch adatai főleg a mócsi (Erdély) meteorhullásra vonatkoznak, miután ott hulltak le a legnagyobb darabok. E meteor rendkivüli szép tünemények közt jelentkezett, több helyen erősebb moraj vagy dörgés is hallatszott. Észlelték Hontmegyében (Terbej községben) Beregmegyében, (Somban) Máramaros-Szigeten, Szilágysomlyón, Ó-Lajosbányán, Verespatakon, Bessenyőn (Beszterce mellett) Maros-Vásárhelyen, Szebenben, sőt a Bánátban is. Valószinü, hogy ezen meteorit már hazánk észak-nyugati határán csapott légkörünkbe, miután Hontmegyében már mint tüz golyót látták. Dr. Koch és dr. Herbich két nap alatt az erdélyi muzeum-egylet megbizása következtében 8076.57 gr. meteorkövet gyüjtöttek össze 83 darabban, Gyulatelke, Visa és Báré határában. Később még 11 ép és 8 tört darab 1598 gram sulyban került e gyüjtéshez. Az erdélyi muzeum birtokában a febr. 3-iki meteorkövekből van összesen 112 ép és tört darab 121 felé törve, 75 klgram sulylyal hozzá téve a mások birtokában levőket, ez ideig összesen 200 darab meteorkő gyüjtetett össze. Koch ismertette a meteorkövek külsejét, s némely fizikai tulajdonát. Ásványos összetételei alapján kétségtelen, hogy uj meteorkövüak Rose G. chondritjeihez tartozik. Összehasonlitólag bemutatott több meteorkövet, ugyszintén egy pár pseudometeorit darabot, melyeket már több esetben mint ügyes utánzásokat a nép készitett. A hasonlat csakis a külső feketés kérgen van meg, mig belseje azonnal elárulja, hogy hamisitás. Koch térképet is állitott össze a meteor utjáról. A legnagyobb meteor darab, 35 klgram Mócs mellett az erdő szélén egy fába esett, azt meghasgatta és 35 centimeter mélyen furódott a fagyott földbe. Valószinü, hogy a leesett taraboknak fele sincs megtalálva.

Ülés végén Stoczek József elnök tudatta, hogy e hó 9-ikén lévén ötven éve, mikor Udvardi Cherna János tagul választatott, az osztály nevében üdvözletet küldött az akadémia e legrégibb tagjának, ki a megemlékezést táviratban köszönte meg. Fraknói főtitkár ezzel kapcsolatban jelenti, hogy az akadémia elnöksége is üdvözölte a veterán tagot, ki e nap emlékére alapitványt tett, mely a legközelebbi összes ülésben fog bejelentetni. — Stoczek elnök még azt tudatta, hogy Thán Károly tag biztositás és őrzés végett egy bepecsételt levelet adott át neki. Az átadó kivánsága szerint öriztetni fog. Ezzel az ülés véget ért.

Fővárosi ügyek.

— A főváros pénzügyi és gazdasági bizottsága ma d. e. 10 órakor tartott ülésén első sorban a vörös kereszt egylet ismert kérvénye került tárgyalás alá. A mi az egylet által épitendő kórháznak béke idején a főváros által igénybe vételét illeti, a pénzügyi bizottság olyan megállapodásra jött az albizottmány javaslata alapján, hogy e kórházat a főváros — ragályos betegek kivételével — ⅓ részben vehetné igénybe. A barakkórházakra nézve hasonló feltételt ajánlott az egylet, de ez — az ismert példák után itélve — a katonai kincstárral szemben annyi zavarokra adhatna alkalmat, hogy a pénzügyi bizottság e kérdésre nézve az albizottmányhoz teszi át ez ügyet, hogy az a vörös kereszttel olyan pontozatokat állapitson meg, hogy a főváros jogai a katonai kincstár esetleges követeléseivel szemben minden körülmények közt megóvassanak. A szerződés azon pontjától, hogy az épitendő kórház környékén szükséges kövezési, csatornázási stb. munkák költségeitől eláll, s abban a módozatban állapodott meg, hogy a kórházat illetőleg felmerülő tüzbiztositási, javitási költségek, bélyegteher a vörös kereszt által viseltessenek. A többi költségekre nézve a fennálló szabályok lennének irányadók. A 3.200,000 frt városi tartalékalap felosztására nézve Viola tanácsnok előterjesztést tesz. A felosztásban szerepel a csatornázás költsége 1 millió forinttal, iskolaépitések 714 ezer forinttal stb. — A pénzügyi bizottság a maga kebeléből egy külön kis bizottságot küldött ki, mely ez összeg felosztására nézve részletes jelentést fog tenni. A bizottság tagjai: Viola tanácsnok, Szarvassy, Aebly, Fuchs, Stern, Preussner. — Lozer testvérek az iránt folyamodnak a fővároshoz, hogy az ugynevezett kamara erdőben levő városi telkekből egyrészt neki eladjon. Lozer testvérek parkot, bérházakat a fürdő vendégek részére s a budai források oda vezetett vizéből fürdőt akarnak létesiteni. Az ajánlattevőkkel való közelebbi érintkezésre egy külön bizottság küldetett ki Viola tanácsnok elnöklete alatt. A zimonyi vasut épitése folytán a gyepmesteri telep kisajátitása válván szükségessé, a megállapitott 6000 frt becslési ár, azzal szemben, hogy ez összeget a vasut megbizottai soknak találták — a pénzügyi bizottság ez összeget fenntartandónak tartja. A budapesti gyermekkórház támogatast kér. Kérvényét egy bizottságnak adták át véleményadás végett. A magyar gazdasszonyok orsz. egyletének a fővárossal szemben fennálló tartozását, az egylet kérvényére — a pénzügyi bizottság töröltetni véli. Több tárgya az ülésnek nem volt.

— Budapest fővárosi közigazgatási bizottsága ma d. e. Ráth Károly főpolgármester elnöklete alatt ülést tartott. Az elnöki bejelentések után Kamermayer Károly polgármester terjeszti elő havi jelentését a közigazgatás állapotáról, melyből kiemeljük a februári ügyforgalmat, beérkezett 18926 ügydarab, elintéztetett 16879 darab s igy elintézetlenül maradt 2037. Jelentése tudomásul vétetvén. Magyari főkapitánysági titkár terjeszti be a főkapitány jelentését. — A királyi adófelügyelő jelentése szerint az adóbefizetési viszonyok kedvezők, mert az előző év havi forgalmát jóval tulhaladják. A kir. ügyészség jelenti, hogy az egészségügyi viszonyok a börtönökben nem voltak kedvezők, a mennyiben két küteges hagymáz eset fordult elő, azonban a ragály meggátlására a szükséges lépések megtétetvén, ujabb eset nem fordult elő. Benyujtják a középitészeti felügyelőség részéről Zsák Hugó, a postaigazgatóság részéről Czobel Lipót jelentéseiket. Ez utóbbi jelentéséből megemlitjük, hogy O-Buda, Császárfürdő, és Kőbányával a postai összeköttetés nem bizonyulván elégségesnek, e hó 15-től ez a közuti vaspálya igénybevételével fog gyorsittatni, dr. Patrubány t. főorvos előterjesztése szerint az egészségügyi viszonyok a lefolyt hóban kedvezőtlenek voltak s a halálozások száma a születéseket felülmulta. A kórházakban a beteg forgalom kevesbedett. Az orsz. közegészségügyi bizottság javaslatára a tanács elhatározta, hogy az összes népisk. növendékek orvosilag megvizsgálandók s csak az alkalmasnak találtak bocsáttatnak tornázásra. Végül az árvaszéki elnök és tiszti főügyész teszik meg jelentéseiket. A fővárosi kórházak és gyógyintézetek vizsgálatával felruházott bizottság jelentésére nézve határoztatott, hogy a többszörösitve a közigazg. bizottság tagjai közt tanulmányozás czéljából kiosztatván, érdemlegesen a jövő ülésen tárgyaltatik. Ezután beterjesztetnek a szt. Rókus-kórházra végrendeletileg tett hagyományok. A postaigazgató inditványára Ráskosfalván postahivatal lesz életbeléptendő. A pesti aut. izr. hitközség 4 osztályu népiskoláját fenntartani képes nem levén, a részérr folyóvá tett 300 frt állami segély felemelése iránt beadott kérvényére Békey tanfelügyelő inditványára a bizottság határozatilag kimondta, hogy a minisztérium az állami segély felemelésére kérendő fel, ha pedig ezt tenni hajlandó nem volna, az élvezett segély megvonását inditványozza a közigazgatási bizottság, miután a kor követelményeinek megfelelőleg ezzel képtelen a hitközség iskoláját berendezni.

— A fővárosi magánépitési bizottság mai ülésén a következő nagyobbszerü épitési engedélyek kiadását határozta el: Harkányi Frigyesnek sugárut 4-dik szám, három, illetve négyemeletes palota épitésére; olykép, hogy a sugáruton három emeletes, hátul a Révay utczában négy emeletes s átjáró ház lesz! Jálics Ignácznak sugárut 71. szám alatt egy emeletes lakházra; Treutman Máriának II. ker. Margit-rakpart 17. sz. a. egy emeletes lakházra; Grill Lajosnénak a Hunyadi tér és Vörösmarty-utcza sarkán három emeletes bérházra, Kleineisel Jakabnak gyep utcza 40. szám alatt egyemeletes toldalékra; özv. Münzl Teréznek a Rákoson nyaralóra, Pitt Károlynak koszoru utcza 28. sz. a. földszintes házra; dr. Szantner Ferencznek III. k. vörösvári-uton földsz. lakházra; Török Teréznek III. k. mókus-utcza 12. sz. a. földszintes házra; a császárfürdő igazgatóságának nyolcz ujabb öltöző szobára; Oppenheimer Ignácznak nap-utcza 22. sz. a. földszintes toldalékra s terra cotta kemenczére. Ezeken kivül igen számos toldalék épitések engedélyeztettek.

— Az iskolaépitések. A józsefvárosi I. számu iskolaszék is azt akarja, hogy a főváros az ősz-utczai, mária-utczai és prater-utczai iskolákat egy nagyobb épületben egyesitse. Az ősz-utczai iskola (városi épület) pedig a VIII. ker. elöljáróság, adóhivatal és vásárfelügyelőség helyiségeül szolgálhat. A tanács a beadványt tárgyalás végett a közokt. bizottsághoz adta ki; egyuttal értesité a pénzügyi bizottságot is e tervről, azzal, hogy ha a közraktári pénzek felhasználásánál figyelembe vétetik, e czélra mindenesetre kellend 150,000 forint.

— Az adókivető-bizottságok. Márczius 14-én d. e. 9—1 óráig az I. és II. kerületi adókivető bizottság a krisztinavárosi 224—398; a belvárosi a 291—304. a lipótvárosi I. számu a 734—735; (a lipótvárosi II. számu nem tart ülést), a terézvárosi a 3648—3662; a józsefvárosi az 5614—5635, s a IX. és X. kerületi a ferenczvárosi 9325—9366. helyrajzi számok alatt összeirt III. oszt. kereseti adóköteles telek adóját tárgyalandja.

Törvényszéki csarnok.

— Az Abeles-pör. Szombaton az erlachi szövőgyárban vizsgálatot tartott az ügyészség, a nélkül, hogy a törvényszéket és a védőt erről előre értesitette volna. Neuda ügyvéd óvást tett a vizsgálat ellen s azt kivánta, hogy a biróság törvénytelennek jelentse ki az ügyész eljárását. A törvényszék elnöke kijelenté, hogy nem teljesitheti a védő kivánságát, mert nem illetékes reá. Azután a tanukat hallgatták ki, kik egytől-egyig azt vallották, hogy Abeles Lipótot becsületes, lelkiismeretes kereskedőnek ismerik.

— Gyermekfosztogató. A mult őszszel és télen egymást érték a fővárosban a gyermeklevetkőztetések s a szegény gyermekek sokszor pőrére levetkőztetve, a nagy hidegben órákig ácsorogtak az utczán mignem szüleik lakására akadtak. A rendőrség erélyesen nyomozta a szivtelen gazembert, a ki e kis gyermekeknek nemcsak vagyona, hanem élete ellen is követett el merényletet akkor, midőn őket rendszerint járatlan helyekre csalva s ruházatuktól megfosztva a zord időjárás minden behatásának tette ki. E gazember Szironka Ferencz kassai születésü 17 éves mészáros tanoncz személyében végre kurokra került s ma a btk. 344. §-ába ütköző rablás büntette miatt vonatott felelősségre. A tárgyaláson megjelentek az apró panaszosok is szülőik kiséretében s oly értelmesen s alaposan adták elő panaszukat, mintha nem is 5—7, hanem legalább is 15 évesek volnának. E panaszosok: Bajniczki Kálmán 6 éves, Hirsch Tivadar 7 éves, Schwarcz Vilmos 6 éves, Wolf Lipót 5 éves, Domokos Ede 7 éves, Rotter Gyula 5 éves, Bacsurek Milán 6 éves, Hahnkamm József 6 éves, Dillinger Alajos 7 éves és Német János 6 éves gyermekek. Az elnök rendeletére e panaszosok egy székre állittattak hogy szemközt állhassanak az elnökkel, kinek kérdéseire egész szabatossággal feleltek. Mindegyik azt mondja, hogy vádlott — kire határozottan ráismernek — katonaruhát, puskát, csákót s egyéb játékszereket igért nekik, azután elcsalta őket valamely járatlan helyre s ott lehuzta róluk ruhájukat. Egyiknek, a ki ellenszegült, a gonosztevő befogta a száját söt kést is vett elő s azzal fenyegette. A legtöbb közülük a nagy hidegben meghütötte magát s hoszszab ideig betegeskedett. A vádlott csak három esetet ismer be. Miuthogy azonban a panaszosok valamennyien határozottan felismerik a vádlottban azon személyt, aki őket ruhájuktól megfosztotta, Jenny kir. ügyész vádlottat mind a tiz esetben kérte bünösnek kimondani s a btk. 99. §-a alkalmazásával 12 évi fegyházzal megbüntetni. A törvényszék vádlottat a rablás büntettében bünösnek találta s 6 évi fegyházra itélte.

— Ledel Cornél Béla, ki b. Liptay Béla ellen zsarolást kisérlett meg, a vizsgálat megszüntetése után legközelebb a fővárosi rendőrséghez fog felügyelet alatt tartás és további elbánás végett átkisértetni.

— Csernadiev Sándor az orosz iparlovag, ki Budapesten a Renz-féle lovarda művezetőjét Müller Joét gréfi czimével és orosz tábornoki rangjával elszéditette és váltókötelezettségbe sodorta, mi miatt a budapesti királyi törvényszék előtt vizsgálat alatt áll, mint kitüt, szibériai irkutzki születésü, hol atyja vagyonos theakereskedő, ő

Néhány szó az operai rendezésről.

(—ro—) Kedves barátom!

Körültekintve a hazai zsurnalisztika vastagabb-vékonyabb hasábjain, ugy érzem magamat, mint egy krivosjei „mozgósitott", a ki egy bokorba se meri lehajtani a fejét, mert mindenütt „ellenség" rejtőzhetik. — A te lapod az egyedüli, a hová még nem hatott a hossannázó hang, mely az én bonczkés alá veendő ügyemet már ab initio fogadta, értem az operai rendezőség kérdését.

Alig tette le Odry az operai rendezőséget, már is megütötte egy pár lap a nagy dobot, hogy „most jön az az ember, a ki operánk dolgát nagyra viszi, a Messziás, a szinházboldogitó, a nagy ez, nagy az," — a nélkül, hogy bevárták volna az eredményt, az első lépések sikerét, a dolog megindulását, mely után konstatálhatták volna azt, a mi nekik tetszik. De hiába! ez nálunk a szokás! Hallottuk a multkor az irók és művészek társaságában egy fiatal iró kezdeményezése folytán a napi sajtó elhamarkodott birálatairól és véleményadásáról hangzó vádakat. Ezek vonatkozuak mindennemü prejudicziumokra, melyekkel nálunk homo novusokat fogadni szokás.

De minden hosszabb előkészület nélkül engedd meg, hogy tárgyamhoz vághassak. A drámai igazgatás és rendezés bámulatos sikerei mellett napilapjaink nagyobb része egészen megfeledkezni látszik az operairól, vagy legfeljebb semmit mondó általános frázisokkal üti el a dolgot, általános dicsériadákkal, lapos locus communisokkal takargatva figyelmetlenségüket, melylyel annak szarvashibáit észre nem veszik. Mert tény az, hogy a drámát az előadók művészete mellett — mely Paulay előtt is megvolt — az ügyes és kifogástalan rendezés emelte fel oly rapide. Az opera, a számadatok kiáltó tanubizonysága, a vendégszereplések sokaságának tanuságtétele szerint roppant hátramaradást mutat. A hiba egyrészt a rendezésben van, a kellő szakember hiányában. Ha az operának is lenne egy Paulayja, régen más fokon állana az, mint ma. De ezt nem látja, nem akarja látni senki. A nemzeti szinház derék intendánsa, a ki valóságos gentleman-likeséggal védi a maga embereinek minden tettét, a mi nagyon szép vonás töle, belátván a belátandókat, bizonyára törekedni fog, hiszszük, a szinházi mérleg másik felét is egyensulyba hozni az egyikkel, mert az operai, valljuk meg. Wilt nélkül, de még vele is épen akkorát esik, mint a menynyit emelkedik a dráma.

Az operai rendezőséggel sok experimentálás történt. Böhm Gusztáv halála után oly embert kerestek, a ki maga is művész legyen, az operák irodalmában jártas, énekes, zenész, s mit tudom én még mi minden, mig végre e követelmények egy részét, még pedig jó nagy részét megtalálták Odryban.

Ő törekedett saját művészetét átönteni az ensembleba, fáradt, dolgozott, ölte magát, nem törődvén azzal, hogy énekes is, mig végre az intendáns tapintatosan belátván, hogy rendezőt nyertünk ugyan benne, de elveszithetjük az énekest, azzal vetett véget a kettős munkának, hogy egészen és kizárólag az énekművészetnek tartotta meg őt. Nagyon helyesen.

Ekkor merült fel a nagy kérdés, melynek megoldása azonban in petto már ott lebegett a szinházudvaron. — Zenész kell, operaismerő, énekes, rendező, ügyes ember — keresték s megtalálták — Káldit.

Máshol erre hivatott egyéneket külföldre küldenek, világhirü operaházak berendezéseit, előadásmódját, repertoirját, kiállitásait, mesterfogásait tanulmányozni, vagy legalább is olyan embert keresnek, a ki ezeket ismeri, érti. Káldi ur vidéken karmester volt egy ideig, vezette a zenekedvelők zenekarát, tanár volt az operai-konzervatóriumban, a világkiállitás alatt Párisban is volt, s alkalmasnak látszott e nehéz tisztségre. Kineveztetett az opera fő rendezőjévé, s mindenfelől érkeztek a gratulácziók, a harsonázó „ávé"-k, melyek irói nem gondolták meg, hogy a legügyesebb kőmüves sem épit házat egy nap alatt, s hogy Káldi ur ember, a ki, hiszszük, meglehet, beletanul uj és nehéz feladatába, de uj pályájára zeneismereténél egyéb kvalifikácziót nem hoz, a mi pedig föltétel ugyan az operai rendezőnél, de főfeltétel mégis a szinpad, a szinszerüség ismerete, a mit vidéki szinpadokon megszerezni nem lehet.

Lehet, hogy ez a meggondolatlan „salve" okozta, hogy az uj rendező nem indult a reformok meredek utjának, pedig, ha jól tudjuk, a repertoireba is van beleszólása. Ujitott ugyan, de az ujitásban, mint látjuk, a mi jó, az régi, a mi uj az nem jó. Lehet, hogy egy kissé elbizta magát az elhamarkodott fogadtatáson, s azt hivén, hogy a kritikának ennyi is elég, nem hatott kellő erővel oda, hogy a nagy előzetes dicséretet meg is érdemelje. Annyi bizonyos, hogy nem kaptuk benne azt, a mit vártunk egy szóval: nem váltja be a hozzá kötött nagyképü reményeket. Lehet, ha kevesebbet vártunk volna töle többet, kapunk.

Mint az opera szorgalmas látogatója régóta akartam már a rendező figyelmét egyre másra felhivni. A kiállitások stiltelensége, a karok gépiessége, a játéktalanság, a chablon a szolisták jó részének föllépésében, mind olyan dolgok, a melyek korrekczióját az uj rendezőktől vártam. Odry már nem ért rá, tehát Káldi fogja kivinni, gondolám. Mert a rendező éltető eleme a dalmünek. Megállapitja a külső kiállitást, a diszleteket, a jelmezeket, elhelyezi a szinpadon a maga embereit, helyzeteket magyaráz, diktál játékot, életet, elevenséget a szczeneriába, titkos sugója a szinpadon mozgó tömegeknek, közvetett előidézője a hatásnak.

De térjünk le az általánosságok országutjáról. A részletek világosabbak, érthetőbb nyelven beszélnek s a mi fő, az uj rendezőre tanulságosabbak.

Hallottam, beszélték, hogy az uj rendező a régi dalmüvek szczeneriáján is előnyös változásokat eszközölt.

Wilt asszony itt időzése alatt néhányszor alkalmunk volt a „Hugenottákat" hallani. Ismerem az operának hazájában, Párisban érvényes kiállitása módját a részletekig, volt alkalmam a nagy operában látni elégszer, s hiszem, hogy Káldi urnak is, kiváncsi voltam tehát rá, hogy mennyiben érvényesiti tapasztalatait e téren s alkalmazza kis szinpadunkon azt, a mit lehet?

Ugyancsak alkalmazta! — Az első felvonáshoz a Milton sötét, góth termét alkalmazta a hátsó iv kivételével ebédlőnek, a melybe tehát, mint a pinczébe, egy pár lépcsőn le kell szállani, a kertbe pedig természet szerint felmászni, csak azért, hogy X. kardalnoknőt jobban láthassa a közönség. Ilyet aligha látott Káldi ur Párisban!

De hát az abnormis diszletben mozgó alakok? — Lovagi lakomára gyülnek össze Francziaország vidám katholikus nemesei, köztük a protestáns Raoul, kinek tiszteletére rendeztetik a mulatság — s a lovagok, kik között hölgyek nincsenek s igy annál fesztelenebb a mulatság — köpönyegben, kardosan ülnek az asztalhoz! Ez már csak olyan elemi dolog, a mit még az ügyelőnek is észre kell venni.

Hát a második felvonásbeli diszlet, a tó közepén álló kastélylyal? Valóban restelljük, hogy egy ilyen kezdetleges sketch még gázfénynél mutogattatik! Méltó párja a harmadik felvonásbeli Seinenek és Louvrenak, — miket annak idején egyik-másik lap megrovó fejcsóválással regisztrált is, de azt elfelejtették hozzá tenni, hogy e diszletek nem régen készültek s hogy az operai rendező tudtával kerültek szinre. Azt nem követeljük az operai rendezőtől, hogy piktor legyen, de hogy izlése legyen, azt igenis megköveteljük.

A Hugenották mind a szin jobboldalán levő egyetlen ház kapujából tódulnak ki. Csak nem kaszárnyát akar az az épület reprezentálni? Ez s ehhez hasonló apróságok homokszemek, de a nézők szemébe hullva nagyon kellemetlenül érintenek.

De most jön a magnum mundi miraculum! Valószinüleg valamelyik könyomatu után a lapok nagyobb része nagy prozopopeával regisztrálta, hogy a Hugenották rendezésében ujitás történt, mert a királynő lovon (!) érkezik meg a felvonás végén!

Ezt aligha látta Káldi ur Párisban, de mit szóljunk, ha már egyáltalában fel akarta lovalni a királynőt, ahhoz a kosztümhez, melyben a megrémült állatok a lámpák elé lépnek? Akármelyik jelmezkönyvben megtalálhatja a rendező ur azt, hogy a franczia királynő lovára nem adtak tournir-boritót, melyről csak a Milton lándzsás lovagjai hiányzanak, hogy egyszeriben készen legyen a harczjáték.

De nem csodálkozom. Ha a mi lapjaink az ilyes baklövést mint életrevaló ujitást regisztrálják, ugyan hogy ne nevetne a markába az a rendező, gondolván, no ha nektek „életrevaló ujitás" kell, majd szolgálok én nektek ebből a sütetből!

Azt pedig épenséggel megvárnók az uj rendezőtől, a kinek a zenei dolgokba is beleszólása van, hogy az az afféle csonkitást megakadályozza, a mely évek óta történik szinpadunkon, a Hugenották ötödik felvonásának egyszerü kipiroszczerusását értjük, a mely egész felvonást aztán egy nagy lövöldözéses kravallal akar helyettesiteni, a mely elől a publikum rendesen megszökik. — Különösen most, a mikor Wiltné és Perotti elegendő erővel rendelkeznek az ötödik felvonás kivitelére, s a „Hugenották" estéjén Wiltnét, az opera fő-vonzó erejét, ugyis csak a harmadik felvonás végén kezdi hallani a „rendkivüli előadásos" publikum, felemelt helyárakért.

Nem is szólok az olyan erőltetett tableaukról, minők a második felvonás albumforgató, öthatféle hárfát, lantot, gitárt egyszerre pengető udvarhölgyei, a kert közepén, fényes nappal a tóparton, a gyarló statiszták beavatkozásáról a cselekménybe, a mivel ügyes segédszinészeket lehetne megbizni, legalább ne nevetné el magát a publikum, mikor valakinek a kardját elveszik egy hősies fellépés után — csak annyit mondok, hogy ezeket egy operáról jegyeztem össze, pedig egyéb dolgom is van, mint az operarendező baklövéseit revideálnom, neki pedig az isten világán egyéb dolga nincs, mint az ilyenek elkerülésére vigyázni.

Nem szólok a többi operákról, azt tegyék a napi sajtó birálói, a kiknek ez kötelességük volna, de nem hagyhatom emlités nélkül azt a bántó izléstelenséget, a melylyel ujabb időben, épen a rendező ur keze alatt, Piccolino operában a — balletet énekeltetik!

Káldi ur pedig, mint egyik másik lap nagy fontossággal megjegyezte, pótolhatlan énektanár s nem nélkülözhető sem a zenekedvelőknél, sem az operaiskolában. No, nem tudom, mivel adta Káldi ur nagy énekmesteri talentumának tanujeleit, annyit azonban tud mindenki, hogy az ő keze alól nagy énekesnő még nem került ki — mégis azonban, azt megtehetné a rendező ur énekmester létére, hogy a ballet egészen más térre utalt tagjainak képzetlen, reszelős, rekedt hangja helyett saját tanitványaival énekeltethetné az ilyes dolgokat. Jogában állana az s talán kötelessége is. Kettős szolgálat van vele téve a szinháznak, mely csak nyerhet előadásaiban az által, ha az énekszakmában képezett hangok éneklik az olyan kórust, mely magában sem valami nagyon jelentős, de ballerinák által énekelve meg épen élvezhetetlenné válik, — másrészt pedig jó alkalmat szolgáltat az operaiskola növendékeinek, hogy a közönség látását megszokják, miután, ha jól tudjuk, hát a szinpadra képeztetnek s igy nagy baklövés ballettánczosnők által énekeltetni egy rendezőnek, a ki egyuttal konzervatóriumi énektanitó.

Nincs már terem, sem időm, hisz elég türelmet tanusitasz irányomban, hogy e hosszu cikknek helyet adsz, — arra, hogy az uj rendező egyetlen eddigi produkcziójának, „Atala" opera rendezésének bonczolásába foghassak. Pedig ez lenne csak az igazi tér annak kimutatására, hogy mennyire hiányzik benne a kellő ügyesség és fantázia. Az indiánus zenekar már „geflügeltes Wort" lett a napi- és élczlapokban, melyet pedig czhirozott hangszerekkel s a kulisszák mögé rejtett zenekarral szépen el lehetett volna igazitani. Az abszurd vihar, melynek falevelei hullanak, de galyai nem mozdulnak a remete-barlang bántó, izléstelen kötőmegei, az első felvonás „Atala" képe a falon (!) — a kötél-elvagdalási lehetetlen szczena, s az egészenek, — alig egy-két jelenet kivételével — semmi eredetiséget sem tanusitó mise-en-scéneja még menthetők, mert uj operával állt szemközt az uj rendező s tévedni emberi dolog, mert „errando discimus!" (csak aztán tanulna is „arrendo"), hanem az már megbocsáthatatlan dolog, hogy külföldi, évtizedek óta ismert, rég kintornára került operákat sem rendez be ugy, a mint kellene, s oly baklövéseket követ el bennük, a melyet akármelyik régibb kardalnok megjavithatna. Például egy világszerte ismert „Tannhäuser" bevonulási menete oly gyarló és rendszertelen, mint az ő keze alatt, még nem volt soha.

De nem csoda. A jó barátok, a „jól hangolt" hirlapok elkapatták az ujdonsult rendezőt, s az ő olimpi magasságából, melyre felkapi hiszi magát, nagyuri megvetéssel tekint le a „misera plebs"-re, mely az ő trombitált nagy tetteit birálgatni merészli. — Azért ő világért sem tétetné le a násztermébe vonuló Lohengrinnal a pánczélt, mert hiszen az ő rendezősége alatt, a hol köpönyegben, kardosan vacsorálnak a lovagok, s a tizennyolczadik század izlése szerint lépkednek a kezdő szolisták, a hol a balet énekel s az indiánusok bassquartot fujnak, a hol az apródok az ajtón belül kérdik meg a Wartburgra gyülő lovagok és hölgyek nevét s isto loco be is jelentik őket, s a hol ugyanazok az apródok brevi ceremonia hátat forditva a herczegnek, herczegnőnek, leülnek (!) a trón lépcsőire — s a hol, s a mely alatt százféle ilyen nevetséges badarság történik, ott elmehet Lohengrin ur is pánczélingben szerelmeskedni. Kár, hogy Elzának nincs a fején sisak.

S az az összjáték, azok a pozicziók, a tömegek ügyetlen elhelyezése! Általában az egész tömeg a szinpad elejére tódul, s hátul három szál statiszta lézeng, kitöltendő a nagy ürt a Maragnon folyónak felfelé (!) emelkedő s a néző felé sülyedő partjai mentén.

De hagyjuk a detailokat, mert ez a théma kimerithetlen és a hosszadalmasságba visz. Annyi bizonyos, annyi áll, hogy az operai rendező még nem érti a maga dolgát. Talán meg fogja tanulni. Ezen esetben azonban kevésbé fennen kellene a jóakaró kritikával elbánni, s a megjelölt hiányokon segiteni, a megbirált baklövéseken okulni. Tizenhetedik Gergely pápától, a ki nagyon lehorgasztott fővel járt megválasztatása előtt, utánna pedig nagyon fennhordta az orrát, azt kérdezték, hogy mért teszi ezt? „Akkor kerestem, ugymond, a pápaságot, most megtaláltam." — Hja, de az operai rendezőség még nem pápaság, s a sajtót respektálni kell — még a pápának is!

Legközelebb talán nem lesz okunk sem hasonló birálatra, sem hasonló panaszra, vagyis reméljük, hogy nem süket füleknek beszéltünk!

pedig legutóbb börzejátékos volt s a Renz-féle lovarda után bejárta fél Európát, a nagyobb városokban mindenütt urat játszott. Most legutóbb a drezdai országos törvényszék is kéri kiadatását, hol szintén rossz fát tett a tűzre.

— Egy sajtóper története. Fröhlich Antal kolozsvári korcsmáros feljelentést tett az ottani törvényszéknél, hogy az ő korcsmájában erélyes ellenzése daczára néhány vendég nagyban hódol a kártyajátéknak. A törvényszék e feljelentés folytán egy vizsgáló birót küldött ki az ügy megvizsgálása végett, de a biró csak egy játszma kártyát foglalhatott le. E kártyákat a kolozsvári törvényszék azzal a megkereséssel küldte meg a budapesti kir. fenyitő törvényszéknek, hogy vizsgáltassa meg szakértők által, vajjon nem hamisak-e azok. A lefoglalt kártyákat kisérő hivatalos megkeresés e feliratot viselte: „Frölich Antal ügyében.“ A budapesti fenyitőtörvényszék Giergl István budapesti kártyagyárost mint szakértőt kérte fel a kártyák megvizsgálására. Giergl megvizsgálta a corpusdelictit s kijelenté, hogy a kártyák hamisak, azaz, hogy meg vannak jegyezve. E szakértői vélemény beterjesztése után Giergl hazafelé indult s egy Gombos nevü ismerősének elbeszélte az esetet, ki aztán hamisan megirta a „Budapest“-nek ugy tüntetvén fel a dolgot (Giergl előadása nyomán), mintha Fröhlich Antal az emlitett ügyben hamis kártyajáték miatt mint vádlott szerepelne. Fröhlich a „Budapest“ ellen sajtópert inditott. Az ügy e hó 29-én kerül tárgyalás alá s mint vádlottak Giergl és Gombos együtt fognak szerepelni.

— Sajtóperek. Letenyei Bánhidy Károlynak Csitáry Kálmán a „Székesfehérvár és vidéke“ czimü lap szerkesztője ellen inditott sajtóperében az esküdtszéki tárgyalás april hó 4-ére tüzetett ki. — Kohn A. M. helybeli bejegyzett kereskedő sajtópert inditott a „Styx“ czimü helyben megjelenő német élczlap ellen, az eme lapban ellene megjelent becsületsértő közlemény miatt.

VIDÉK.

* A székesfejérvári függetlenségi kör — irja az ott megjelenő „Szabadság“ — vasárnap tartá alakuló gyülését, s ez alkalomra Mocsáry Lajos, az orszgy. függetlenségi kör elnöke, Tassi Béla és Lits Gyula fejérmegyei képviselők is megérkeztek a d. e. 9 órai vonattal. Az indóháznál várták őket Gref József Gramanecz Emil és Gánti Lajos, a függ. kör tisztviselői. Innét az „Aranysas“-szállodába hajtattak, hol csakhamar több száz főnyi függ. választó közönség sereglett össze. Először is a kör ideiglenes képviselői (Keresztes Károly elnök, Gref József igazgató, Gramanecz Emil jegyző, választattak meg véglegesen s erre elnök rövid beszéde után Mocsáry Lajos vette át a szót. Beszédében Magyarország függetlenségét hangsulyozta, fejtegette az önálló vámterület eszméjét s éles kritikával szólt a hadsereg közszelleméről. A nagyhatásu beszéd után is lelkesitő benyomást gyakorolt Meszlényi Lajos urnak, a csákvári kerületi függetlenségi párt küldöttének beszéde. Ezután következett a mintegy 50 teritékből álló társas-vacsora. Felköszöntőket mondottak Mocsáry Lajos, Tassi Béla, Gáspár Imre, Márkus Antal, Meszlényi Lajos, Számmer Imre stb. A lakomából következő táviratot inditottak utnak: „Simonyi Ernő urnak Fiume — Abbazia. A székesfejérvári függ. párt megalakulásakor üdvözletét küldi egyik szeretve tisztelt vezérének. Az elnök.“ A párt vendégei az esti vonattal távoztak.

KÖZGAZDASÁG.

Visszatekintés az 1881-ik gazdasági évre.

X.

A malomipar és a lisztkereskedelem 1881-ben.

— Az „Egyetértés“ tudósitása. —

V.

(g. s.) Az 1881-iki üzleti évre visszatekintve, lehetetlen, hogy fel ne ismerjük azon komoly nehézségeket, melyekkel a malomipar küzdött, de meggyőződünk egyuttal, hogy ezen ipar életképessége épen e kedvezőtlen évben minden irányban bebizonyult.

Az ezen évben fennállt viszonyok mellett a kiviteli üzletnek fontosabb ágazatai az 1880-dik évihez hasonló hanyatlásban maradt ugyan, de e ténynyel szemközt nem téveszthetjük szem elött, hogy másrészt a malmok egyedül Magyarországban az előállitott örlemények több mint felét helyezték el, Ausztriában pedig mintegy ötödrészét, hogy tehát szük termési években maga a monarchia lisztszükséglete elég jelentékeny arra, hogy egy tekintélyes malomipar létét nemcsak megengedi, de mai nap már, a fogyasztók finomitott izlése s fokozódott igényei mellett egyenesen követeli.

Igaz, hogy ily években az ipar nem tarthat számot arra, hogy bőfizető tevékenységet fog kifejthetni, hogy malmaink ilyenkor nem igen fognak részvényeseiknek 20—30%-nyi osztalékkal kedveskedni, söt az is megeshetik, a mint hogy az 1881. évre nézve csakugyan megtörtént, hogy egyes malmok csak 5—6%-ot, mások egyáltalán nem fizetnek osztalékot, vagy épen veszteséget mutatnak ki, vagy, a mi még furcsább, tetemes mérleg szerinti nyereménynyel rendelkeznek ugyan, de annélkül, hogy a részvényest a várva várt dividendában részesitenék, habár másrészt az utolsó két évi tapasztalatok mindenesetre alkalmasak arra, hogy malmainkat biztosabb utra igazitsák, s őket netán jövőben bekövetkezendő hasonló években tetemesb veszteségtől megóvják. De azonkivül nem számitunk ám kizárólag rosz termési évekkel. Épen azon körülményből, hogy három egymásután következő évben a természet és az időjárás ellenünk fordultak, — a statisztika s a valószinüségi elv szerint azt következtethetjük, hogy jobb aratásoknak nézhetünk elibe, és akkor malomiparunknak ismét azon valóban tul nem becsülhető szerep jut, hogy termésünk feleslegének külföldre való vitelét közvetitse, oly szerep, melynek keresztülvitele, mint 1876—1879-ben láttuk, a malmokra nézve bőven fizeti ki magát. S a mint egyrészt megmásithatlan igazság, hogy az 1880/81-ki évekhez hasonló üzleti szakokban, az iparnak azzal kellend beérnie, hogy ugyszólva létét egyszerüen fentarthassa, ugy kedvezőbb termési években a malmok helyzete, meggyőződésünk szerint ismét virágzóvá fog válni s képesiteni fogja az ipart, hogy uj erőt, uj tartalékot gyüjtsön jövendőbeli kevésbé hasznothajtó üzleti szakok elviselésére.

Azért mi ugy vélekedünk, hogy a budapesti malmok fuziónálásának terve, melyet 1881 vége felé egyes körökben komoly értekezés tárgyává tettek, még igen messze van a valósithatástól.

Fuziónak helye lehet ott, hol az egyes részek s tagok egyenkéntesen nem tarthatók fen, s a hol, mi a fődolog, az érdekelteknek beismert hajlamuk van a fuzióra. — Már pedig tagadnunk kell azt, miszerint a budapesti malmok már oda jutottak s segédforrásaikra nézve már annyira kimerültek, hogy egyenként sikeresen nem folytathatják a küzdelmet, — tagadnunk kell azt is, hogy kivéve talán a magán malomtulajdonosokat, kik a tervezett fuzióban egy előnyös transakczióra való alkalmat s eszközt véltek találhatni, mondjuk, hogy ezek kivételével a malmok az egy kalap alá való egyesitésre valaha hajlamot fejeztek volna ki. Nagyon sajátságos is lenne, ha ama 4—5 évi meglepően sikerdus üzleti tevékenység után, mely világszerte feltünést és tetszést keltett, az imént végbement két rosz év mindjárt annyira kétségbe ejtené malmainkat ezentuli fenállhatásuk iránt, hogy holmi gründernyereséget hajhászó külföldi bank kétes értékü segédcselekvését keressék.

A dolog egyszerüen az volt, hogy a malmokra a fuzió eszméjét rátukmálták, hogy e mellett malomiparunk állása iránt oly vélemények jöttek forgásba, melyek egyrészt a tényleges viszonyok ferde felfogását idézték elő, másrészt külföldön a magyar malmok ama bizonyos tekintélyének ártott, mely, a magyar gyártmány minőségével együtt, tagadhatatlanul hozzájárul lisztünk jó hirnevének fentartásához.

Hangsulyoztatott, hogy a mostoha viszonyok s a külföldi versenyre való tekintetből a budapesti malmok vezetését összpontositani, kereskedelmi eljárásukat s buzavásárlási kezelésüket egyöntetüvé kell tenni, s különösen az utóbbi pontra, a buzavásárlás czentralizálására nézve a malmok leendő egyesitésétől várták a helybeli lisztgyártás feltételeinek jelentékeny javulását. S épen ez az, mi nézetünk szerint téves számitás volt. Tudjuk ugyanis, hogy a buzabehozatal Pestre a hetvenes évek óta részint a vasutak helytelen s fővárosunk forgalmi érdekeire nézve hátrányos tariffa rendszere folytán, részint, egyéb okoknál fogva, melyek egyáltalán fővárosunk forgalmára kedvezőtlenül hatottak, évrölévre nagyobb akadályokba ütközik, minek folytán gyakran megesik évenként, hogy a malmokra nézve a szükséges buzakészlet beszerzése ezen czikk hiányos behozatala miatt komoly nehézséggel jár. Már pedig igen valószinü, hogy erre nézve sokkal roszabbul fognának járni a malmok azon pillanattól fogva, a midőn egyesitésük terve valósittatik, mert ezen esetben a helybeli piaczon a buzának ugyszólva csak egy vevője, a malmok egyesitéséből támadt nagy malom vállalat lévén, és a vásárlásban való verseny mintegy megszüntetvén, ki hiszi, hogy az ország termelői és gabnakereskedői buzájukat ide fogják vitetni, hol a fuzió után nagyobb számu vásárló hiányában az uj gőzmalmi vállalat egyszerüen előirni, megszabni fogja az árt, melyen felől az ide érkezett buzát nem fizeti meg?

Más szóval, a budapesti malmok ama fuziója folytán a kereslet hatályossága hirtelen csökkenne, a minek következménye természetes törvény s a józan ész számitása szerint csak az lehet, hogy a kinálat is vissza fog huzódni tőlünk.

Ily végzetes változás először is Budapest forgalmát legnagyobb mértékben csorbitaná, mig más részről a helybeli malomipar buzabeszerzésére nézve épen ellenkezőjét érné el annak, mit a fuzió tervezői elérhetőnek tartanak és a nyers anyag beszerzése tizszer nagyobb nehézségeket okozna, mint most, midőn piaczunkat a szabad kereslet s szabad kinálat üdvös törvénye regulálja.

A malmok helyzetén egyáltalán nem fogunk javitani fuzió által s mint már emlitettük, egyelőre nincs is szükség ilyféle experimentumra, mely különben is elvárandó eredményére nézve mind ez irányban csak kétesnek mondható.

De más téren igen is vannak oly kérdések, melyeknek helyes s főleg jókori eldöntése ezen iparág versenyképességét emelni, közvetlen vagy közvetlenül létezését biztositani fogja.

Először is és mindenek fölött a közlekedést könnyiteni s minél olcsóbbá tenni, eszközeit és utjait pedig kifejteni kell. — Magán vasutaink maguktartásából kitünik, hogy nekik a közérdek előmozditása, a mi mai nap a vasutaknak szintugy feladata, mint a posta vagy távirda intézménynek, nem a fődolog. Sokszor a vasutak eljárása nem hogy elősegitené, de egyenesen károsítja a közforgalmat s van elég eset reá, hogy a vasutak részéről tapasztalt szükkeblü eljárás, az egykor behozott, de helytelennek bizonyult intézményhez való makacs ragaszkodás évek s évek óta komoly sérelem tárgyát képezi, annélkül, hogy az ez ellen intézett sürgős felszólalásoknak, a kereskedelmi kamarák s egyéb testületek kebléből eredt panaszok kifejezésének foganatja lett volna. S ha a dolgot objective vesszük, meg kell engednünk, hogy a vasutak ama maguktartása, ha nem is helyeselhető, de bizonyos irányban megfejthető, mert hiszen országunk vasuti hálózatának nagyobb része oly közkereseti társulatok birtoka, melyek tekintettel vannak első sorban nem a közérdekre, hanem maga a társulat jólétére, vagyonának gyarapitására, tőkéjének lehetőleg bő kamatozására.

Az ilykép kimagasodó ellentét mellőzése érdekében kivánatosnak tartjuk, hogy a kormány, az állam vegye kezébe vasuti forgalmi viszonyaink rendezését a hatalmában álló döntő intézkedések alkalmazása által, hogy az állam rendelje alá a vasutakat a közérdeknek. Értjük a vasutak államositását, mely szomszéd országokban máris felkaroltatott, vagy épen most van a valósitás kezdetén s melytől, ha ez eszme nálunk is valósul, orvoslását várjuk a magánvasutaknak egymással össze nem illő s az ország anyagi érdekével sok esetben össze nem egyeztethető eljárásából eredő számtalan bajnak.

De szükséges, hogy közlekedésünket nem csak a vasuti forgalomra nézve kifejtsük. A vizi utak fontosságát jelenleg már hazánkban is szélesebb körökben méltányolják, de nagyobbára csak elméletileg. A gyakorlat terén e részben eddigelé még csak kevés haladást észlelünk. Versenyképességünk emelése megkivánja, hogy országunkban a vizi utak rendszere kifejtessék, hogy mindenek felett az ország főbb piaczai és a földközi tenger, nevezetesen Fiume kikötője közt vizi uton való összeköttetést hozzunk létre. Szükséges, hogy a vasutakon kivül, melyeknek dijai a vasuti vállalatok legnagyobb méltányossága mellett is a magasság bizonyos foka alá le nem szállithatók, olcsóbb szállitási utakkal rendelkezhessünk, mit csak ugy érünk el, ha Amerika, Angol- s Francziaország példájára hazánkban rendszeres csatornahálózatot létesitünk.

Ezen kivül a Duna-szabályozás kérdésének megoldása további halogatást épenséggel meg nem enged. Sajnos, hogy erre nézve még nem történt erélyes intézkedés, s hogy még nem akadt kormányunk, mely egyik gazdasági feladatának tekintette volna, a Dunának egész mentében való hajózhatását nem csak fontolgatni, hanem ténynyé alkotni.

Már sok éve, hogy a Dunán létesitendő lánczhajózás terve először felmerült s habár általános tetszésben részesült, valósitására eddig még az első előkészületek sem történtek. Szomoru tény, hogy a Dunán, különösen a felfelé irányuló forgalomra nézve, az osztrák gőzhajózási társulat még mai napig is ugyszólva egyedüli közvetitője a vizi közlekedésnek s hogy mig külföldön rohamosan növekszik a csatorna- s folyamhajózási egymással versenyző társulatoknak száma, azalatt nálunk egy magánvállalat szinte monopólium hatalmával tartja kezében a forgalmat s szabja meg a dunaszállitási dijakat. A leendő lánczhajózásnak ez iránt valóban mentő szerep van fentartva; ajánljuk e kérdés ujból felvételét s minél gyorsabban elhatározandó kedvező megoldását.

Malomiparunk jóléte egyenesen függ földünk, minél hatályosabb és a termelés költségeire nézve minél kedvezőbb mivelésétől; ha elősegitjük ezt, közvetlenül támogatjuk ama fontos iparágat. Nem tagadható azonban, hogy földmivelésünkre szinte elviselhetlen terhek nehezülnek. S a gazdasági verseny a mezőgazdaság terén a termelő hátrányára ujabb időben végbement nagy változások után a jelenlegi földadó sokkal magasabb, semhogy az anélkül is nagy nehézségekkel küzdő földmivelés intenzitására nézve fejlődhetne.

Magyarország földadója aránylag kétszer oly nagy, mint Francziaországé, még nagyobb az angol földadónál s mindenesetre jóval felülmulja Poroszországnak a földadóból eredő jövedelmét. A földadó leszállitása, melynek kérdése Francziaországban a komoly elemeket már hosszabb idő óta foglalkoztatja, a milyen nehéz kérdésnek látszik, meggyőződésünk szerint nálunk is nemsokára napirendre fog kerülni.

A fentebbieket kivánjuk, nem egyedül a malomipar, hanem egyszersmind az ország összes anyagi érdekeinek emelése kedveért. A malomipar nem kiván monopóliumot, nem igényli az állam gyámnoki támogatását s nem is képez oly ágat, mely abszorbeálja az egésznek erejét és velejét a többi ágak rovására, de ezen ipar létezése s virágzása igenis függ a gazdaság s forgalom terén elérendő azon általános haladástól, melynek példáját a külföld legtöbb polgárisodott országaiban csodáljuk; és ha e haladásra nézve a külföldet utolérni, utóbb vele lépést tartani iparkodunk, ugy malomiparunk további fennálhása s ujból virágzásának reményében, daczára az időnkint beálló válságos időszakoknak, nem kell csüggednünk.

XI.

Köszén-termelés.

— Az „Egyetértés“ tudósitása. —

A nógrádi köszénbányászat mult évi termelési eredményei semmi lényeges különbséget sem mutatnak az előző évvel szemben. A termőképesség és tényleges fogyasztás közti viszásság — a bánya-ipart ezen már évek óta hátráltató baj — még mindig akadályozza a kellő aknázást, s addig fog az összeredményre káros hatással lenni, mig lehetségessé nem válik, hogy a nagy elhelyezési költségekkel elért termőképesség az egyes vállalatok által kihasználtassék, s ez által egyrészt az áraknak kényszerüségből foganatba vett folytonos leszállitásának vége vettessék, másrészt meg a költségeknek tömeges termelésre való forditása által a szén ára leszállittathassék s igy a verseny lehetővé tétethessék, s a kelendőség távolabbi vidékekre is kiterjesztethessék. Ha tehát az utóbbi év anyagi eredményei nem mondhatók is fényeseknek, ugy mégis mindenesetre azok, ha egybe vetjük a kilátásokkal, melyek a nógrádi bányavállalatoknak a jövőre nézve megnyilnak.

Az őszi és téli campagne az enyhe időjárás következtében teljesen eredménytelennek nevezhető; darab szén-üzletről alig lehet szólni. Ezen kivül pedig nem sokára sok, nagyobb részt több évre kötött szállitási szerződés fog lejárni, s lesz megujitandó, mely alkalommal az egyes vállalatok önfentartási ösztöne, mely vállalatok az által, hogy a fővároshoz közel vannak, arra volnának hivatva, hogy ezt a főfogyasztót a szükséges szénmennyiséggel ellássák, oly versenyt idézhet elő, mely az eddig létező csekély hasznot is teljesen felemészti s egészségesnek épen nem nevezhető. A versenyt elő fogja segiteni az a körülmény is, hogy a Duna-gőzhajózási társaság ezt a fogyasztási helyet is minden áron a maga számára akarja megnyerni.

A honi ipar igen olcsó tüzelőanyaggal dolgozik, az utolsó nehány krajczárból álló haszonnak, melyet a fővároshoz legközelebb levő köszéntelep még huz, további leszállitása, különözen a fővárosi iparra nézve hátrányos lehetne, mert a nógrádi köszénbányászat az iparra nézve kiváló pontossággal bir, s müveltetésének megszüntetése bizonyos tekintetekben erre nézve jelentékeny hátrányokat vonna maga után, de nem csak a bányavállalatoknak és iparnak áll érdekében a salgó-tarjáni bányászat virágzása és fejlődése, hanem első sorban a magyar államvasutak azok, melyeknek kettős okuk lehetne, a nevezett bányászatnak előnyt nyujtani, már csak azért is, mert hisz ez ama széntelep, melynek egész terjedelmén a nevezett vasut vonul át s igy természetes volna, hogy ez lássa el a szükséges tüzelő anyaggal, hozzájárulván az is, hogy e bánya nagy mennyiségü szenével, melyet a magyar államvasutakon szállit, lényegesen hozzá járul e vasut jövedelmezőségéhez. A magyar államvasutaknak tehát szállitási tarifáit a szénre nézve minden tétovázás nélkül leszállitsa, mivel e tekintetben még mindig nem haladt a lehetőség határáig. De az államnak is azon kellene lenni, egyrészt nemzetgazdasági szempontokból, másrészt egy vármegyének érdekében, melynek adóképessége az ott levő kiterjedt aknák által jelentékenyen emelkedett, s melynek jóléte az ottani nagyszerü forgalom következtében hatalmas lendületet nyert, hogy e bányavállalatokat különös kedvezményekkel támogassa. — Igaz, hogy a most észlelhető bajok orvoslásához magok a vállalatok is tetemesen hozzájárulhatnának. Ama körülmény mellett, hogy a nógrádi bányászat eddig oly sok vállalkozó kezében volt, kevésbé lehetett erre gondolni, miután azonban a különféle kisebb bányászatok a mult évben a magyar országos bank alatt egy nagy és versenyképes vállalattá fuzionáltak, ugy jóakarat és esetleges külön érdekek tekinteten kivül hagyása mellett könnyen meg lehetne találni azt az utat, melyen az egészségtelen versenyt, melynél senki nem nyer semmit, hanem ugy a termelők, mint a fogyasztók csak kárt vallanak, könnyen meg lehetne szüntetni. Miután ma a tarjáni aknák fölött csak két vállalkozó rendelkezik, s miután mindkét fél rendelkezésére oly termőképesség kinálkozik, melyet magok aligha lesznek képesek kellőleg kiaknázni, magoknak kellene minél előbb arra gondolniok, hogy bányatelepeiken oly iparvállalatok létesittessenek, melyek szenüket felhasználnák, ily iparvállalatokat itt annál biztosabban lehetne létrehozni, mert a feltételek, melyek fennállásukat és felvirágzásukat biztositanák, megvannak. Ha pedig maguk e vállalatok ezt tenni nem akarnák, ugy helyzetüknél fogva legalább azt tehetnék, hogy vállalkozó iparosoknak oly előnyöket nyujtanának, melyek ily iparvállalatok keletkezését előmozditanák, melyek aztán a kormánynak lehetővé tennék, hogy az akczióhoz, melyre utaltunk, a maga részéről is hozzájárulhasson. Az északmagyarországi egyesült szénbányászati- és ipartársaság már foglalkozik is azzal az eszmével, hogy közvetlenül aknája közelében üveggyárat épittet. Sokkal biztosabb mód volna mindenesetre a nógrádi köszénbányászat hanyatlásának megakadályozására mindenesetre az, ha a tarjáni aknák, vagyis a fentemlitett és a salgó-tarjáni bánya-részvénytársaság fuziónálnának. A fuziónálásnak az volna eredménye, hogy már maga a költségmegtakaritás is jelentékenyen előmozditaná ezt a bányászatot s biztositaná lételét, a nélkül, hogy a szén árát fel kellene emelni. Mig ellenben a mostani viszonyok közt a két társulat egyike sem menekülhet az elől, hogy a köztük uralkodó surlódást a Dunagőzhajózási társaság a saját hasznára fogja forditani, kivált, hogy ha már a budapest-pécsi vasut is át lesz adva a forgalomnak. Ily körülmények közt aztán a részvényesek talán már egy év mulva is abban a helyzetben lesznek, hogy osztalékul épen semmit sem kapnak vagy legjobb esetben csak igen csekély kamatot nyernek ama tőkék után, melyeket e bányászatba fektettek.

A Duna gőzhajózási társaság pécsi szénbányászata 1881-ben 4.547,622 métermázsát eredményezett, előző évi eredmény 4.555,670 métermázsa volt, a brikettermelés 317.337 vagyis a mult évvel szemben 15,298 métermázsával többre, a pirszéntermelés pedig 82,526 vagyis a mult évvel szemben 56,618 mmázsával kevesebbre rugott. A széneladás 327.600 métermázsával emelkedett, mig ellenben a társaságnak saját gőzhajózási czéljaira való fogyasztás, annál a körülménynél fogva, hogy a hosszu szállitás kikerülése végett, nevezetesen a végállomásokon nagyobb mennyiségü szenet összevásárolt, jelentékenyen csökkent. Az eladási többlet nagyobbrésze (246,000 mm.) a budapesti iparvállalatokra esik, a hol a pécsi kőszin mindinkább nagyobb tért hódit. Egy másik jel, mely a szén hasznavehetősége mellett tanuskodik az, hogy a brikett vásárlók mindig az olcsóbb, nyers kőszénfütést kezdik alkalmazni, a mint az a brikett termelés czéljából is következik, mely tulajdonképen az, hogy a tüzelőanyag-fogyasztást a hazai szénre irányozza. A pirszénaknázás hanyatlásának oka az osztrák alpesi vasiparnak kedvezőtlen viszonyaiban rejlik.

A mily örvendesen gyarapodott az 1881. évi széneladás, ép oly mélyre csökkentek az árak az előző év ugy is már nyomott áraival szemben, minek oka nemcsak a budapesti kőszén-verseny, hanem az ottani malmok kedvezőtlen viszonyai is.

Hogy a folyton növekvő szükségletnek kellőképen meg lehessen felelni, a szabolcsi bányatelepen 10 munkás házat, összesen 48 lakással épitettek, felállitottak továbbá egy élelmi raktárt és egy központi sütődét, mihez még az ottani társasági iskolának egy osztálylyal való megnagyobbitása járult. A briket és szén minőségének javitása végett az ottani briket gyár a legujabb technikai haladás szerint átalakittatott, készittetett továbbá a Mayer és Sauer, kitünőnek bizonyult rendszere után 3 kőszén elkülönitő, mely igen alkalmas a szénnek különféle, pala stb. alkalmatlan idegen alkatrészektől való elkülönzésére, a legjobb szenet szolgáltató bányákban pedig az aknázás nagyobb alapja helyeztetett. Ezen utóbbi okból a szabolcsi bánya nagyobb uj földalatti viztartó gépet is nyert.

A petrozsnyi kőszéntermelés a mult évvel szemben ismét 10%-kal növekedett, s 134.000 tonnára rugott. A vasutak előzékenysége folytán a Romániába irányuló szénkivitel nagyobbodott, s idővel még nagyobb emelkedést helyez kilátásba.

XII.

Vastermelés és vasöntés.

— Az „Egyetértés“ tudósitása. —

A lefolyt évet a magyar vasiparra egészben és nagyban véve igen kielégitőnek lehet nevezni; a szükséglet és kereslet folyton növekedett, minek következtében a müveknek egész éven át elég munkájuk volt.

A panaszok, melyek az 1880. év végével a vas alacsony ára miatt felhangzottak, az 1881. év első negyedében még hallhatók voltak, ekkor azonban félreismerhetetlenül nagyobb vasszükséglet állt be, mely a vasmüvek komoly figyelmét vette igénybe.

A pénzpiacz kedvező helyzete kedvezett az elhelyezési értékeknek, melyek árfolyamai oly magasra emelkedtek, mint azt évekkel ezelőtt nem is gyanitották, hogy jól tőkésitett 5%-os kötvények a pari árfolyamot meghaladták. Mi természetesebb tehát, hogy az elhelyezést kereső tőke ingatlanok szerzését és épitését tüzte ki czéljául, a mi mindig örvendetes tevékenységre buzditó jel szokott lenni, minden iparosra nézve. S tény, hogy az ujonnan felébredt épitési tevékenység a bányászat minden ágára élénkitőleg hatott, s ugy látjuk, hogy minden ebbe a szakba vágó vállalkozás uj munkára serkentetett. A budapest-pécsi, valamint a budapest zimonyi vasutak épitésének munkába vétele hasonlóképen erős lökést adott a vasiparnak, s nagy megnyugvással lehet konstatálni, hogy majd egy év óta valamennyi vashámor szakadatlanul müködik.

A salgó-tarjáni vasfinomitó társaságnak a rimamurányi vasmü-társassággal létrejött fuziója igen kedvezően hatott a vasipar viszonyaira. Az ujonnan keletkezett hatalmas társaság, mely „Rimamurány-salgó-tarjáni vasmü részvény-társaság“ czég alatt müködik, nagy termelőképessége és sokoldalusága folytán az ország vasiparának legmérvadóbb tényezői közé sorozható. Az átalakitások és uj épületek felállitásának befejezése után e társaság abban a helyzetben lesz, hogy körülbelül 800,000 vámmázsa kész vasat és vasárut és pedig magyarországi anyagból lesz képes előállitani.

A vasüzlet a januártól májusig tartott időszakban mutatott oly alacsony árakat, milyenek sok év óta elő nem fordultak. Voltak esetek, hogy rudvas métermázsánkint 9.50 frton adatott el. Ezeket az olcsó árakat ama körülmény okozta, hogy a vasmüvek olcsóság tekintetében egymáson akartak tultenni, a föntebb emlitett fuzió után azonban ismét természetes niveaujokra emelkedtek.

A nagy vasszükséglet következtében az év második felében az árak gyakran emelkedtek s deczember végével 11.25 és 11.50 frt közt váltakoztak, Budapest, pályaudvarhoz szállitva, nagyban.

Január elsejével az árak métermázsánkint ismét 50 krajczárral emelkedtek, miután a bádogok, öntött áruk és minden más Magyarországban előállitott vasáruknak jó keletjük van.

A nyersvas piacz sokkal nyugodtabb volt. Az év elején a nyersvas métermázsánkint 3.50 3.70 frtba került a hámortól, deczember végével 4—4.20-en zárult.

Végre a kohók tulajdonosaira is jobb idők járnak. A jelenlegi piaczi viszonyok mellett a vasmüvek nagyobb részére nézve a müködtetés igen jól fizeti ki magát.

A vaspiacz helyzete határozottan kedvező, jelentékeny készletek sehol sincsenek, mihez nagy megrendelések járulnak a jövő évre nézve, a szomszédos Stajer, Morva és Csehországban, valamint Ausztriában is szilárd hangulat uralkodik. Onnan is vannak nagy megrendelések sinekre és más vasnemüekre. A stajerországi és karinthiai nagy vasmüvek szintén majd valamennyien fuzionáltak „Osztrák alpesi bányatársaság“ czég alatt. Németországban a vásárok szintén szilárdabbak, de nagyobbrészt abban a mértékben, mint nálunk Ausztria-Magyarországban, minek következtében az a sajnos körülmény nyomul előtérbe, hogy a szomszédos Duna-tartományok Szerbia, Bulgária és Románia jelenleg majd kizárólag Németországból födözik vasszükségleteiket, mely vas átmenetileg Magyarországon keresztül veszi utját s részben budapesti átmeneti raktárakban is fel van halmozva. Miután Magyarország — hogy ha a vámfelemelés életbe lép, ez által meglehetős bevételi többletet ér el, és pedig nagyobb részt oly vas után, mely nem is Magyarországba, hanem Ausztria melléktartományaiba szállittatik, tanácsos volna, ha időközben, az oly kedvezőtlen kiviteli konjunkturák mellett, mint a milyenek a jelenlegiek is, a magyar vaskivitel régi és természetes kiviteli piaczaira kiviteli praemiumok engedélyezése által is elősegittetnék. A franczia kormány minden vas után, mely külföldre szállittatik, a konjunkturákra való tekintet nélkül mindig fizet praemiumot.

A magyar vasutak, nevezetesen a budapest-zimonyi és budapest-pécsi részéről tett nagy sinmegrendeléseken Magyarországnak igen csekély része van, miután eddig csupán Ressiczán készitettek aczélsineket. 1882. kezdetével azonban Diós-Győr is foglalkoznék aczélsinek előllitásával.

Az év folyamán Budapesten felállitott önálló kincstári vasmü-igazgatóság indittatva érezte magát rossiczi készitményeinek eladását — vas- és bádogokban — egy bécsi vaskereskedőnek átengedni, a ki egy fiók-telepet állit fel Budapesten. A budapesti vaskereskedők kétségbevonják, hogy e rendszabályra szükség lett volna, annál kevesbé, mivel a rossiczi vas legnagyobb részét maga a magyar államvasutak gépgyára veszi át. Az a nézet uralkodik, hogy magasabb árakon, mint a milyenek a versenyárak, a magyar állam most sem fog árusitani, egyenlő árak mellett pedig közvetitő nélkül is tuladott volna termelvényén.

Ez alkalommal a magyar államvasutak maguktartását a magyar vasiparral szemben különös elismeréssel kell kiemelni; s a vasipar képviselői nagyon óhajtották volna, hogy bárcsak a Duna-gőzhajózási társaságról is ugyan azt mondhatnák, melyet azonban nem lehet arra inditani, hogy Belgrádra szóló árait gyökeresen alászállitsa.

A vámkérdés különös érdeklődést kelltett a vasipar köreiben. A magyar vasmüvek szivesen csatlakoztak az osztrák vas müveknek a vasvám felemelését czélzó törekvéseikhez. Igaz, hogy a miniszteri előterjesztések a vashámortulajdonosok reményeitől elmaradtak, a mennyiben a nevezett tulajdonosok azt ohajtották, hogy az aczélvasra magasabb vám vettessék. A felemelés csak 10 krajczárral történt, és pedig 1 frt 50 krról 1 frt 60 krra, amit az érdekeltek a német vasmüvek kedvező termelési viszonyaival szemben elégtelennek tartanak arra nézve, hogy őket a külföldi verseny ellen hatbatósan megvédje.

Vegyes közlemények.

* **Az elevátorok épitése** rohamos gyorsasággal halad előre. A fölötte érdekes épitkezési munkálatoknál jelenleg 250—300 egyén van elfoglalva. A szivattyu-csöveket a Duna 0 pontján már elhelyezték. E munkát, mely három hétig tartott, egy buvár végezte. A kazánházba szolgáló kut szintén már elkészült. A munkálatok gyorsaságáról fogalmat nyujt az, hogy 160 darab 54—57 métermázsa sulyu és 7 méter magas szögecselt vasoszlopot körülbelül négy hét alatt állitottak fel és ezeknek összeállitását és felszerelését a mérleg emeletig befejezték. A felső emeleti, ugyan ilyen, de 60—65 mmázsa sulyu és 8 méter magas vasoszlopokat most állitják fel. E munkálatok bámulatos szerkezetü mozgó állványok segélyével eszközöltetnek. Ez állványok 20 méter hosszuak és 15 meter magasak és kétsoros vágányokon mozognak, mely vágányok emeletnyi magasban, a vasoszlopokon futnak végig. Fent az állványokon 2—2 emelő daru van elhelyezve, melyek 20 méternyi magasságban szintén vágányokon mozognak. Ezek egyszerre két-két vasoszlopot huznak fel és tartanak függő helyzetben, mig egy fogas kerekü daru az egész, körülbelül 250 mmázsa sulyu óriási állványt, meglepő könynyüséggel odább vontatja. Az épületen 4 vaspályavágány vezet, melyeken az épitőanyag szállittatik az épületbe. Az épitkezéshez szükséges vasanyag megmérésére két amerikai szerkezetü kocsimérleg lett felállitva. A kömüvesmunkálatok a tavasz beálltával ismét megkezdődtek.

* **Az értékkérdéshez.** Azokkal szemben, a kik az aranyérték érdekében már is bizonyos önelégültséggel utalnak a párisi pénzkonferenczia kétes chanceaira, és annyira mennek, hogy létrejöttét is kétségbe vonják, mi mellett arra hivatkoznak, hogy Angolországot semmi körülmény közt sem lehet a kettős értéknek megnyerni, szolgáljon a következő londoni jelentés bizonyitékul arra nézve, mily aktuális chanceai vannak a kettős értéknek. Londonból ugyanis ezeket irják: A mansion-houseban a londoni lord-majornál a nemzetközi kettős érték helyreállitása czéljából ujonnan alakult egylet e hó 8-án meetinget tartott. Az elnöki szeket a lord-major foglalta el s a nagy számmal egybegyült érdeklődők közt jelent voltak a török nagykövet, az Egyesült-Államok, Holland, Görögország, Svajcz, Románia és Chili követei, mr. Grenfell az angol bank kormányzója, Cotton, Balfaur, Williamson és sir George Campbell parliamenti tagok, valamint számos képviselő a pénzügyi és kereskedelmi körökből. Elnök megemlité, hogy Francziaország, Németország, valamint más európai hatalmak képviselőitől irásbeli nyilatkozatokat kapott, melyekben az illetők kedvezően nyilatkoznak az egylet czéljai fölött, melyek oda irányulnak, hogy az ezüst szabad verése és pénzül használása ép oly feltételek mellett biztosittassék, mint az aranyé, valamint hogy az európai czivilizált népek közt nemzetközi pénzláb állittassék helyre. Ezután következő határozatot hoztak: 1. A világ pénzértéki érczbázisának megszoritása azáltal, hogy az ezüst természetes funkcziójából, mint bel és külföldi pénz kizáratik, kárhoztatandó, mert ez az aranyvételi erőben gyakrabban zavarokat okozna. 2. Fölöttébb fontos Angolországra, hogy az ezüst a müvelt népeknél a valuta egy alkotórészét képezze, mivel kereskedelmét nagy részben oly államokkal folytatja, a hol ezüst van forgalomban. 3. Angolország kereskedelmi érdekei nem különithetők el a világ ilynemü érdekeitől s azért igen kivánatos oly nemzetközi egyezség, melyet a konferencziának létrehoznia kellene, mely egyezség a kormány támogatását is megérdemli.

* **A kamatozó m. kir. pénztári jegyek 1882. február havi forgalma.** Január hó végén forgalomban maradt 100 frtos 408 db, 1000 frtos 813 db. 10,000 frtos 2145 db, összesen 3366 db, 22.303,800 frt értékben. Februárban kibocsáttatott 100 frtos 40 db, 1000 frtos 96 db, 10,000 frtos 96 db, összesen 232 db 1.060,000 frt értékben, vagyis összesen 100 frtos 448 db, 1000 frtos 909 db. 10,000 frtos 2241 db, összesen 3598 db 23,363,800 frt értékben. Február hóban beváltatott 100 frtos 49 darab, 1000 frtos 156 db, 10.000 frtos 367 db, összesen 572 db 3.830,000 frt értékben. Forgalomban maradt február végeig 100 frtos 399 db, 1000 frtos 753 db, 10.000 frtos 1874 db, összesen 3026 darab 19.532,900 frt értékben. E szerint csökkent a forgalom 100 frtosokban 9 dbbal, 1000 frtosokban 60 dbbal, 10.000 frtosokban 271 dbbal, összesen 340 dbbal 2.770,900 frt értékben.

* **Budapest-bécsi vasut.** Budapestről jelenti több bécsi lap a következőket: „Kopp az osztrák államvasut vezérigazgatója néhány nap

óta itt időzik, hogy a vasuti igazgatóságok tanácskozásán részt vehessen, s egyuttal felhasználta az alkalmat arra is, hogy a magyar közlekedési miniszterium vezérférfiaival ama összeköttetés tárgyában értekezzek, mely Budapest és Bécs között a Duna jobb partján terveztetik. Régebben emlitettük, hogy az osztrák államvasut ez ügyben már hónapokkal ezelőtt folytatott tárgyalásokat a magyar kormánynyal s késznek nyilatkozott, hogy e vasutat állami garanczia nélkül fogja kiépiteni, s a kormánynak a tarifákra való befolyását biztositja. Az ügy ma is csak ebben a stádiumban van, azonban nem lényegtelen, hogy az osztrák államvasut ismét visszatért ajánlataira. A parlamentáris viták, melyek néhány nappal ezelőtt ebben az ügyben folytak, kivált ama fogadás, melyben Apponyi Albert grófnak erre vonatkozó beszéde az egész házban részesült, bizonyitják, hogy a törvényhozó testület hangulata nem kedvezőtlen e tervre nézve, mert a vonal épitésenek kezdése a tódolognak, ama kérdés pedig, hogy állami vagy magánköltségen építtessék-e, másodrendünek vétetett. A tanácskozások még nem értek véget, s egyáltalában nem bizonyos, hogy a kérdés gyors megoldást fog nyerni, mivel sokoldalu és könynyen sérthető érdeket érint, s azért maga a kormány is igen óvatosan bánik vele.

Iparügyek.

— **A jövő országos kiállitás.** A budapesti országos kiállitás előmunkálatai még alig kezdődtek s már e kiállitás utódjáról van szó. Arról értesülünk ugyanis Kolozsvárról, hogy az ottani iparegylethez inditvány érkezett be az iránt, hogy 1888-ban, Magyarország ezredéves fönállásának ünnepélyével kapcsolatban Kolozsvárott országos kiállitás rendeztessék. Ugyanez évre az ország több vidékein tartani szokott különböző vándorgyülések és dalárünnepélyeket is Kolozsvárra kivánnák összpontositani. Részben ezen okból mondott le a kolozsvári ipar-egylet és iparos ifjusági egylet az 1883 ban Kolozsvárra tervezett vándorgyülésről és munkakiállitásról. Kétségtelen, hogy Budapest után a közelebbi országos kiállitás szinhelyéül legalkalmasabb Kolozsvár. Kissé megfontolandó azonban azon kérdés, hogy az ezredéves fönállás jubileuma alkalmából tartandó országos ünnepélyek jó része Kolozsvárott konczentrálhatók-e?

— **Az ipartörvény reviziójának** megsürgetésére ma Györből is volt küldöttség br. Kemény Gábor iparügyi miniszternél. A küldöttség, melyhez b. Mednyánszky Árpád győri orsz. képviselő is csatlakozott, a következőkből állott: Nagy István a kisebb ipartársulatok, Bejczi József az általános ipartársulat, Balogh István a csizmadia ipartársulat elnöke. Nagy István talpraesett beszédben fejtegeté a vidéki iparosok szomoru helyzetét és a jelenlegi zavaros viszonyok orvoslásául a kötelező ipartársulatok, a képesités kimutatásának elrendelését és azt kérelmezte, hogy a tanonczok fölött az ipartársulatok atyáskodó felügyeleti joggal birjanak. A miniszter ugyanazt felelte e küldöttségnek, a mit tegnap a budapesti ipartársulati elnököknek mondott.

— **A budapesti ipartársulati elnökök** tegnap tisztelegtek Ráth Károly, az orsz. m. iparegy. ipartársulati szakosztálya elnökének vezetése alatt b. Kemény Gábor iparügyi miniszternél és Matlekovics Sándor államtitkárnál. A küldöttségben részt vettek Walser Jakab, Bátori Mihály, Török György, Matheidesz István, ifj. Ludvig János, Madary Fábor, Bastoria Villibald, Böschatt Antal, Diviaczky János, Takács István, Krumpholz, Böhm Sámuel, ipartársulati elnökök, Mudrony Soma ipar-egyesületi igazgató és Gelléri Mór iparegyesületi titkár. — A küldöttség vezetője szóval is kifejté a 31 budapesti ipartársulati elnök által aláirt kérvényben foglalt indokokat, melyek az ipartörvény módositását felette sürgősen követelik és utalva az ausztriai és poroszországi törvényhozási intézkedésekre és mozgalmakra kérte a minisztert az iparosok által több izben kifejtett kivánalmaknak tekintetbevételére. B. Kemény válaszában kijelenté, hogy évek óta tanulmányozza e kérdést, melynek minden igényeknek megfelelő megoldása nehéz. Különös tekintettel kiván lenni az iparra és külön az iparosokra és ezeknek egyenarányu érdekeit lehető legjobban kivánja megoldani. Figyelemmel akar lenni a kézmüipar, háziipar és nagyipar egymáshozi viszonyára és kiemeli, hogy ha a vámtárgyalások eddig nem okoztak volna oly nagy munkát, az uj törvényjavaslat már beterjesztetett volna. Igéri e mulasztás mielőbbi pótlását. Ezután a küldöttség tagjai egyenkint bemutattatván, rövid társalgás után átment Matlekovics államtitkárhoz, kinek jóindulatát és támogatását arra nézve kérték, hogy az uj ipartörvény mielőbb és az iparosok érdekeinek minél megfelelőbben terjesztessék a ház elé. Matlekovics röviden felelt s a „mielőb-et teljesiteni igérte ugyan, de az iparosok által hangoztatott kivánalmakkal szemben (kötelező ipartársulatok, képesitési kimutatás) kereken kijelenté, hogy nem hiszi, miszerint azok teljesithetők lesznek. Egyébként reméli, hogy egyes iparágak (kávésok, kéményseprők) hangoztatott kivánságainak az uj törvény inkább megfelelhet.

Kereskedelem és tőzsde.

** **A magyar általános hitelbank mérlege.** Legelső pénzintézetünk mérleg-közzététele mindenkor élénk érdeklődés tárgyát képezi a tőzsdén, mert eltekintve attól, hogy már maga a magyar általános hitelbank részvénye a legelső üzérkedési értékünkhöz tartozik, a hitelbank, mint a Rothschild-konzorczium egyik kiváló tagja államunk pénzügyi operáczióinál nagyfontosságu szerepet szokott játszani. A remélhető osztalék a tőzsdén már napok óta képezte az adás-vevés tárgyát és az osztalék várható nagyságához füzött kombinácziók döntő befolyást gyakoroltak az árfolyamalakulásokra. A tőzsde ma, a mint az osztalékról pozitiv tudomást szerzett, ezt a lehető legkedvezőbben fogadta, és ebből kifolyólag rögtön szilárd hangulat keletkezett a tőzsdén, a magyar hitelbank részvényei rohamosan felszöktek és árfolyamuk élénk üzlet mellett csakhamar felül kerekedett az osztrák hitelrészvény árfolyama fölé. Később azonban jónak látta a tőzsdei üzérkedés a külföldi tőzsdék véleményét bevárni és a mint ez is kedvezőnek bizonyult, a magas árfolyamot lehetőleg megtartani iparkodott, a mi azonban a tőzsdének más okok folytán beállott lanyhasága következtében nem egészen sikerült. Magáról a mérlegről a bank igazgatója a következő communiquét adta ki:

„A magyar általános hitelbank igazgatósági tanácsa mai napon tartott ülésében az igazgatóság által az 1881. évre előterjesztett mérleget, mely 1.253,391 frt 19 kr. tiszta nyereséget tüntet fel, jóváhagyta és a nyereség hováforditására nézve az igazgatóság javaslatára elhatározta a f. hó 22-én tartandó közgyülés előtt inditványozni, hogy az 5%-os részvénykamatok levonása után mutatkozó nyereségösszegnek 10%-a azaz 74,204 frt 58 kr a tartalékalap javadalmazására forditassék, továbbá az 1881. évi osztalék fejében f. é. április 1 től kezdve részvényenként 21 frt fizettessék ki, 21866 frt 37 kr. a banképület értékéből rendkivüli leirásra, 10.000 frt a nyugdij-alap javadalmazására forditassék, a fennmaradó 30.536 frt 12 kr. pedig ujszámlára vitessék át.

A magyar aranyjáradék konverziójából 1881. végeig elért nyereség a mérlegben nem lett elszámolva, hanem a folyó év számlájára átvitetett.“

A mult évben a tiszta nyereség csak 1.093 ezer 784 frt 35 krt ki és igy az 1881-iki eredmény 159,607 frttal kedvezőbb, ami annál is inkább figyelembe veendő, mert — ugy mint az osztrák hitelintézetnél — a magyar aranyjáradék konverziójából az 1881. végeig elért nyereség a mérlegbe nincs fölvéve, hanem a folyó év számlájára vitetett át. Továbbá a lefolyt évi nyereségből a folyó évre 30.535 frt 12 kr vitetik át, mig a mult évben csak 11,345 frt 41 krt tett ki ugyanez a tétel. A banképület értékéből rendkivüli levonásként a jelen mérlegben 21,866 frt 37 kr szerepel. Ez a tétel a tavalyiból teljesen hiányzik. Igy tehát a hitelbank e zárszámadása méltán kelthetett oly kedvező benyomást, mert ha még tekintetbe veszszük azt a körülményt is, hogy a hitelbank malmai az idén is veszteséggel zárták le mult évi forgalmukat és az áruüzlet nem volt felette kedvező, tehát az intézet üzleti tevékenységének többi ágaiban fokozottabb volt a müködés, megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy a banküzlet, a nélkül hogy sok és merész spekulácziókba vagy vállalkozásokba bocsátkozott volna az intézet, nagyon kedvező eredményeket ért el és hogy további tartós virágzásra a legtágabb biztositékot nyujtja.

** **A jogositott tőzsde-ügynökökre** vonatkozó és lapunkban egész terjedelmében közölt szabályzatról már vasárnapi számunkban megjegyeztük volt, hogy ez az illető körökben nagy elkeseredést keltett, mert az áru- és értéktőzsde tanácsa e szabályzatokat a nélkül dolgoztatta ki, hogy a legilletékesebb és főleg érdekelt köröket előbb meghallgatta volna. Mint annak idején a már azóta — mint látszik — feledésbe ment leszámitolási rend megalkotásánál, az ügynökök most is kifejezést adtak felháborodásuknak a tőzsde-tanács önkényes és zsarnoki eljárása ellen. Ma délben ugyanis a tőzsde-ügynökök egy küldöttsége, melyben ugy az áru- mint az értéktőzsdei alkuszok képviselve voltak, megjelent a tanács előtt és egy memorandumot nyujtott be, melyben a sérelmes szabályzat megváltoztatására enquet-egybehivását kérvényezik. Most a tőzsdei választások küszöbén egyáltalán nem lehet a tanács ez eljárását helyeselni és attól tartunk, hogy a rövid idő alatt már két izben oly érzékenyen megsértett tőzsdeügynökök felháborodása a választási urnánál fog leginkább nem óhajtott kifejezést nyerni. Az ügynökök ma átnyujtott beadványa igy hangzik:

„A tőzsdetanács e hó 10-én a jogositott tőzsdei ügynökök részére szabályzatot tett közzé, s helyezett azonnal hatályba, mely 33 szakaszban oly intézkedéseket, tilalmakat és fegyelmi határozatokat tartalmaz, melyeknek nagyobb része jogositott ügynök lényegével és állásával, valamint a szabad polgar méltóságával sehogy sem egyeztethető össze. — Jelen, röviden fogalmazott tiltakozásunkban, melyet benyujtani bátrak vagyunk, nem tartjuk helyén valónak kifogásaink beható indokolásába bocsátkozni, mely indokolás részint magától támad részint a szabályzatban foglalt számos ellenmondásból igen könnyen merithető volna, hanem más helyen szándékozunk jogosult aggodalmainknak kifejezést adni, és pedig egy, e szabályzatnak revideálása végett egybehivandó enquete-on, melyhez általunk választott bizalmi férfiaink is meghivandók, s mely enquete egybehivását ezennel sürgősen és igen közeli minden esetre még jókor az e hó 23 iki közgyülés előtti időpontra kérjük. Elvárjuk, hogy a t. tőzsdetanács jogos aggodalmainkat és ellenvetéseinket figyelembe veszi az oly szabályzattal szemben, melyet lehetetlen elfogadnunk, a nélkül, hogy előbb gyökeres revizió és megváltoztatás czéljából szakértőileg alaposan megvitattassék.“

E beadvány szerkesztésére a tőzsdeügynökök még tegnap küldtek ki egy tizenkét tagu bizottságot, mely ezt — mint már föntebb emlitettük — ma nyujtotta át, ellátva az összes jogositott tőzsdeügynökök aláirásával, a tanács elnökének, Kochmeister Frigyes bárónak. A küldöttség szólója Totis Adolf élénk szavakkal ecsetelte megbizóinak jogosult indignáczióját e legujabb szabályzat ellen és kérte az elnököt az ügy orvoslására, mire Kochmeister báró megigérte, hogy a panaszlevelet át fogja vizsgálni. — A tőzsdei ügynökök körében bizton remélik, hogy e beadványoknak meg lesz az óhajtott sikere. Ez annál is inkább óhajtandó volna, mert mint az eddigi tapasztalat bizonyitja, s tőzsde-tanács nem igen szereti az ellenmondásokat és ha mégis mutatkoznék ilyes önkényes intézkedései ellen, akkor — példa reá a leszámitolási rend — az egész ügyet inkább elhuzza — ad graecas calendas.

** **A sertéskereskedők sérelme.** Emlitettük röviden már, hogy a keresk. miniszter Tóth László és társai kőbányai sertéskereskedőket egy kérelemmel elutasitotta. Ez a kérelem felette érdekes, mert a kőbányai sertéshizlaló részvénytársulatnak monopoliuma ellen irányul. Ugyanis most a Szerbiából és Romániából idehozott sertések a rtársulat által kezelt vesztegintézetben tartatnak 10 napig, s ha — a mi gyakran megtörténik — a szerb s román sertések még egy ideig Kőbányán hagyatnak, s csak ugy vitetnek ki Ausztriába vagy külföldre, a tulajdonosoknak csak azon esetben adja meg a kormány a restituczíót, ha sertéseik a vesztegidőn tul is a sertés-hizlaló részvény-társulat által hizlaltattak s illetve tartattak. — Ezen körülmány az oka, hogy a részvénytársulat részvényei a börzén rövid idő alatt oly magasra szökkentek föl. Az összes többi sertéskereskedők intéztek kérvényt a miniszterhez a végett, hogy minden megkivántató garancziák mellett ők is tarthassák ezen szerb s román sertéseket, de sikertelenül.

** **Société de la Nouvelle Union.** Bontoux az Union générale összes részvényesei, hitelezői, adósai és barátaihoz körlevelet intézett, mely következőképen kezdődik: „A Société de l'Union générale előre nem látott események áldozataként megbukott.“ A merészség, mely ebben a bekezdésben foglaltatik, még nem képezi ugyan Bontoux és társai merészségének netovábbját, de eléggé jellemzi az egész hosszu körlevelet, mely lényegében azt fejtegeti, a mit Bontouxnak legujabb alkotásáról már jelentettünk. Uj az, hogy a Nouvelle Union részvényesei, ennek nyereségeiből 6 százalékos kamatot és azután az ezentuli többletből $^{2}/_{3}$-ot kapnak, a még fennmaradó $^{1}/_{3}$-ad a külön czimletekre esik, melyek a régi Union générale részvényeseinek fognak kiszolgáltatni. A Nouvelle Union alapszabályait, aláirási teltételeit stb. néhány nap mulva fogják közzé tenni. Bontoux köriratát egy „részvényesek bizottsága“ támogatja.

** **A párisi tőzsdéről.** Párisból e hó 10-éről irják: „Hogy attól a tehertől, mely a válság idejében nem realizálható engagementek alakjában nehezedett sokakra s melynek egy részét a szükségben a haute finance reportáit, egy másik rész azonban vett is, megszabadulhassanak, két mód volt, és pedig, hogy vagy az árfolyamniveau mindaddig alábbszállittassék, mig a belső érték és járadék közti normalis viszonyban egy uj hausse-acra kiindulási pontjára nem találnak, vagy pedig hogy a hanyatló mozgalom akadályoztassék s a dolgok természetes folyása erőszakkal fenntartassék és ujból előremozdittassék. Ugylátszik, hogy a mérvadó pénzügyi körök, melyeknek csillaga Bontoux bukása óta ismét teljes ragyogásában áll, az azonnali hausse értelmében határoztak volna. A tőzsdére, vagy mondjuk, az üzérkedésre nézve mi sem lehetett kivánatosabb. Mig más piaczokon a baisse irány szorosan az üzlet élénkségével van összekötve, itt a baisse lanyhaságot, stagnácziót és pangást jelent. A közbenjárók pedig, a kik máshol kourtage-ukat éppoly jól bezsebelik, akár emelkedés, akár hanyatlás mutatkozik, itt mihelyt hanyatlás áll be, azonnal tétlenségnek adják át magukat. A két mérvadó tényező u. m. üzérek és közvetitők érdekközössége az itteni egész tőzsdére rányomja bélyegét. Az orvosok, a kik inkább gyökeres gyógymódot rendeltek volna részére, csakhamar szinte arra a meggyőződésre jutottak, hogy mély gyökereket vert szokasok és hajlamok elleni harczban találják magukat, s hogy legjobb szándékaikért háladatlanságot s gunyt aratnak. Az orvosok azonban, kikről itt szó van, nem élvezik azt a függetlenséget, hogy ama alapelv szerint járhatnának el, mely azt tartja, hogy az isten azt sujtja, a kit szeret. Ha a tőzsdét ellenségökké teszik, ugy saját, a tőzsde érdekeivel szorosan összefűzött érdekeiket kárositják meg. Ők a tőzsdét még kevésbé nélkülözhetik, mint a tőzsde őket. Nagy pénzügyi müveletek vagy végrehajtásuk stádiumában vannak, vagy lanczirozásukhoz közelednek. Üzérkedés, közvetitők, haute finance és a szolidaritas szilárd köteléke veszi őket körül, és e szoros érdekközösség ellen a világ legjobb érvei sem használnak. Egyes realizálásoktól eltekintve, melyekből tegnap és ma egy kis reakczió indult ki, a tőzsde magatartasa rendületlenul szilárd volt. Az üzlet ismét életet, frisességet nyert, a praemium-eladások, melyek négy hétig nélkülöztettek, a járadékok kivételével ismét folyamatban vannak. — Értékpapirok, mint a credit mobilier, Espagnol, Phenix espagnol, melyektől mint a pestistől óvakodtak, ismét megbecsültetnek. — Északi d' Espagne, Saragossa, lombardok, melyek nevét már alig lehetett hallani, praemiumra mindenfelé keresettebbek. A bankpapirok, mint Banque d' Escompte, Credit Lyonnais, Société générale stb. jelentékeny árfolyammozgalmat mutatnak. A Banque France, noha tárczája állandóan csökken, noha a kamatláb két izben alább szállittatott, a jövedelmet csökkentő rendszabálylyal ellentmondásban emelkedik. Természetes, hogy a Crédit Foncier sem maradhat el. Az igazgatótanács elhatározta, hogy az egyiptomi üzletből eredt 35 milliónyi tartalékot a részvények 400 frankra való elkonyvelésére forditja. Miután e 35 millió már rég forgalmi alapul tekintendő, ugy az intézet pénzügyi alapja csak könyvileg változik ez által. A részvények belértéke se nem nyer, se nem veszt egy frankkal sem. Mihelyt az elkönyvelt részvények eladásra valóknak fognak kijelentetni, árfolyamuknak 150 frankkal csökkenni kellene. Tegyük fel, hogy a részvények (az elkönyvelés előtt 400 frank) 1600-on állnak, ez annyit tesz, hogy 250 frankkal kevesebb, mint 1600 frankos kinlévő követelés, miből következik, hogy az effektiv érték 1350 frank. Ha a részvény csak 400 frank befizetéssel jegyeztetik, akkor csak 100 frank vonandó le. Miután a belső érték ugyanaz marad, tehát 1350, ugy a részvénynek 1450-en kellene állnia, a mi a befizetett 400 frankkal szemben ismét ama 1350 frankot eredményezi. Tizet egy ellen lehet rá tenni, hogy a kiegyezés megforditott viszonyban fog létrejönni. A koulisszaban spanyol exterieurök igen élénk adás-vevés tárgyát képezték emelkedő árfolyamok mellett. London és Páris ez alkalommal összejátszanak, mig ellenben azelőtt egymás ellen dolgoztak. Ugy itt, mint Londonban még mindig 2 százalékot remélnek, megjegyzendő azonban, hogy e két százalék az üzérkedésnek már sok pénzébe került. Igaz, hogy 28-as árfolyam mellett kisebb a risiko, mint 32 százalék mellett, mint a debacle előtt álltak.“

Pénzügyi és bankhirek. A budapesti áru- és értéktőzsde tanácsa a következő hirdetést tette ma közzé: A magyar leszámitoló és pénzváltóbank tudatta az alulirott tőzsdetanácscsal, hogy részvényeinek ez évi april 1-jén esedékes szelvényeit e hó 13-ától kezdve 6 frtjával beváltja. Tekintettel a tőzsdei forgalomra, elrendeltetik ezennel, hogy a magyar leszámitoló és pénzváltó bank részvényei az e hó 13-ki déli tőzsdétől kezdve szelvény nélkül 1882. január 1-jétől folyó kamatokkal árulandók.

—

Ingatlanok forgalma a fővárosban.

— márcz. 13.

Forgalmunk e héten ismét kisebb eredményt tüntet fel, csak 33 eset fordult elő, melyeknek összes értéke 227436 frt 86 kr, minek minden esetre az lehet az oka, hogy csak hat ház került forgalomba, mig 6 legelő, 12 szöllő, 1 szántó és 8 telek változtatta birtokosát s igy a kisebb értékü ingatlanok lévén tulsulyban, a forgalom értéke sem igen emelkedhetett. A legnagyobb értéket 46894 frt 50 kr képezi, mig 40 frt azon legkisebb ár melyen ingatlan e héten eladatott. Eladás különben 30 fordult elő, azonkivül 1 árverés, 1 csere és 1 birtokátruházás fordult elő. Pesten 13, Budán 10 és Ó Budán is 10 ingatlan került forgalomba. A fővárosi közmunkatanács 3 eladásnál, a kincstár pedig 1 eladásnál volt érdekeive. Egyenkint elősorolva:

Dubay Miklósnak a budai 2835. számu tjkvben 5315 helyr. 500 négyszögöl szöllője birói árverésen eladatik Lipp Paulának 3105 frt, Scheidl János eladja az ó-budai 1490 helyrajzi számu 590 négyszögöl ürömbergi legelőt Flesser József és neje Lesch Magdolnának 350 frt, Scheidl János eladja az ó-budai 1354. helyrajzi számu 474 négyszögöles és az ó-budai 1563. helyrajzi számu 193 négyszögöles ürömbergi legelőt id. Haszmann Józsefnek 70 frtért, Kleckner Vilmos ugyis mint kisk. gyermekei gyámja eladja a budai 1594. számu tjkvben 6402., 6403. és 6413. helyrajzi számu szőlőt Rothammer István és neje Wimmer Juliánnának 130 frtért, Budapest főváros közmunkák tanácsa eladja a pesti 4220. számu tjkvben 4183. helyrajzi számu 186 négyszögöl telket, négyszögölenkint 28 frt 2 krajczárjával, Stachó István és neje szül. Hauer Saroltának 2235 frtért, Budapest főváros közmunkák tanácsa eladja a pesti 3053 számu tjkvben 3019 helyr. számu 442 $^{33}/_{100}$ négyszögöl telket, négyszögölenkint 25 frt 05 kr. Stachó István és neje szül. Hauer Saroltának 11,080 frt 36 kr. Budapest főváros közmunkák tanácsa eladja a pesti 3989. számu tjkvben 3953. helyrajzi számu 208 $^{12}/_{100}$ négyszögöl telket, négyszögölenkint 225 frtjával Brüll Gusztávnak 46,894 frt 50 kr. Fischmeister József eladja a pesti 6073. számu tjkvben 6018 helyrajzi számu telket és házat Olsa Ilonának 5900 frt. Lisznyai János eladja a budai 6862. számu tjkvben 8121. helyrajzi számu 900 négyszögöl szőlőt Tafferner József és nejének 600 frt. Az ó-buda-gödöllői magy. kir. jószág-igazgatóság eladja az ó-budai ugynevezett „Viehtränk“ és „Sauwiese“ 45 $^{1550}/_{1600}$ hold legelőt Haszmann József és társainak 19,300 forint. Stern Max és Stern Lajos cserébe adják a pesti 3814 sztjkvben 3777 hrsz. házból őket egyenlően illető kéthatodrészt 14,487 frt értékben a pesti 836 sztjkvi 844 hrsz. a pesti 5209 sztjkvi 5169 hrsz. és a pesti 5245 sztjkvi 5205 hrsz. ingatlanokból kiskoru Politzer Gizellát és Adélt külön-külön illető $^{1}/_{12}$ részért 14,487 frt értékben, Girsch szül. Kreinecker Karolin eladja a budai 1850 számu tjkvben 82,428 helyr. számu szőlőt Stankovics Mihály és nejének 375 forintért, Frackhauser szül. Eszterle Erzsébet eladja a budai 7915 számu tjkvben 6390/a helyr. számu szőlőt özv. Mahler szül. Böhm Máriának 500 frtért, özv. Heberger szül. Brenner Éva és társai eladják az ó-budai 1129 számu tjkvben 5611/b helyr. sz. 500 □öl szőlőt Hauser István és nejének 252 frtért, özv. Heberger szül. Brenner Éva és férje eladják az ó-budai 25 sz. tjkvben 3854 helyr. sz. 700 □öl szőlőt 600 frtért és az ó-budai 1202 számu tjkvben 3602 helyr. számu 800 négyszögöl szőlőt 1650 frt Hasmann János és nejének 2250 frtért, Brenner Pál és neje eladják az ó-budai 1427 számu tjkvben 1718., 2034., 3368/b 2546. és 2551. helyr. számu $^{1}/_{8}$ szesszió szántót Hasmann Sebestyén és nejének 1365 frtért, Brenner Pál és neje eladják az ó budai 25 számu tjkvben 2774 helyr. számu 1000 négyszögöl szőlőt Heberger Károly és nejének 1810 frtért, Brenner szül. Heberger Éva eladja az ó-budai 25 számu tjkvben 2671. helyr. számu 1300 négyszögöl szőlőt Hasmann Márton és nejének 1370 frtért, özv. id. Darányi Ignáczné szül. bernátfalvi Földváry Borbála átruházza a budai 1617. számu tjkvben 2746., 2747. helyr. sz. ház tulajdonjogát Herman Ottóné Darányi Borbála és Darányi Erzsébetre 10,281 frt értékben, Herbot Fülöp eladja a budai 2864. sz. tjkvben 5487. hrsz. szőlőt Nieszner János és Katalinnak 280 frtért, Kollich Ferencz és neje eladják a budai 7674 sz. tjkvben 1081–1082. hrsz. ház és kertet Sluka Károly és nejének 4800 frtért, Porupszky-Hirschi Juliánna eladja a budai 5153. sz. tjkvben 5322. hrsz. szőlőt Le[illegible] szül. Demetrovics Emmának 40 frtért, Heck [illegible] Bajza Ilona eladja a pesti 6680. sz. tjkvben 6532. hrsz. telket Kalamenovics Imrének 1275 frtért, Neumann Herman eladja a budai 7254. sz. tjkvben 2095. hrsz. ingatlan $^{1}/_{2}$-ét Neumann Lajosnak 3000 frtért, Herzog Emánuel és neje eladják a pesti 9942. sz. tjkvben 4724 b. hrsz. telket Reischl Jakab és nejének 3000 frtért, Thuróczy György és neje eladják a pesti 10130. sz. tjkvben 5567 b. hrsz. telket Tutkovics István és nejének 2600 frtért, Thuróczy György és neje eladják a pesti 10129. sz. tjkvben 5567 a. hrsz. házat Sterk Sámuel és nejének 6000 frtért, Stubáthy szül. Dunst Anna és Kray Ferencz eladják a pesti 922. sz. tjkvben 931. hrsz. házat Krause szül. Birke Teréziának 40,000 frtért.

—

Az osztrák-magyar bank állása

1882. évi márczius 7-ről.

(Az osztrák-magyar bank alapszabályainak 104-ik czikke szerint.)

	frt. o. é.		Változások az 1882. évi febr. 28. állás óta frt. o. é.
Követelések:			
Érczkészlet: Ezüst 118,195.251 frt 60 kr., aranyban 66,105.863 frt 93 kr	184,301.115 29	—	2.507.634 79
Aranyban fizetendő külföldi váltók	18,641.793 19	+	1.725.419 99
Leszámitolt váltók és értékpapirok: Bécsben 40,104.083 frt 84⁵ kr, az osztrák fiókintézetekben 41,304.339 frt 25⁵ kr. Budapesten 19,187.677 frt 98⁵ kr., a magyar fiókintézetekben 14,715.199 frt 09 kr.	115,311.750 17⁵	—	2.295.610 41
Kölcsönök kézi zálogra: Bécsben 9,830.400 frt, az osztrák fiókintézetekben 5.785.800 forint, Budapesten 2,783.300 frt, a magyar fiókintézetekben 1,912.500 frt.	20,312.500 —	+	410,000 —
Osztrák és magyar állami, országos és községi adósságok beváltott lejárt értékpapirjai és szelvényei	10.014 53⁵	—	36.503 62⁵
Államjegyek	2,708.981 —	—	183.246 —
A birodalmi tanácsban képviselt királyságok és országok államkormányának kölcsönadóssága az 1878-ik évi jun. 27-ki törvény szerint (birod. törv. lap 65-ik szám)	79,748.918 78		....
Jelzálog kölcsönök	94,483.292 46	+	43.529 48⁵
A banknak tőzsdeszerüen megvett záloglevelei	3,271.508 45	—	220.638 50
A tartalékalap értékpapirjai	2,041.828 28⁵	+	194.063 55
A folyó jövedelmekből megvett értékpapirok	1.963.257 82	+	111.707 32
A nyugdijalap értékpapirjai	3,545.137 50		....
Épületek Bécsben és Budapesten, valamint az összes fundus instructus	2.910.391 15		....
Kiadások	471.579 82⁵	+	88.621 58
Egyéb követelések	6,406.291 71	—	134.407 55
Összesen	531,134.359 17		
Tartozások:			
Részvénytőke	90,000.000 —		....
Tartalékalap	18,049.213 82		....
Bankjegyforgalom	328.295.420 —	—	3.342.220 —
Beváltandó bankutalványok, forgatmányi (giro) és egyéb követelések	1.439.942 35	—	140.313 02
Egyéb azonnal lejáró tartozások	4,117.980 16	—	219.769 02
Forgalomban levő záloglevelek 5% 45,040.200 frt—, 4½% 21.483,900 frt —, 4% 13.667.200 frt	80,191.300 —	+	306.000 —
Nyugdijalap	3,545.907 72		
Át itelek az 1881. évről, folyó jövedelmek és bevételek a záloglevelek kamatozása fejében	4,005.905 14	+	108.322 21⁵
Egyéb tartozások	1.488.689 98	+	25.680 82⁵
Összesen	531,134.359 17		

Bécs, 1882. évi márczius 7-én.

Mecsenseffy,
az osztrák-magyar bank főkönyvvezetője.

Bank-kamatláb 1879. évi május 9-ke óta:
Minden osztályzatu váltókért . . . . 4 száztóli.
Kölcsönökért kézi zálogra . . . . 5½ „

Budapesti áru- és értéktőzsde.

—

Gabnatőzsde.

— márcz. 13.

A buza-üzlet iránya ma csendes volt és lanyhaságra hajlott. A kinálat mérsékelt volt, malmok tartózkodó magatartást tanusitottak és olcsóbban akartak vásárolni, mi azonban nem sikerült nekik és vontatott forgalom mellett mintegy 10,000 mm. adatott el, meglehetősen változatlan árakon. — Egyéb gabonanemekben a forgalom gyenge volt és rozs sürgős kinálat mellett lanyha és pár krajczárral olcsóbb, tengeri és zab szük készletek mellett pár krajczárral szilárdabb, árpa szilárd és változatlan. — Eladatott:

Buza: Tiszavidéki 170 mmázsa 76.5 k. 12.65, 600 mm. 76.5 k. 12.90, 200 mm. 76.8 k. 12.80, 100 mm. 73.8 k. 12.40 mind három hóra.

Fehérmegyei 800 mm. 73 k. 12.35, 700 mm. 72 k. 12.20, 300 mm. 72 k. 12.05, 300 mm. 72 k. 12.20, 100 mm. 76.5 k. 11.85, mind három hóra.

Marosvidéki 500 mm. 76.4 k. 12.85, 100 mm. 75 k. 12.52½, mind három hóra.

Becsei 1300 mm. 74 k. 12.40, három hóra.

Felsőtiszai 600 mm. 78.5 k. 12.65, három hóra.

Szokványminőségü 1200 mm. 75 k. 12.12½ három hóra.

Északmagyarországi 300 mm. 77 k. 12.45, 100 mm. 76 k. 12.30, 100 mm. 78 k. 12.50, 200 mm. 73.6 k. 12.—, mind három hóra.

Oláhországi 100 mm. 71 k. 11.—, 3 hóra.

Rozs 300 mm. 8.60, 200 mm. 8.70, készfizetéssel.

Árpa 200 mm. 7.75, 200 mm. 7.90, 500 mm. 7.40, mind készfizetéssel.

Tengeri uj 300 mm. 7.—, készfizetéssel.

Zab 600 mm. 7.65, 100 mm. 8.15, 2500 mm. Bécsbe szállitva 8.37½, mind készfizetéssel.

Mai hivatalos effektiv árak:

Buza uj bánsági	74—79 k.	12.15—12.85	frt
„ „ tiszavidéki	74—79 k.	12.25—12.95	„
„ „ pestvidéki	74—79 k.	12.05—12.70	„
„ „ fehérmegyei	74—79 k.	12.15—12.85	„
„ „ északmagyarországi	74—79 k.	11.65—12.40	„
Rozs ó	70—72 k.	8.70— 9.—	„
Árpa ó takarmány	60—62 k.	7.50— 7.70	„
„ ó égetnivaló	62—64 k.	7.80— 8.40	„
„ ó sörfőzdei	64—66 k.	9.50—10.50	„
Zab ó	37—40 k.	7.65— 8.10	„
Tengeri ó bánsági	75 k.	7.35— 7.40	„
„ „ másnemü	73 k.	7.30— 7.35	„
Köles ó	— k.	5.90— 6.15	„
Repcze uj káposzta	— k.	—.— —.—	„
„ „ bánsági	— k.	—.— —.—	„

Határidőüzlet csekély forgalom mellett rendkivül csendes irányban mozgott. — Köttetett:

Délelőtt.

Szokványbuza őszre 2500 mm. 10.60 frt.

Bánáti tengeri május—juniusra 2500 mm. 7.30 frt.

Hivatalosan felmondatott és e hó 18-kán átveendő 2500 mm. szokványbuza és 2800 mm. szokványzab.

Déli tőzsde.

Rendkivül gyér forgalom mellett a déli tőzsde is tartósan csendes irányban mozgott. — Köttetett:

Bánáti tengeri május—juniusra 2500 mm. 7.30 frt.

Déli 1 órakor hivatalosan zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	12.02—12.05—	frt.
Szokványbuza őszre	10.60—10.62—	„
Bánsági tengeri május—juniusra	7.30— 7.32—	„
Szokványzab tavaszra	7.95— 8.—	„
„ őszre	6.63— 6.65—	„

Délutáni forgalom.

A délutáni tőzsde alatt kész áruból még eladatott:

Buza: Mohácsi 2200 mm. 74.6 k. 12.10 frt, három hóra.

Bab törpe dunavidéki 100 mm. 12.25 frt készfizetéssel.

Határidőüzlet csendes irányban mozgott és majd üzlettelen volt és mindössze csak egy kötés jött létre, még pedig:

Szoványbuza őszre 2500 mm. 10.58 frt.

Esti forgalom.

Az esti forgalom üzlettelen, az irány csendes volt.

Esti 6 órakor zárulnak:

Szokványbuza tavaszra	12.—12.03—	frt.
„ őszre	10.55—10.60—	„
B.-tengeri május—juniusra	7.23— 7.30—	„
Oláh tengeri májús—juniusra	7.22— 7.25—	„
Szokványzab tavaszra	7.95— 8.—	„
Szokványzab őszre	6.62— 6.65—	„
Káposztarepcze aug.—szept.-re	13.⅛—13.25 —	„

—

Terménytőzsde.

A terménytőzsdén az irány ma változatlanul csendes volt és kötés semmiféle áruban sem történt.

Termények mai hivatalos jegyzése 100 kilókint:

Különféle termény	Irányzat	Faj	Pénz frt	Áru frt
Heremag	csendes	Luczerna magyar	52 —	58.—
	szilárd	francia	88 92	88.50
	szilárd	olasz	68 —	72 —
		vörös	48.60	48.50
Repczeolaj	szilárd	nyers azonnali száll.	—.—	—.—
		finomitott	34.—	34.50
Lenmagolaj	hiányzik	ősszi, kétszer finomit.	—.—	—.—
Olajpogácsa	lanyha	—	—.—	—.—
Disznózsir ingyen hordó netto tara		repcze, egysz. prés.	6.80	6.75
	csendes	pesti	75.50	75.—
		vidéki	—.—	—.—
		—	—.—	—.—
Szalonna	szilárd	m. Ialégensz. árum. ss.	64.—	65.—
		városi légensz.	68.—	68.50
Faggyu	csendes	füstölt, azonnal	72.50	73.—
Szilva ingyen hordó t. s. hordó és zsákokban		olvasztott	43.—	44.—
	szilárd	bosnyiai, hordó	—.—	—.—
		zsákokban	21.40	25.—
		szerbiai hordó	—.—	—.—
		„ zsákokban	21.40	21.40
Szilvaiz ingyen hordó netto tara	szilárd	szlavoniai Ia uj	17.—	17.50
		bánsági uj	—.—	—.—
Dió	lanyha	magyar min. szerint	14 —	17.—
		szerbiai	—.—	—.—
Sabacs burok nélkül	szilárd	magyar Ia	17.—	18 —
		szerbiai	13 50	14 50
Hamuzsir ingyen hordó netto tara	csendes	magyar fehér	24 —	26 —
		magyar kékes	18.—	20.—
		hási kék	—.—	—.—
		illiriai	27 —	28 —
		erdélyi	—.—	—.—
Borkő (term.) hordó nélkül	szilárd	fehér Ia	60.—	70.—
		fehér IIa	54.—	58.—
		vörös	—.—	—.—
Méz netto tara	lanyha	nyers min. szerint	27.—	27.50
		sárga, csurgatott	29 —	30.—
		fehér	31 50	33 —
		apró hordókban	—.—	—.—
Viasz	lanyha	rozsnyói	116.—	117.—
		bánáti	120.—	122 —
Szesz 100 liter százalékonkint	csendes	szesz	31.25	31 50
		„ élesztő	33.75	34.—

—

Értéktőzsde.

A mai előtőzsdén, miután a külföldről semmi buzditó jelentés sem érkezett, meglehetős üzlettelenség uralkodott. Később a Golosznak egy békés czikke valamint a magyar általános hitelbank mérlege, mely szerint 21 frt osztalék fog fizettetni, hausset idézett elő, s ugy osztrák hitelrészvények, mint magyar hitelbank jelentékenyen emelkedtek.

Előtőzsde.

Az előtőzsdén osztrák hitelrészvények indultak 310.25-ön és emelkedtek gyorsan 314.25-re, magyar hitelbank 310-ről 314.25-re emelkedett, magyar 4%-os aranyjáradék 87.25-től 87.40-ig köttetett.

11 óra 30 perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 314.50—311.75, magyar hitelbank 314.25—314.50 magyar 4%-os aranyjáradék 87.40—87.45.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd hangulatban nyilt meg, azonban alacsonyabb berlini jegyzésekre lanyhulás állt be. A forgalom, ugy üzérkedési papirokban mint járadékokban szük korlátok közt mozgott. Osztrák hitelrészvények indultak 313.75-ön, estek 312-re, magyar hitelbank 314.25-től 312.75-ig köttetett, magyar leszámitoló és pénzváltóbank 98 (szelvény nélkül) pénz, magyar jelzálogbank 116.50 pénz, magyar iparbank 186-tól 187-ig köttetett, maradt 186.50 pénz, magyar 4%-os aranyj. 87.47½-től 87.40-ig köttetett, magyar papirjáradék maradt 86.75 pénz. Forgalomba jöttek továbbá: Pannonia malom 845, Pannonia viszontbiztositó társ. (80 frtos szelvény nélkül) 1170 pénz, Athenaeum 580, sertéshizlaló 319-en kináltattak. Váltók és valuták szilárdabbak. Váltó német bankpiaczokra három havi szállitásra 58.70-en köttetett:

1 óra perczkor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 311.75—312, magyar hitelbank 312—312.50, magyar 4%-os aranyjáradék 87.30—87.35, magyar papirjáradék 86.75—86.80.

Utótőzsde.

Miután külföldről minden buzditás hiányzott, az utótőzsdén teljes üzlettelenség uralkodott. Osztrák hitelrészvények 312.25től 312.50-ig, magyar 4%-os aranyjáradék 87.40—87.35.

4 órakor zárulnak: Osztrák itelrészvények 311.75—312, magyar 4%-os aranyjáradék 87.35—87.40.

Esti tőzsde.

Az esti tőzsdén igen csekély forgalom mellett az árfolyamok alacsony külföldi jegyzések miatt jelentékenyen estek. Osztrák hitelrészvények 311.75-ről 309.25-re estek, magyar 4%-os aranyjáradék 87.35-ről 87.20-ra, magyar hitelbank 310 és 309.25 közt váltakozott, magyar leszámitoló és pénzváltó bank 99-en köttetett; magyar papirjáradék 86.70 névleg.

6 órakor zárulnak: Osztrák hitelrészvények 309.50—309.75, magy. 4%-os aranyjáradék 87.20—87.25, magyar hitelbank 309—309.50.

—

Felszámolási árfolyamok.

Magyar papirjáradék	86.75
Magyar 4%-os aranyjáradék	87.25
Magyar általános hitelbank	312.—
Magyar leszámitoló	98.—
Magyar földhitel	—.—
Magyar jelzálogbank	—.—
Osztrák hitel	312.—
Anglo-osztrák	—.—
Unio-bank	—.—
Tiszai és szegedi kölcsön	—.—

Sertéskereskedelmi csarnok Budapest—Kőbányán.

Kőbánya, márcz. 13. Az üzlet jelentéktelen. Magyar öreg nehéz 60—62, fiatal nehéz 64.—, közép 62—62½, könnyü 62—63, szedett nehéz 60—62, közép 60—61, könnyü —.—, Romániai bakonyi nehéz —.— átmeneti, közép —.— átmeneti könnyü —.— átmeneti, eredeti nehéz 57½—58 átmeneti könnyü 54—57 átmeneti, Szerbiai nehéz 60—61 átmeneti, közép 58½—59½ átmeneti. Hizó éves élő suly 52—57 per 4%. Határidei üzlet —.—. Az árak páronkint 45 kilós és 4%-os levonással kilogrammonkint értendők. — Románia és szerbiai sertések, melyek mint átmenetiek adattak el, vevőnek páronkint 4 forint aranyban vám fejében megtéríttetik.

Uzleti tudósitások.

Tojás és vaj.

Bécs, márcz. 12. (Medák M. tudósitása az „Egyetértés" részére.) A mult hét utolsó napjaiban fris tojás igen keresett volt, de miután rendkivül sokat hoztak a piaczra, az árak kissé hanyatlottak. Elsőrendü fris tojás szalmaszekereken 46, elsőrendü ládaáru 47, középminőségü tojás 48 darab 1 fitért. Vaj szintén nagyon keresett volt, az árak elégtelen hozatalok mellett szilárdak. Jegyeztetett finom teavaj 120, asztali vaj 110—112. morvaországi 95. magyar 80—82, kereskedelmi vaj 94, stiriai olvasztott vaj 100, disznózsir 78 frt 100 kilogrammonkint; transitó.

Faüzlet.

Nagy-Kanizsa, márcz. 12. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A rendkivül kedvező kiviteli viszonyok a faüzletbe is némi élénkséget hoztak és örömmel konstatálhatjuk, miszerint utolsó időben valamennyi kemény és puha fanemek forgalmában bizonyos lendület észlelhető. A lefolyt tél favermelése tulnyomó nagyobb részben a folyók partjain várja a továbbitást, ott pedig, hol a közvetlen közlekedés megengedi, már is a lerakó helyeken föl van halmozva; a tölgyfanemek minősége általában véve megfelelő, és a Slavoniából hozott ez évben különösen dicsértetik, hihetőleg azért, mivel ott a mult évben egészséges, pompás erdőségek kerültek irtás alá.

Német kádárfában több nevezetes üzlet köttetett, a többi között a bécsi unióbank 100,000 akot vásárolt a dráva partján átveendő; mások egyenesen némethoni kereskedőknek adták el áruikat és e mellett néhány krnyi nagyobb árt értek el, mig másrészt a vevők részéről bizonyos engedmények tétettek, mi minden esetre az üzlet némi javulására mutat; sőt egyes számok nevezetesen 30 60 akós hordók élénken kerestetnek, és ezeknél akónkint 10—15 krnyi áremelés könnyen elérhető.

Franczia dongákról azonban egyáltalán nem nyilatkozhatunk oly kedvezőleg; Francziaországban a válságos pénzviszonyok következtében egészen pang a faüzlet és a vevők várakozó és figyelő állást foglalnak.

Vasuti talpfákban rendkivüli élénk forgalom uralkodik; kereskedőink ugyanis nagyobb mérvü szállitásokat vállaltak, minél fogva minden előállitott árut azonnal fölvásárolnak oly annyira, hogy e czikkben semmi készletet nem találni; az árak szilárdak, darabonkint 1 frt 30—35 kr, az állomáson átveendő.

Gömbölyü tölgyfa még mindig nagy mennyiségben szállittatik; nevezetesen nagyobb mértékü szép áruban jó árak mellett erős forgalom mutatkozik.

A tartósan szép időjárás folytán az épitkezések korábban foganatba vétetvén, ez által puha épületfában is élénkebb forgalom mutatkozik, és a kilátásban levő nagyobb épitkezések a már is jelentékeny forgalomnak valószinüleg még nagyobb terjedelmet fognak kölcsönözni.

Vidéki üzlet.

Szeged, márczius 11. A mai hetipiaczra valamivel több gabona érkezett és ennek következtében az árak is valamivel olcsóbbak voltak. Mindazonáltal ma sem felelt meg a behozatal a fokozott szükségletnek és igy az árfolyam nálunk folytonosan nem áll helyes arányban a nagy piaczok jegyzéseivel. A nagyobb üzletben észlelhető már a közraktárak befolyása a melyekben ma, a megnyitás napján, 20-nál több, többnyire bezából álló vaggon raktároztatott be, több nagyobb küldemény még utban van. Mai jegyzéseink a következők: Buza I. 75—78 k. 11.70—12.20. Buza II. 72—75 k. 10.70—11.70. Rozs, minőség szerint 8.40—8.60. Kukoricza 6.80—7 forint. Zab 7.40—7.60. Árpa 7.20—7.80. Köles 5.50—6 frt. Bab 10—10.50. Métermázsánként.

Rozsnyó, márcz. 12. Hektoliterenkint: Buza 9.10. Rozs 6.50. Árpa 5.80. Zab 3.50. Kukoricza 5.60.

Sziszek, márczius 12 (Az „Egyetértés" tudósitása) A mérvadó piaczokon az elmult héten uralgott lanyha hangulat daczára, mi, habár csekély áreséssel, meglehetős élénk üzletnek örvendhettünk. Buzából ugyan kevés jött forgalomba, mert a készletek jelentéktelenek; de annál nagyobb volt a forgalom kukoriczában: főkép azonban zabban, mely utóbbi czikk, jobbára katonai czélokra lett felhasználva. Cinquantin kevesebb maradt. A hét elején történt lecsapódások következtében folyóink vize növekedett, minek folytán a pancsovaiak ugy egy csavargőzös, mint több uszályhajó megrakását uj kukoriczával megkezdették, mely rakományok Sziszeket valószinüleg elérik; de ide további szállitás egyelőre nem volna tanácsos, mert folyóink, közben beállott szép időjárás folytán, gyors apadásban vannak. Jegyzünk: Buza zentai 73—74 12.40—30 frt, buza horvát 10.25—75 frt, cinquantin 8.20 frt névleg, kukoricza ó 7.55—50 frt, kukoricza uj minőség szerint 7.30—50 frt, zab bosznai rostálatlan 7.20—10 frt, zab bosznai rostált 7.50—40 frt. Minden 100 kilogrammonkint hajóra vagy magtárban.

Arad, márcz. 12. Mult heti időjárásunk tulnyomóan száraz, szeles volt és tekintve az időszakot, szokatlanul meleg. A vetések állását általánosan dicsérik, a tavaszi mag csaknem mindenütt el van vetve. Buzából a vetések kedvező állása folytán — e héten nagyobb volt a behozatal; az aradi és ujaradi hetivásárokra mintegy 1000 mmázsát szállitottak, mely 11.20—11.80 frton kelt el; partiekben nagy volt a kinálat, következő vételekről nyertünk tudomást: 2000 mmázsa 75 kgrammos 11.75 frton 3 hónapi időre, 1600 mmázsa 75 kgrammos 11.70 frton 3 hónapi időre, 100 mmázsa peregi buza 76 kgrammos 11.50 frton kész fizetés mellett, 300 mmázsa 76 kgrammos tiszavidéki 11.70 frton és 450 mmázsa 74½ kgrammos aradvidéki 11.30 frton. Rozsból kevés volt a forgalom, névleg 8.30 frttal jegyezzük mmázsáját. Árpából csak kisebb tételek keltek el, nagyobb partiek tulajdonosai nagyobb árat igényeltek, 7.30 frt mmázsánkint csak névleges értékü. Zabot vetőmagnak keresték és mmázsánkint 8.20 frtjával fizették. Kukoriczaüzlet a nagy behozatal és kinálat folytán lanyha volt; az aradi és ujaradi heti vásárokra mintegy 4000 mmázsát szállitottak, melyet 6.50—6.55 frtjával vásároltak. Partiekben mintegy 8000 mmázsa lett eladva.

Tapolcza, márczius 8. (Az „Egyetértés" tudósitása.) A tegnapi heti vására sok gabona hozatott be, az árak szilárdak. Jegyzünk: Buza őszi 10—11.50, tavaszi 12.—, rozs 8.50—9, árpa 7—8, zab 7—7.50, bab, tarka 10, fehér 10.50—11 frt. Burgonya zsákszám 1.20—1.50. Széna igen drága, métermázsája 2.50—2.70, tojás 7 darab 10 kr., vaj 1 kilogram 50 kr., kenyér fekete 12 kr., fehér 10 kr.

Kolozsvár, márcz. 9. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Időjárásunk rohamosan tavasziasra fordult. Havunk észrevétlenül eltakarodott; utaink szépen szikkadnak. Mai vásárunkon főleg gabonából kevés a behozatal, de fa, majorság meglehetősen van; veteményünk pedig sok és szép, mert külvárosi hires gazdasszonyaink most állanak elő tavaszra tartogatott készleteikkel. Több idegen is van városunkban, kik nem annyira a mai, mint a f. hó 13-iki Gergely-napi országos vásárra jöttek, mely napot megelőzőleg, három napig barom- és lóvásár lesz. Ezekről, valamint az egész országos vásárról, annak idején tudósitunk. Mai vásárunkról röviden a következő árakat közöljük. Gabonapiaczon: Hektoliter szerint: I. oszt. tiszta buza 8—8.50 frt, II. oszt. 7.50—8 frt, elegyes 5.70—5.80 frt, málé 4.70—4.90 frt, zab 3.10 frt. Az árak mindenben emelkedtek. Sertéspiaczon: Felhajtatott m. e. 120 drb, eladatott 60 drb. A kövér drbja 36—70 frt, sovány 13—24 frt, malacz 11—16 frt. Takarmány: egy szekér széna 6—12 frt, szalma 3 frt. Majorság, párjával: csirke 65—75 kr, tyuk 1 frt, sovány liba 3.20 frt, kövér 5—6 frt, rucza 1.20 frt, pulyka 3.40—4 frt, tojás 6—7 drb 10 kr. Fapiacz: egy szekér fa 3—4—5 frt. Vegyes czikkek: 20 liter krumpli 50—60 kr, alma 1.10 frt, egy liter szilvais 26 kr, egy koszoru vereshagyma 15 kr, fokhagyma 35—40 kr, egy élő bárány 3—4 frt. — Égetlen mész egy szekérrel 11—12 frt. — Halak: egy kiló harcsa 60 kr, fogas 80 kr, sós hal 1.50 frt. — Barompiaczról, s egyebekről az országos vásár után.

Gazdasági közlemények

* Az orsz. magy. gazd. egyesület szarvasmarha és juhtenyésztési szakosztálya márcz. 16-án délután 4 órakor a „Köztelken" együttes ülést tart. Tárgy: A tenyész-állatvásár biráló bizottságának megalkotása. Az országos szarvasmarha és juh törzs és nyájkönyv iránti intézkedések.

Gazdasági tudósitások.

H.-Hadház, márcz. 10. (Moskovits A. tudósitása az „Egyetértés" részére). Az általános félelem, melyet az enyhe tél miatt őszi vetéseinkre nézve tápláltunk, nagy örömünkre eloszlott. A minapi eső áldásként hatott gyönge, minden nedvességet nélkülöző veteményekre, a színük megélénkült, a gyökér megerősödött, szóval, a repczén kivül, mely majdnem mindenütt tönkrement, az őszi vetések jelenlegi állása tökéletesen jónak mondható. A mezei munkálatok szép meleg időjárás mellett lankadatlanul folynak, kisebb gazdáknál már be is végeztetett. A dohányosok is, a kedvező időjárást felhasználván, a melegágyakat már elkészitették.

Győr-Szt-Iván, márcz. 11. (Az „Egyetértés" tudósitása.) Örülünk a gyönyörü időnek, de másrészt félelmünket se vagyunk képesek elnyomni. Az ideihez hasonló telünk volt 1863-ban, ily korán tavaszodott mint ez idén s termésünk jó közepes volt; voltak azóta nagyon kemény teleink, igen silány terméssel, következtetést vonni tehát akár jó, akár rossz termésre, nagyon is légből kapott. Ha őszi vetéseinket megnézzük, csak a legjobbat igérhetjük magunknak, kárt sem fagy, sem viz nem tett; szóval az őszick semmi kivánni valót sem hagytak fenn. A kapás vetemények kivételével a tavasziak is jobbadán a földben vannak, sok helyen a burgonya is, ha reánk volna bizva, márczius havában esőt csak még egyszer kérnénk, de akkor sem sokat. Marhaállományunk türhető, baj kevés fordult elő, lépfenében hullott el egy-kettő. E bajt nagyon is bajos orvosolni. Az egypár év óta tartó nedves esztendőkben több fordult elő, de különösen oly helyeken, hol lapos, különösen vizállós réteken történt a legeltetés. Az egyetlen biztos szer az, hogy ne legeltessünk ily réteken ne csak kérődzőket, de még lovakat se. Hevesmegyében történt: negyven hold, ilyféle rét, mint emlitettem, bekerittetett csikók számára, az első évben az ott levő csikók közül elhullott hét darab; a következő évben nem eresztették őket oda s egy sem hullott el. De, hogy még egy kisérletet tegyenek, a vészmentes évre következő évben ismét az emlitett helyre hajtották az egy-két éves csikókat, az eredmény az lett, hogy ismét jelentkezett a lépfene, mint az előző harmadik évben, ebből könnyü következtetést vonni. Mindaddig, mig állattenyésztésünket nem alkalmazzuk a talajhoz, a talajszülte bajoktól nem ment meg bennünket a Pasteur-féle beojtás sem. Különben ezzel olyformán vagyunk, mint a „Rába-szabályozással", az a marháinkat, és a földjeinket tenné majd még egyszer oly drágává s biztositva volnánk-e? bizony ez nagy kérdés.

Napirend márczius 14-én.

Naptár: Kedd. K. kath.: Matild. Prot.: Zakarjás. Görög-orosz: (márcz. 2.) Teodot. Zsidó: (adar 23). Templom szentelése. Nap kel 6 ó. 18 p., nyug. 6 ó. 1 p. Hold kel 2 ó. 51 p. reggel, nyug. 11 ó. 57 p. d. e. Merkur leszálló pályacsomójában.

Az orsz. magyar iparegyesület képviselő bizottságának ülése d. u. 5 órakor.

Könyvészeti kiállitás az akadémiában d. e. 9—d. u. 5-ig. Belépti dij 30 kr.

Munkácsy „Krisztus Pilátus előtt" czimü festménye a müesarnokban (sugárut 81. szám) d. e. 9-től, este 9-ig. Belépti dij 50 kr.

Akadémiai könyvtár d. u. 3—7-ig.

Egyetemi könyvtár d. u. 3—7-ig.

Muzeumi könyvtár d. e. 9—1 ig.

Muzeumban régiségtár d. e. 9—d. u. 1-ig.

Horváth-féle „A föld körül" czimü nagy mozgó diorama a sugáruton (56. sz.) egész nap. Belépti dij 30 kr.

Állatkert nyitva egész nap.

Kivonat a hivatalos lap márcz. 12-ik számából.

Árverések a fővárosban. Özv. Balajthy Imréné 1460 frtra becs. ingatl. április 13 (I—III.) Leitner Jakab 400 frtra becs. ingóságai márcz. 16 (I—III.) Matheidesz Sándor 910 frtra becs. ingóságai márcz. 15 (I—III.) Weisz Móricz 5.0 frtra becs. ingóságai márcz. 24 (I—III.)

Árverések a vidéken. Leucea János 450 frtra becs. ingatl. márcz. 15 B-Szombathelyen (Veszprém). Kurtyán Simon 190 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Oláh-Keczel (Szilágy-Somlyó). Szuja Pumel Máté 105 forintra becs. ingatl. april 5 Detva (Zólyom). Stankov Mária 624 frtra becs. ingatl. márcz. 22 Vatina (Versecz). Pécze István 1518 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Mező-Eörs (Győr). Ifj. Veltin Márton 500 frtra becs. ingatl. április 14 Szt.-Márton (Arad). Drummer Hersch 6350 frtra becs. ingatl. márcz. 21 M.-Sziget. Zsunata Gáspár 4851 frtra becs. ingatl. márcz. 24 Horn-Boka (Módos). Özv. Radl Mária 2003 frtra becs. ingatl. márcz. 29 Kismartonban (Sopron). Niergl József 12,000 frtra becs. ingatl. április 27 Kismartonban. Uricsek János 418 frtra becs. ingatl. április 11 Trencsénben. Mühl Péter 1908 frtra becs. ingatl. márcz. 18 Zsibrik (Pécs). Rether György 2110 frtra becs. ingatl. márcz. 22 Szász-Szent-László (Segesvár). Hochrein Anna 933 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Kékesd (Pécs). Miskey Ferencz 10,058 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Szuha (Eger). Németh Mihály 1226 frtra becs. ingatl. márcz. 24 Mogyoród (pestvidéki tszék). Néhai Bódogh Szidónia 802 frtra becs. ingatl. márcz. 24 Kecskeméten. Rusz Jánosné 531 frtra becs. ingatl. márcz. 20 Mező-Keresztes (Nagyvárad). Constantia Nikolae 1056 frtra becs. ingatl. márcz. 18 Kis Szent-Miklóson (Ujarad). Wittmann Mihály 1150 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Nádasdon (Sopron). Feldman Betti 29,247 frtra becs. ingatl. május 3 Istenmező (Eger). Sonnenfeld György 616 frtra becs. ingatl. április 27 Jokeő (Nyitra), Finta Gábor 1313 frtra becs. ingatl. április 12 Ghymesen (Nyitra). Baráth Ádám 2414 frtra becs. ingatl. április 8 Család (Nyitra). Schevits János 25,000 frtra becs. ingatl. április 1 Temesvár. Lengyel Mihály 650 frtra becs. ingatl. márcz. 22 Bieskén (Vaál). Mandovits László 417 frtra becs. ingatl. április 20 Tényő (Győr). Barcsay Lukács Katalin 608 frtra becs. ingatl. április 16 Ujvidéken. Ringer Friderik 315 frtra becs. ingatl. április 3 Eperjesen. Bederka Mária 600 frtra becs. ingatl. márcz. 30 Unin (Szakolcza). Özv. Makaró Ferenczné 489 frtra becs. ingatl. márcz. 24 Tormaföldön (A.-Lendva). Boduch János 594 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Brezova (Szenicz). Hőriszt János 400 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Rohonczon (Kőszeg). Cutr János 3307 frtra becs. ingatl. márcz. 28 Szil (Igal). Mendák András 616 frtra becs. ingatl. április 6 Zsolnán. Sztanesek István 373 frtra becs. ingatl. márcz. 17 Bazinban. Lipovszki József 13.8 frtra becs. ingatl. márcz. 27 Saporyán (Nyitra).

Csődhirdetmény. Schöffmann János ellen, bej. április 20., csődbiztos: Péchy Andrés kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Paksy József bpesti ügyvéd. — Gross Májer tokaji lakos ellen, bej. május 3., csődbiztos: Dr. Pap László kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Bollner Károly tokaji ügyvéd. — Ingusz Henrik ellen, bej. márcz. 30., csődbiztos: Raics Lyubomir kir. tvszéki biró, tömeggondnok: Korma László zombori ügyvéd.

Csődmegszüntetés. Deutsch Sarolta bpesti kereskedő ellen.

Pályázat. A nagyszebeni adóhivatalnál IV. osztályu adótiszti, — a nagyváradi kerületben három postatiszti, — Magyar-Egregyen (Szilágym.) postamesteri, — a tokaji pénzügyigazgatóságnál III. oszt. adótárnoki, — a budai kir. pénzügyigazgatóságnál adótárnoki, — a pozsonyi kerületben három postatiszti, — Urai Ujfaluban (Vasmegye), Muiseken (Szepesvárm.), Teszáron (Somogym.), Ogradénán (Krassó Szörénym.), Alatyánon (Jász-Nagykun-Szolnokm.) postamesteri, — a budai kir. pénzügyigazgatóságnál ellenőri, — a soproni kir. adófelügyelőségnél II. oszt. hivatalszolgai, — a parajdi sóbányahivatalnál főnöki, — a zágrábi kir. orsz. pénzügyigazgatóságnál négy pénzügyi fogalmazógyakornoki, — az egri számvevőségnél III. oszt. számtiszti, — a nagykikindai kir. adóhivatalnál III. oszt. pénztárnoki, — a szegedi távirdai állomásnál távirdai vonalőri, — a pozsonyi kerületben három postahivatali szolgai, — a pécsi kir. tvszéknél aljegyzői, — a pozsonyi m. kir. orsz. kórházban elsődorvosi, — a munkácsi kir. orsz. fegyintézetnél tiszti irnoki, — a zentai kir. járásbiróságnál segédhivatalszolgai állomásokra.

CSÁVOLSZKY LAJOS
felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos

IDEGENEK NÉVSORA.

Vadászkürt szálloda.

Mayer D. kdő Arad.
Schwarz M. kdő Bécs.
Modor J. kdő Kalocsa.
Staics S. kdő Ruma.
Schneiderbauer J. Szegzárd.
Mayer D. kdő Szered.
Kupki H. kdő Boroszló.
Schmidt M. kdő Bécs.
Welesz A. kdő Bécs.
Hamel L. kdő Bécs.
Kammerer M. Szabadka.
Klein A. kdő Bécs.
Deines A. kdő Hanover.
Pavlovics A. kdő Tata.
Kohn F. kdő Bécs.
Markó J. kdő Rozsnyó.
Passel Ö. kdő Tata.
Ullrich J. kdő Bécs.
Henschmann F. Esztergom.
Getto Gy. mérn. Kalocsa.

Holzwarth-Frohner száll.

Gr. Klebelsberg birt. Erdély.
Szumrák D. birt. Losoncz.
Szojka Ö. főmérn. Szeged.
Palastyi P. Grácz.
Kornstein L. ezred. Grácz.
Beauregard L. Jolcsva.
Erpf H. igazg. D.-Visz.
Stern J. fldb. N.-Várad.
Dr. Markus N.-Várad.
Prasch J. épitész Bécs.
Schmiedt J. mgző Bécs.
Schüller H. és neje Bécs.
Wertheimer S. kdő Bécs.
Jaksch F. kdő Bécs.
Fischl J. kdő Bécs.
Pasher P. Thainburg.
Tasoll L. gyáros Laibach.
Winkler F. N.-Káta.
Pippig F. mérn. Berlin.
Porjes S. kdő Sz.-Somlyó.

Pannonia szálloda.

Domahidy F. főisp. Szatmár.
Ábray K. H.-M.-Vásárhely.
Róth J. tanácsos Ráczkeve.
Szále M. számt. Ráczkeve.
Udvary F. igazg. Körmend.
Tegyey L. jző Körmend.
Ujhelyi A. Debreczen.
Gaál J. jző T-Szt.-György.
Szilva J. háztul. Esztergom.
Kóta M. gazdat. Fel-Debrő.
Burik J. jogtanár Eger.
Lőrinczfy J. hivtln. Eger.
Kiszely J. ügyv. Kassa.
Zitterbarth J. Herczeghalom.

Fay Gy. Herczeghalom.
Graubner T. kdő Bielitz.
Spitzer A. börkdő Pozsony.
Bunzl S. kdő Pozsony.
Eisser L. kdő Brassó.
Silbiger A. kdő Miskolcz.
Füchsl B. kdő Szarvas.

Orient szálloda.

Wagner A. fldb. Eger.
Lanczberger L. Friedek.
Szabó K. tanár Eger.
Tomke A. gyáros Bielitz.
Melcser J. gyáros Mistek.
Schmidt J. gyáros Mistek.
Győry G. hivtln. Eger.
Fursan P. Nyiregyház.
Singer H. kdő Orosháza.
Gaal S. gyógysz. Varanó.
Rosenzweig J. gyáros Rajetz.
Braun J. D.-Szt.-György.
Brandt K. nevelőnő Svájcz.
Helmy Gy. mgző Miskolcz.
Soltész P.-né Miskolcz.
Tata B. alsolg.-m. Miskolcz.
Dr. Hirschberg S. Lemberg.
Turcsányi M. biró Eger.
Löwenstein H. kdő Makó.
Kabinyi A. fldb. Várgede.

Fehér ló szálloda.

Iványosi J. birt. Temesvár.
Hajdúk birt. Tokaj.
Galló J. birt. Gömör.
Polgár M. T. Szt.-Miklós.
Nagy P. birt. Uri.
Barna J. birt. Heves.
Bertoki M. Pozsony.
Ményei B. Pancsova.
Buhrek J. malomt. Hatvan.
Kodor J. hiv. Ar.-Maróth.
Ebner K. hivtln. Pozsony.
Weiszberger M. Szabadka.
Pfaltz J. épitőm. Esztergom.
Meiszter A. börkdő Heves.
Treiber J. börkdő Bécs.
Luks A. börkdő München.

Arany sas szálloda.

Beöthy B. fldb. Törtel.
Jurenák S. fldb. Szentes.
Jurenák J. fldb. Szentes.
Vajkó A. fldb. N.-Kőrös.
Nagy K. mgző Szalka.
Kovács Gy. mérn. Gyérkes.
Bródy J. S.-Szt.-Péter.
Kövér P. fldb. K.-Háza.
Mészár J. M.-Kövesd.
Cziner J. kdő S.-Szt.-Péter.
Braun A. kdő M.-Keresztes.

Elhaltak névsora Budapesten 1881. márczius 12-én.

Stoka József 29 éves napszámos II. kerület arany-kakas-utcza 16 sz. tüdővész. — Kemény István 38 éves czipész VIII. k. Hunyadi u. 21 sz. öngyilkosság. — Rusz Anna 26 é. szolgáló II. k. szivhüdés. — Filó Anna 60 é. kofa, VI. k. ó utcza 42 sz. tüdővész. — Rosenthal Dezső 1. é. szabó fia VI. k. király utcza 50. sz. rángás. — Weisz Singer Fáni 79 éves bizományos özvegye VI. kerület ó-utcza 2. aggkór. — Bergman Irma 4 éves házaló leánya VI. kerület Dessewffy utcza 39. agylob. — Tóth József 2 és fél éves rendőr fia VI. kerület sziv utcza 13. agyvérbőség. Bertl Anna 2 éves magánzó leánya V. kerület váczi-ut 15/16 görcsök. — Bernáth Lajos 22 éves irnok IX. kerület soroksári utcza 63. tüdő-gümő. — Balogh József 1 éves zenész fia IX. k. üllői-ut 37. sz. sorvadás. Huber Jozefa 26 éves aranymüves leánya IX. k. Angyal utcza 24. sz. tüdővész. — Stiáray Emilia 1 éves leánya IX. k. mester-u. 43. sz. hörglob.— Turnák Gizella 7 éves szabó leánya VII. k. dohány-u. 16. sz. hirtelen halál.— Halbauer Katalin 2 éves munkás leánya X. kerület Kirner-ház hörghurut. — Spanberger Antal 1 éves napszámos fia III. kerület serogély utcza 6. tüdőlob. — Enger Mártha 34 éves napszámos neje III. kerület pacsirta-utcza 12. tüdővész. — Geller Alajos 4 éves kárpitos fia VI. kerület lovag-utcza 8. torokgyik. — Riesz Jakab 58 éves nyomdász II. kerület kapus-utcza 7. tüdővizenyő. — Györfy Erzsébet 13 éves cseléd utról, hashártyalob. — Török Jakab 46 éves épitész utról, belsőelvérzés.

NYILT-TÉR.

Tisztelt szerkesztőség!

Több hirlapban „munkás zavargás" czime alatt megjelent s főleg ellenünk irányzott tudósitással szemben ezennel a tényálladékot következőkben adjuk elő:

A (szt-miklósi) malási szakasz egyik részére két alvállalkozó jelentkezett központi irodánkban oly ajánlattal, hogy ők a szükséges gyalog és igáserővel rendelkezvén, a munka foganatositását bizonyos egységár mellett magukra vállalják. A létrejött megállapodások alapján a munka nevezett egyéneknek ki is adatott; tapasztalván azonban, hogy a munka nem rendesen és az épitési feltételek szerint folyik, kénytelenek valánk 2 hét mulva annak beszüntetését elrendelni. Eme intézkedésünk, nemkülönben Rodics alvállalkozó időközbeni megszökése folytán a munkánál foglalkozott munkások és fuvarosok, alkalmasint tartva tőle, hogy járandóságuk nem lesznek kielégitve, nyugtalankodni, s mi ilymérvü épitkezéseknél nem első eset, zavarolódni is kezdtek, előbb a meg nem szökött alvállalkozótól, később tőlünk követelve illetményeik megtéritését.

Mi rögtön meg is tettük a szükséges intézkedéseket, átmentünk mult hó 27-én a helyszinre, Kun-Szt-Miklósra, kielégitettük a meglevő lajstromban foglalt munkások követeléseit azonnal s a hatóság szives közbenjöttével összeállitván azon munkások illetményeit is, kiknek munkajegyzéke a megszökött Rodicscsal együtt eltünt, ezeket is teljesen kielégitettük. Hogy az valóban megtörtént, kitünik legjobban ama tényből, hogy eme „zendülő" munkások nagy része jelenleg is vonalunkon, sőt ugyanazon szakaszban dolgozik saját felügyeletünk alatt. Hogy néhány száz munkással folytatott tárgyalás, különösen hol fel nem jegyzett s tehát megállapitandó követelésekről van szó, nem parlamenti csendben mehetett végbe, az a közönség értelmiségét nem fogja meglepni. De meglepő, hogy ily esetben is akadnak emberek, kik személyes érdekeik által vezényelve, semminemü eszköztől vissza nem riadnak, a haza szolgálatában fáradozó vállalkozók elég sulyos felelősséggel járó ténykedését hazug szövevényeik tárgyává tenni.

Mi mindazt, mi a fennidézett tudósitásban foglaltatván, jelen előadásunkkal ellenkezik, ezennel alaptalan, hazug rágalomnak nyilvánitjuk.

K.-Szabadszállás, 1882. évi márcz. 8.

A budapest-zimonyi vasut II. osztályának épitési vállalata: Joo.

3539

Szinházak és mulatságok.

NEMZETI SZINHÁZ.

Kedd, márczius 14-én:

WILTNÉ a szeny, cs. kir. udvari és kamara-énekesnő vendégjátékául:

AIDA.

Opera 4 felv. Irta Ghislanzoni. Zenéjét szerzette Verdi.

Személyek:

A király	Talián	Ramfis	Kőszegi
Amneris	Bartolucci V.	Amonasro	Malecsky
Aida	WILTNÉ asz.	Küldött	Kiss D.
Radamés	Perotti	Főpap	Tarnai S.

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márcz. 15-én először: „Bogdil" Vigjáték 1 felv. — Ezzel: „Tudós nők." Vigjáték 5 felv.

NÉPSZINHÁZ.

Kedd, márczius 14-én:

NAP és HOLD.

Operette 3 felvonásban. Irták A. Vanloo és E. Leterrier. Forditották Evva Lajos és Fái J. Béla. Zenéjét szerzette Ch. Lecocq.

Személyek:

Gieratus de Calabanus herczeg	Kassai	Blaz (apródok)	Tóvári A.
Don Braseiro	Solymosi	Cristofor (apródok)	Vasváriné
Miguel	Kápolnai	Galanos (apródok)	SarkadiT.
Don Degonez	Tihanyi	Gil (apródok)	Zarainé
Manola	Pálmai I.	Rosos (apródok)	Szép H.
Beatrix	Vadnai V.	Speranza (gitanettek)	Vasváriné
Sanchette	Csatai Zs.	Inez (gitanettek)	GalantaiM.
Cristoval	Hatvani	Dolirer (gitanettek)	Ágostoni B.
Anita (leányok)	Réti L.	Marquitta (gitanettek)	Laki E.
Pepita (leányok)	Berkiné	Barbara (gitanettek)	Béni I.
Catana (leányok)	Vidorné	Fiametta (gitanettek)	Zárainé
Gonzales	Ujvári	Mirabella (gitanettek)	GalambosB.
Pablo (apródok)	Vidorné	Marianna (gitanettek)	Várai M.
Juan (apródok)	Réti L.	Pablo (diákok)	Vidorné
Medina (apródok)	Berkiné	Antonie (diákok)	Tornyai A.
Portos (apródok)	Galambos	Juan (diákok)	Réti Laura
Sancho (apródok)	Béni Irma	Medina (diákok)	Berkiné
Bios (apródok)	TornyaiA.	Pedro (diákok)	Budai Adél
Esteban (apródok)	Gyöngyösi	Paolo (diákok)	Gyöngyösi
Jaco (apródok)	GalantaiM.	Murillo (diákok)	Sarkadi
		Carlos (diákok)	Molnár Irma

Kezdete 7 órakor.

Holnap, márcz. 15-én: „Szélháziak." Eredeti énekes és tánczos bohóság 3 felv.

Vizállás.

1882 márczius 13-án.

Folyó	Névszerint	Méter 0 fölött	Méter 0 alatt	Változik
Duna:	Pozsony	1.28	—	áradó
	Komárom	1.26	—	apadó
	Budapest	1.47	—	„
	Mohács	2.34	—	„
	Vukovár	—	—	—
	Ujvidék	2.71	—	
	Pancsova	1.61	—	apadó
	Orsova	2.57	—	áradó
Dráva:	Barcs	0.04	—	
	Eszék	0.77	—	—
Száva:	Sziszek	0.05	—	apadó
Tisza:	M.-Sziget	0.63	—	apadó
	Beregszász	—	—	
	Sárospatak	4.16	—	apadó
	Szatmár	0.45	—	„
	Tokaj	5.00	—	apadó
	Szolnok	4.80	—	áradó
	Szeged	4.64	—	„
Kőrös:	B.-Gyula	0.78	—	apadó
Maros:	Arad	—	—	—
Béga:	Temesvár	0.20	—	apadó

IDŐJÁRÁS.

Az időjelző intézet távirati jelentése 1882. márczius 13. reggel 7 órakor.

Állomások	Légnyomás mm. 700 +	Szél iránya és ereje (1—12)	A hőmérséklet Celsius fokban	Csapadék mm.	Felhőzet
Arad	74.0	NY_1	−0.7	—	○
Beszterce	73.7	DNY_3	−2.6	—	○
Besztercebánya	75.5	E_1	−1.2	—	○
Budapest	75.9	◉	+0.5	—	○
Csáktornya	74.3	E_1	+2.3	—	◔
Debreczen	74.8	EK_1	+1.8	—	○
Eger	—	E_1	−2.6	—	○
Eszék	—	—	—	—	—
Fiume	72.9	D_1	+9.9	—	◔
Késmárk	76.2	◉	−1.6	—	○
Keszthely	75.2	K_4	+5.6	—	○
Kolozsvár	74.6	NY	−2.6	—	○
Magy.Óvár	76.2	ENY_1	−1.1	—	○
Mármaros-Sziget	—	—	—	—	—
Nagy-Enyed	—	—	—	—	—
Nagy-Szeben	75.0	E_2	−2.4	—	●
Nagyvárad	—	—	—	—	—
Orsova	73.1	◉	+7.6	—	○
Pancsova	73.4	E_1	+0.3	—	◑
Selmeczbánya	76.9	ENY_4	0.0	—	○
Sopron	76.5	E_2	0.0	—	○
Szatmár-Németi	78.6	E_1	+0.2	n	○
Szeged	74.7	◉	+2.2	—	○
Szepsi-Szt-György	73.0	NY_3	+8.6	—	◑
Szolnok	75.0	E_2	+1.3	—	○
Temesvár	75.3	E_1	+2.6	—	○
Trencsén	73.9	E_1	+0.5	—	○
Ungvár	74.1	EK_2	−1.4	—	○
Zágráb	73.8	EK_1	+8.2	—	◑
Bécs	76.4	◉	+0.2	—	○
Bregenz	74.4	EK_1	+5.8	—	○
Lesina	68.9	EK_4	+15.2	—	●
Pola	71.0	K_1	+10.9	—	◔
Prága	76.9	D_1	0.0	—	◑

Jelek magyarázata: ◉ = szélcsend; ○ = derült; ◔ = ¼ felhős; ◑ = ½ felhős; ◕ = ¾ felhős; ● = borult; * = hó; ▲ = jégeső; ≡ = köd; ∞ = gőz; K = zivatar.

Áttekintése a mai időjárásnak:

Európában: A nagy légnyomás (776—777) Magyarország északi szomszédságában van s kiterjed a kontinens nagy részére (767). — Gyenge szeleknél az idő részben derült, részben változó felhőzetü. A hőmérséklet kisebbedett.

Hazánkban: Többnyire északi mérsékelt szelek mellett a hőmérséklet jóval alább szállt; a légnyomás mindenütt nagyobbodott. — Az idő északkeleten derült; délnyugaton napos, felhőssel változó. Orsován, Aradon és északkeleten éjjeli dér és gyenge fagy volt. — Az e hó 11-ikén előre jelzett enyhe idő változó jellegével végződik s derülő jelleget öltve jövőre hüvösebb lesz.

Kilátás a jövő időre:

Hazánkban: Általában csendes derült időt várhatni, az északkeleti nagyobb félben éjjeli dér és gyenge fagygyal.

Vasuti közlekedési utmutató.

A vonat indul	A vonatok minősége	Indulási idő
Az osztrák államvaspálya indóházából.		
Budapestről—Érsekujvár, Pozsony Bécs	szem. vonat gyorsvonat szem. vonat futárvonat	9 óra 30 p. este 3 óra 30 p. regg. 9 óra 20 p. regg 2 óra 10 p. d. u.
Budapestről, Vácz, Esztergom, Nána, Érsekujvár	vegyes von.	12 óra 5 p. d. e.
Budapestről Czegléd, Szeged, Temesvár, Verciorová	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szeged, Temesvár, Karánsebes	szem. vonat futárvonat szem. vonat	3 óra 15 p. este 10 óra 10 p. este 6 óra 55 p. regg.
Budapestről, Czegléd, Debreczen, Miskolcz, Kassa	személy von. „ „	6 óra 35 p. este 7 óra 30 p. regg.
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Püspök-Ladány, N.-Várad, Kolozsvár, Brassó, Predeal	futárvonat	10 óra 10 p. este
Budapestről, Czegléd, Szolnok, Arad, N.-Szeben, Brassó	szem. vonat „ „	6 óra 35 p. este 7 óra 30 p. regg.
A magyar államvasut (losonczi) indóházából.		
Budapestről Hatvan, Salgó-Tarján, Losoncz, Zólyom, Ruttka	gyors vonat szem. vonat vegyes von.	6 óra 34 p. regg. 5 óra 40 p. d. u. 2 óra 50 p. d. u.
Budapestről, Gödöllő, Hatvan, Miskolcz, Kassa	szem. vonat vegyes „ gyors „	7 óra 31 p. regg. 3 óra 50 p. regg. 11 óra — p. éjjel
A déli vasut (budai) indóházából		
Budapestről, Székesfehérvár, Kanizsa, Pragerhof	szem. vonat gyors vonat vegyes von	7 óra 10 p. regg. 5 óra — p. d. u. 7 óra 45 p. este

A vonat megérkezik	A vonatok minősége	Megérkezési idő
az osztrák államvasut indóházába		
Bécs, Pozsony, Érsekujvár Budapestre	futárvonat szem. vonat futárvonat szem. vonat	2 óra 31 p. d. u. 5 óra 49 p. „ 9 óra 41 p. este 5 óra 57 p. reg.
Érsekujvár, Esztergom, Nána, Vácz, Budapestre	vegyes von.	11 óra 51 p. d. e.
Verciorova, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 30 p. regg.
Karánsebes, Temesvár, Szeged, Czegléd, Budapestre	szem. vonat futárvonat szem. vonat	8 óra 40 p. este 7 óra 30 p. regg 3 óra 45 p. regg
Kassa, Miskolcz, Debreczen, Czegléd, Budapestre	szem. vonat „ „	8 óra 21 p. este 7 óra 55 p. reg
Predeal, Brassó, Kolozsvár, N.-Várad, Püspök-Ladány, Szolnok, Czegléd, Budapestre	futárvonat	7 óra 30 p. regg
Brassó, N.-Szeben, Arad, Szolnok, Czegléd, Budapestre	szem. vonat „ „	8 óra 21 p. este 7 óra 55 p. regg
A magyar államvasut (losonczi) indóházába.		
Ruttka, Zólyom, Losoncz, Salgó-Tarján Hatvan, Budapestre	vegyes von. gyors vonat vegyes von. személy von. gyors vonat	6 óra 33 p. regg 7 óra 30 p. reg 10 óra 37 p. d. e. 3 óra 50 p. reg. 10 óra 14 p. este
Kassa, Miskolcz, Hatvan, Gödöllő, Budapestre	személy von. vegyes von. gyors vonat	7 óra 58 p. este 6 óra 33 p. regg. 7 óra 30 p. regg.
A déli vasut (budai) indóházába.		
Pragerhof, Kanizsa, Székesfehérvár Budapestre	személy von. gyors vonat posta vonat	7 óra 39 p. regg. 11 óra 35 p. d. e. 8 óra 47 p. este

A budapesti aru- és értéktőzsde hivatalos árjegyzései (azonos a P. Lloydéval) márczius 13.

Minőségi suly hektoliterenkint — 100 kilogrammnak ára

Faj	Irányzat	74 klg. frttól	74 klg. frtig	75 klg. frttól	75 klg. frtig	76 klg. frttól	76 klg. frtig	77 klg. frttól	77 klg. frtig	78 klg. frttól	78 klg. frtig	79 klg. frttól	79 klg. frtig	80 klg. frttól	80 klg. frtig	81 klg. frttól	81 klg. frtig
bánsági buza	szilárd	12.15	12.20	12.25	12.35	12.40	12.50	12.55	12.65	12.70	12.75	12.80	12.85	—.—	—.—	—.—	—.—
tiszavidéki	„	12.30	12.40	12.45	12.50	12.55	12.60	12.65	12.75	12.80	12.85	12.90	12.95	—.—	—.—	—.—	—.—
pestvidéki	„	12.05	12.10	12.15	12.20	12.25	12.35	12.40	12.50	12.55	12.60	12.65	12.70	—.—	—.—	—.—	—.—
fehérmegyei	„	12.15	12.20	12.25	12.35	12.40	12.50	12.55	12.65	12.70	12.75	12.80	12.85	—.—	—.—	—.—	—.—
északkeleti	„	11.65	11.75	11.80	11.85	11.90	12.—	12.05	12.15	12.20	12.30	12.35	12.40	—.—	—.—	—.—	—.—
	„	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—	—.—

Gabona	ó vagy uj	Faj	Irányzat	Minőségi suly hektoliterenkint	100 kilogrammnak ára frt	kr	frt	kr
rozs	ó	—	szilárd	70—72	8	70	9	—
árpa	„	takarmány	„	60—62	7	50	7	70
	„	égetni való	„	62—64	7	80	8	40
	„	sörfőzdei	szilárd	64—66	9	50	10	50
zab	„	—	szilárd	37—40	7	65	8	10
tengeri	„	bánsági	szilárd	75	7	35	7	40
	„	másnemü	„	73	7	30	7	35
köles	uj	—	„	nélküli	5	90	6	15
káposzta-repcze			„		—	—	—	—
bánáti-repcze			„		—	—	—	—

Gabona (Szokvány gabona határidőre)	Irányzat	Határidő	100 kilogrammnak ára pénz frt	kr	áru frt	kr
buza	szilárd	tavasz	12	02	12	05
	lanyha	őszre	10	60	10	62
tengeri	„		—	—	—	—
zab	szilárd	május—junius 1882	7	30	7	32
	„	tavasz	7	95	8	—
	„	őszre	6	98	6	65
repcze káposzta		augusztus—szeptemberre	—	—	—	—
bánáti	„	julius—augusztusra	—	—	—	—

Értékpapirok

Államadósság.

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar vasuti kölcsön á 120 frt	5%	131.75	132.—
„ 120 frt egyes darabokban	5%	131.75	132.25
Sóbányai államvasuti záloglev.	5%	—.—	—.—
Magyar 1869. keleti vasut áll.-kötv. (elsőbbs.) adóm.	5%	89.25	89.75
„ 1875. „ ar. v. ezb. „ „	5%	108.—	109.—
„ 1876. „ államkötv. ar. „	5%	94.—	95.—
„ kir. nyeremény-kölcsön 100 frt		117.—	117.50
„ „ 50 frt		115.50	116.50
Tiszai és szegedi kölcsön		109.50	110.—
1871-iki magyar állam-kölcsön-kötv. strl. £	4%	—.—	—.—
1853-iki „ „ „	5%	—.—	—.—
Magyar kir. aranyjáradék adómentes	6%	118.50	119.—
„ „ „	4%	87.30	87.45
Magyar aranyjáradék adóm.-végl. kötv.		—.—	—.—
„ papirjáradék	5%	86.75	87.90
„ földtehermentesitési kötvények	5%	98.25	99.—
„ „ „ 1867. záradékkal	5%	96.—	97.—
„ „ temesi	5%	96.—	97.—
„ „ 1867. záradékkal	5%	95.—	96.—

Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
Magyar földtehermentesitési kötvények horvátországi	5%	—.—	—.—
„ „ „ erdélyi	5%	96.—	97.—
Magyar orsz. jel. urbéri válts. kötv. (100 frt)	5%	92.—	93.—
Kir. horv.-szlav.-jelz. földválts. kötv. (100 frt)		—.—	—.—
Szőlődézsmaváltsági kötvény (100 frt)		97.25	97.75
Magyar kir. kamatozó kincstári ut. 6 hóra (100 frt)	6%	—.—	—.—
Egyesit. államadósság papirban	5%	74.75	75.—
„ „ ezüst kamat jan.—jul.	5%	75.75	76.—
„ „ „ „ apr.—okt.	5%	75.75	76.—
Osztr. aranyjáradék 4% kamat	4%	93.25	93.75
„ papirjáradék, adómentes	5%	—.—	—.—
„ államadósság, kisorsolással 1854-ki á 250 frt p. p.	4%	119.50	120.50
„ „ „ 1860-ki á 500 frt o. é.	5%	128.—	129.—
„ „ „ 1860-ki á 100 frt o. é.	5%	133.—	134.—
„ „ „ 1864-ki á 100 frt o. é.		169.—	170.—
„ „ „ 1864-ki á 50 frt o. é.		168.—	169.—
Pest város kölcsöne 1870-ből	5%	102.25	102.75
„ „ „ 1871-ből	6%	102.25	102.75
Budapest főváros 1880-ki kölcsöne	6%	99.25	99.75
Szerbiai nyeremény-kölcsön 100 frank		46.—	41.—

Részvények.

Osztal. 1880-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
13.—				
3.—				
3.—	**a) Bankok.**			
—.—	Ált. m. municip. hitel-int.	befiz. 200 fr	—.—	—.—
—.—	Angol-osztr. bank	„ 120 „	123.—	124.—
12.—	Bpesti bankegyesül.-r.-társ.	„ 100 „	105.50	106.50
—.—	Franco-m. b. lesz. a.	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Horvát leszámitoló bank	„ 200 „	—.—	—.—
19.50	Iparbank, budapesti	„ 100 „	59.—	60.—
—.—	Közp. ipartárs. hitelint.	„ 80 „	—.—	—.—
—.—	Magy. ált. földh. r.-társ	„ 100 „	—.—	—.—
9.—	Magyar által. hitelbank	„ 200 „	312.—	312.50
—.—	Magy. jelz. hitelb	„ 200 „	225.—	227.—
—.—	„ „ II. kib. id.-e.	„ 100 „	116.50	117.—
38.50	Magy. lesz. és pénzváltb.	„ 100 „	98.—	98.25
45.—	Magy. orsz. bank r.-árs	„ 100 „	100.—	—.—
45.—	Osztr. hitelintézet	„ 160 „	311.75	312.—
—.—	Osztrák-magyar bank	„ 300 „	820.—	822.—
7.—	I. magyar iparbank	„ 150 „	186.50	187.—
—.—	Pesti magy. keresk. bank	„ 500 „	—.—	—.—
	Pesti m. ker. bank elöv. jog. sz.	„ 500 „	590.—	595.—
	Szászi hitelbank	„ 100 „	—.—	—.—
	„Unio" bank	„ 200 „	120.—	121.—
—.—				
—.—	**b) Biztositó társulatok.**			
170	Bécsi bizt. társaság	befiz. 200 fr	—.—	300.—
—.—	Bécsi élet- s jár. bizt. társ.	„ 200 „	335.—	340.—
60.—	Első magyar bizt. társ.	befiz. 1000 fr	3975.—	4025.—
—.—	Magyar-franczia bizt. társ.	„ 50 „	—.—	—.—
	Pannonia viszb. társ.	„ 300 „	1170.—	1195.—
	Unio viszbizt. társ.	„ 309 „	—.—	—.—
—.—				
100	**c) Gőzmalmok.**			
45.—	Concordia malom	befiz. 500 fr	398.—	400.—
—.—	Első budapesti	„ 500 „	1050.—	1080.—
—.—	Erzsébet malom	„ 200 „	150.—	152.—
25.—	Hengermalom	„ 500 „	480.—	482.—
75.—	Lujza	„ 100 „	180.—	182.—
45.—	Molnárok és sütők	„ 200 „	315.—	318.—
	Pannonia	„ 1000 „	845.—	850.—
	Viktoria	„ 800 „	360.—	362.—
	d) Közlekedési vállalatok.			
—.—	Alföld-fiumei	befiz. 200 fr	165.50	166.—
—.—	Báttaszék-dombovári	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Déli vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Észak-keleti vasut	„ 200 „	158.50	159.50
—.—	Erdélyi vasut	„ 200 „	159.75	160.50
—.—	Győr-sopron-ebenfurti v.	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Kassa-oderbergi vasut	„ 200 „	141.—	142.—
—.—	Magy. gacziai vasut	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	M. ny. v. (székesf.-győr-grácz)	„ 200	164.—	165.—
	Osztrák államvasut	„ 200	302.—	303.—

Osztal. 1880-ra	Értékpapirok		Utolsó árkelet pénz	áru
—.—	Pécs-barcsi vasut	befiz. 200 frt	—.—	—.—
6.—	Tiszavidéki	„ 200 „	247.—	248.—
6.—	Osztr. dunagőzhajózási-társ.	„ 500 „	—.—	—.—
—.—	Budai hegypálya	„ 100 „	—.—	—.—
—.—	Pesti közuti vaspálya	„ 200 „	450.—	452.—
	„ „ „ élv. jegy.	„ — „	255.—	260.—
	e) Takarékpénztárak.			
4.—	Budapest III. kerületi	befiz. 50 frt	54.—	55.—
4.—	Czeglédi	„ 100 „	—.—	—.—
30.—	Országos központi	„ 300 „	540.—	545.—
2.—	Pesti első hazai	„ 1000 „	4775.—	4800.—
4.—	Egyesült Budapest fővárosi	„ 200 „	524.—	546.—
30.—	Pest-külvárosi	„ 150 „	125.—	—.—
—.—	Pakracz-daruvár-kotinjai	„ 50 „	—.—	—.—
	f) Különféle vállalatok.			
—.—	Alagut	befiz. 105 frt	110.—	112.—
—.—	Ált. waggon-kölcsönző trs.	„ 80 „	—.—	—.—
35.—	Franklin-Társ. szelv. nélk.	„ 150 „	142.—	143.—
24.—	Ganz és tsa vasöntöde a gépgy.	„ 400 „	670.—	672.—
12.—	Gschwindt-féle szeszgyár	„ 200 „	372.—	378.—
24.—	Gyapjum. és bizt. e. m.	„ 200 „	225.—	235.—
40.—	Keresk. test. épülete	„ 210 „	540.—	550.—
—.—	Könyvny. „Athenaeum"	„ 130 „	575.—	580.—
—.—	„ Pesti részv.-társ.	„ 500 „	830.—	840.—
—.—	Kőszén-és téglagyár (Drasche)	„ 200 „	141.50	142.50
—.—	Pesti épitő-társaság	„ 85 „	—.—	—.—
—.—	Rimamurány-S.-tarjáni vasmű	„ 100 „	120.—	128.—
14.—	Salgó-tarjáni kőszénbánya	„ 100 „	117.—	119.—
25.—	Schlick-féle vasöntöde s gépgy. bef.	„ 100 „	240.—	242.—
20.—	Serfőzde első magy.	befiz. 400 „	580.—	585.—
—.—	Sertéshizlaló	„ 200 „	317.—	319.—
—.—	Sóskuti kőbánya	„ 200 „	30.—	31.—
—.—	Spodium és csontliszt gyár	„ 200 „	275.—	280.—
18.—	Szálloda részvény-társaság	„ 200 „	—.—	—.—
—.—	Tégla- és mészégető ujlaki	„ 200 „	110.—	112.—
—.—	Téglagyár, kőbányai	„ 100 „	270.—	273.—
	Záloglevelek.			
	Magy. földh. int. papir érték	5½%	100.50	101.50
	„ „ „ „	5%	100.—	100.25
	„ „ „ „	4½%	94.50	95.—
	„ „ „ arany v. ezüst	5%	118.50	118.75
	„ jelzálogbank	5½%	—.—	—.—
	„ „	5%	98.—	98.50
	„ ált. földhitel részv.-társ.	6%	—.—	—.—
	„ „ „ „	5½%	—.—	—.—
	Kisbirtokosok orsz. földhitel-int.	5%	—.—	—.—
	Osztrák-magyar bank o. é.	5%	100.75	101.—
	„ „ „ o. é.	4½%	100.70	100.95
	„ „ „ o. é.	4%	93.75	94.—
	Pesti magy. kereskedelmi bank	6%	101.50	102.—
	„ „ „	5%	101.50	102.—
	„Albina" tak. és hit. int.	6%	98.80	99.30

Értékpapirok	Utolsó árkelet pénz	áru
Elsőbbségek.		
Alföld-fiumei v. (nagyv.-eszéki vonala) befiz. 200 frt 5%	—.—	—.—
Alf.-fiumei v. 1874. kib. „ 200 frt 5%	—.—	—.—
Báttaszék-Dombovár-zákányi vasut „ 200 frt 5%	—.—	—.—
Dunagőzhaj. társ. „ 300 „ 5%	—.—	—.—
„ „ „ 100/200 „ 6%	—.—	—.—
Észak-keleti vasp. 5% befiz. 300 frt	90.25	90.50
„ „ ár. 5% „ 300 „	—.—	—.—
„ „ ár. 6% „ 1000 „	—.—	—.—
Magy.-galicziai vasp. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ II. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ nyug. vas. (Székesf. győr-gráczi vonal) 5% „ 300 „	—.—	—.—
M. nyug. vas. 1874. kib. 5% „ 200 „	—.—	—.—
M. vas. els. kölcs. beruh. czél. ár. „200/1000 „	—.—	—.—
I. erdélyi vaspálya 5% „ 200 „	107.—	108.—
Győr-sopron-ebenf. vas. 6% „ 200 „	—.—	—.—
Kassa-oderbergi vasut cs. 5% „ 200 „	—.—	—.—
K.-oderb. v. (ep.-tarn. v.) 5% „ 300 „	90.25	90.50
„ „ (osztr. v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
„ „ (m.-v.) 5% „ 200 „	—.—	—.—
Osztr. Állam-vasut 5%	—.—	—.—
Tiszavidéki vasut 5% „ 100 „	—.—	—.—
Budapesti lánczhid 6% „ 100 „	103.50	104.—
Kőszén és téglagy. kötv. 6% „ 100 „	—.—	—.—
Lloyd- és tőzsde-épület 5% „ 200 „	96.—	97.—
Magánsorsjegyek.		
Osztrák hitelintézet	176.—	177.—
Budavárosi sorsjegy	40.50	41.50
Keglevics „	19.—	20.—
Pálffy „	36.50	37.50
Pénznemek,		
Cs. kir. arany (vert)	5.61	5.63
Cs. kir. arany (kér.)	5.58	5.59
Osztr-magyar 8 frtos arany	9.53	9.55
20 frankos arany	9.53	9.55
Török aranylira	—.—	—.—
Osztrák és magyar ezüst	—.—	—.—
Német birod. bankj. 100 márkányi	58.80	58.90
i) Váltók árfolyama (látra).		
Német bankpiaczok 100 márk	58.80	58.90
Amsterdam 100 hollandi frtért	99.15	99.40
Brüssel 100 frankért	—.—	—.—
Páris 100 frankért	47.55	47.65
Marseille 100 frankért	47.60	47.70
Svájczi pénzpiaczok 100 frankért	47.50	47.60
Zürich 100 frankért	47.50	47.60
London 10 font sterlingért	120.65	121.—
Szentpétervár 100 rubelért	—.—	—.—
Milano 100 lire nouv. ital.	—.—	—.—

Az „Egyetértés" második melléklete.
73-ik számához. Kedd, 1882. márczius 14.

ORSZAGGYULÉS.

I.

A képviselőház ma megkezdte a petroleum adóról s a petroleumvám felemeléséről szóló javaslat tárgyalását. Hegedüs előadó ismertette a javaslatot s ajánlotta annak elfogadását, mig Helfy hosszasabb indokolás után elvetését kérte. — Wahrmann Mór Helfyvel polemizált, de Hegedüssel szemben maga is kiemelte, s behatóan indokolta, hogy tekintve a gácsországi termelést s az ásványolaj adót, ránk nézve Ausztriával szemben mily hátrányos ezen javaslat. — Gaál Jenő figyelemmel nallgatott beszédben számos szakértő megjegyzést tett a javaslat ellen. Kiváló tetszést aratott kivált az a része beszédének, melyben czáfolta a kormánypárti szónokok amaz állitását, hogy e javaslat nem sujtja annyira a szegényeket, mint a gazdagokat. Aztán Szapáry pénzügyminiszter szólalt fel a javaslat védelmére s végül Orbán Balázs támadta meg a javaslatot, melynek tárgyalását ma két interpelláczió miatt megszakitották.

II.

A képviselőház ülése márcz. 13-án.

Elnök: Péchy Tamás, jegyzők: Baross Gábor, Rakovszky János, Duka Ferencz.

A kormány részéről jelen vannak: Szapáry Gyula gr., Pauler Tivadar, Trefort Agost, Ordódy Pál, Kemény Gábor b., Szende Béla, Bedekovics Kálmán.

Elnök: Bemutatja Veszprémmegye közönségének feliratát, melyben a buda-győri vasutnak lehetőleg az államkincstár megterheltetése nélküli mielőbbi kiépitését kéri.

Sopron szab. kir. város közönségének kérvényét, melyben a katona-növendékeknek az alkotmány szellemében való neveltetése, a szolgálati szabályoknak törvényeinkkel való összhangba hozatala, a hadseregnek az alkotmányra való esketé-t és a külön katonai bíróságok megszüntetése iránt törvényszerü intézkedést kér.

Szatmármegye segéd és kezelő személyzetének kérvényét, melyben nyugdijképességüknek törvénybe iktatását kérik.

A bártfai alesperesi kerülethez tartozó róm. kath. lelkészeknek és hiveinek kérvényét, melyben a polgári házasságról szóló törvényjavaslat elvetését, a katholikus alapoknak, csak katholikus czélokra való fordítását az 1879. évi 40. t. cz. 53. §-ának eltörlését és a közös iskolák megszüntetését kérik.

A kérvényi bizottsághoz tétetnek át.

Baros Gábor előadó benyujtja a közigazgatási bizottság jelentését az 1865. évi november hó 2-án kelt Dunagőzhajózási aktához való pótegyezmény beczikkelyezéséről szóló törvényjavaslat tárgyában.

Az 1882. évi államköltségvetésről szóló törvényjavaslat harmadszori felolvasásban is elfogadtatott.

Következik a kőolaj vám felemeléséről szóló törvényjavaslat.

Hegedüs Sándor előadó: A törvényjavaslat lényegesebb intézkedésében már tárgyalás tárgyát képezte ugy a képviselőházban, mint a főrendiházban. Csak két változás van, egyik: a sporkósulynak tiszta sulylyá változtatása, a vámtétel megfelelő emelésével, a másik pedig az, hogy az adótétel hát forintról 6 forint 50 krajczárra szállittatik le. Azok a pénzügyi szempontok és adózási tekintetek, melyek akkor a törvényhozac miadkét házát, a törvény elfogadására birták, most is fenállanak. Hogy fedezetüket fokoznunk kell, azt az évről évre emelkedő deficzit, eléggé indokolja. Hogy a fogyasztási és indirekt adók átalában még kevésbé vannak kizsákmányolva Magyarországon, mint a direkt adók, azt senki sem fogja kétségbe vonni, és azt, hogy ezek között a petroleum vámemelése, illetőleg ezen indirekt adó még a leginkább közé tartozik, ez könnyen bebizonyitható. Nem tagadja azt, hogy a petroleumvám emelése által jelentékeny teheremelkedés kiváratik és vétetik igénybe a fogyasztó közönségtől, még sem szeretné ebből azon következtetését vonni le, hogy tehát a petroleum ára ezen törvényjavaslatnak megfelelőleg fog emelkedni, s ennek következtében annyival drágább fog lenni, mert a tapasztalás ezzel ellenkezőt bizonyit. A petroleum-források már nemcsak Amerikában, hanem több helyen, különösen a Kaukázusban jelentékeny mennyiségben és finom fajban fordulnak elő, és ha a potti összeköttetés létesül, és ez 1884. április hóra várható; szakértők azt állitják, hogy az oroszországi petroleum, mely finomság tekintetében teljes mértékben versenyez az amerikai petroleummal, ezen vámtétel mellett is 18 forinton lesz a monarchiába behozható. Dittmár szakértő azt állitja, hogy 3 milliméter átmérőjü lámpából átlag naponkint 3 órai égést véve 12.2 kilo petroleumot fogyaszt évenkint. Ha ezt az arányt felvesszük az agióval együtt a teheremelkedés egy ily petroleum-lámpánál 80—90 krajczárra tehető. Ez teher, de hogy ez oly jelentékeny és elviselhetetlen lenne, a mint ezt némelyek feltüntetni szeretnék, nem mernék állitani. E törvényjavaslattal kapcsolatban áll egy másik kérdés is, és ez a közgazdasági kérdés. Hazánkban jelenleg nagy mértékben petroleumforrások nem müveltetnek, holott a monarchia másik felében Gácsországban jelentékeny gazdaságu és nagy eredményeket felmutató kőolajforrások vannak. Mintha pedig a kőolaj termelési adó ezen törvényjavaslattal behozatik és 6 frt 50 o. é. krajczárban állapittatik meg, természetes, hogy ugy a sajtóban, mint más téren sokat ventilált kérdés volt az, hogy a gácsországi petroleum azon része, amely Magyarországon fogyasztatik, azt az anomaliát idézi elő, hogy az ezután fizetett adó az osztrák kincstár javára válik és ez a magyar kincstárnak, közönségnek hátrányára van. Tagadhatatlan tény ez, a melylyel szemben korrektivumokról kell gondoskodni, hogy megitélhessük, hogy minő fontosságot kell ennek tulajdonitani. Ezzel szemben két korrektivum van: az egyik a forgalom természetében rejlik, a másik magában ezen törvényjavaslatban. A forgalom természetében reilik ugyanis az, hogy a gácsországi petroleum először sokkal durvább állapotban fordul elő, sokkal kevesebb nyereményt ad és sokkal kevésbé értékesithető messzebb rayonokban. Gácsországból főbb forgalmi vonalainkon hozott petroleum az összes petroleum behozatalunknak nem éri el 2%-át. De a második korrektivum a törvényjavaslatban van. Hazánknak Királyhágón tuli részében egy meglehetős egészséges és gyorsan fejlődő kőolajfinomitási ipar létezik, a mely romániai terményt dolgoz fel. Az eddigi vámtételek már magukban is meglehetősen előmozditották a nyers petroleum behozatalát átalában a monarchiában, tehát nemcsak a Királyhágón tuli részszel szemben, a mennyiben a vámtételek a finomabb és nyersebb petróleum közt — értem alatta a 830-nál nagyobb sürüséggel biró petróleumot — bizonyos aránytalanságot állitottak fel, mely — mint ezen kezeléssel tüzetesen foglalkozó szakértők kimutatták — a finomabb petróleum arányán tul a nyers petróleum behozatalát előmozditaná, ugy hogy — mindig monarchiáról szólva — 13,000 métermázsától 91 ezer métermázsára emelkedett a nyers petróleum behozatala az utóbbi 3 év alatt; a mennyiben a finomitás idehaza igen előnyösnek bizonyult be. De most az uj vámtétel által ezen arány a királyhágon tuli finomitási ipar javára jelentékenyen változott. A romániai petroleumfinomitás még előnyösebb, kedvezőbb helyzetbe hozatott, mint milyenben ezelőtt volt. És a mely arányban fejlődik ezen finomitás, azon arányban hatol be az ország belsejebe, mindinkább és inkább a romániai petroleumból nyert finomitott petroleum és képez ugyszólván gátot a gácsországi petroleum behozatalának, hogy annak fogyasztási rayonját minél szükebb és szükebb korlátok közé szoritsa. A mely arányban fejlődik a finomitási ipar, azon irányban nyer a magyar államkincstár a nálunk finomitott petroleum után adóban. Ajánlja a törvényjavaslatot elfogadásra. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Helfy Ignácz: Alig tud tényt, valamely képviselőház történetében, mely jobban jellemezné a t. többségnek eljárását a törvény alkotásokkal szemben; másfelől pedig jobban jellemezné azon alárendeltséget, melyben a magyar képviselőház az osztrák parlamenttel áll, mint a törvényjavaslat története. (Igaz! Ugy van! a szélső balon.) 1878 ban, midőn e tárgy legelőször előfordult az általános vámkérdések tárgyalása alkalmával, akkor a magyar képviselőház azt elfogadta volt azon emelésben, melyet akkor a két kormány tervezett t. i. 8 fr. arany vámot. De az osztrák parlament, a mely lelkiismeretesebben szokta latolgatni a kérdéseket akkor, mikor az adózók filléréről van szó, szimplán visszavetette a javaslatot. A mi kormányunk nem adta meg magát, egy évvel később ugyanezen javaslat önálló törvényjavaslat alakjába lett öntve és akkor szintén 8 frt arany vámról volt szó, hozzá téve 7 o.é. frt fogyasztási adót. A magyar törvényhozást illetőleg a magyar törvényhozásnak többsége azt is a lehető legengedelmesebben elfogadta, rá mondta az ament, asután ment az osztrák parlamentbe, illetőleg a parlamentbe nem is kerülhetett, hanem mindjárt a bizottság kebelében megbukott. Megbukott pedig nem egyedül azon oknál fogva, mert a 7 frt adót sokalta, holott most beérte 6 frt 50 krajczárral, hanem ellenezte azért, mert neki kevés volt a vámemelés, ő a maga iparát nagyobb védvámban akarta részesiteni, a 8 frt kevés, nem a 7 frt volt sok és odarekedt a törvényjavaslat. Most harmadik alakban jelenik meg: az osztrák parlament és osztrák kormány nem engedett; tehát mi a teendő? Engedett a magyar kormány és most enged — kétséget nem szenved — a magyar országgyülés többsége. A 8 frt vám föl lett emelve 10 frtra. Wahrmann mosolyog erre. Azt akarja azzal jelezni, hogy a 10 frt megfelel a 8 frtnak körülbelől. Szakemberek mondják, hogy a gőngyseuly átváltoztatása tiszta sulyra nem tesz 2 frt különbséget, hanem legfeljebb 1 frt 5 frt, 1 frt 7 krt, tehát még mindig van 87 krajczárnyi felemelés a mult törvényjavaslathoz képest. A következő indokokból nem fogadhatja el a törvényjavaslatot, mert ez az adó a népnek legalsó osztályát sujtja leginkább, (Ugy van! a szélső baloldalon.) mert egy alig fejlődni kezdő hazai iparágat csirájában elfojt, mert a tervezett adó, különösen fogyasztási adó jövedelmének legnagyobb része nem a magyar kincstárba, hanem az osztrák kincstárba fog folyni. És végül nem fogadhatja el azért, mert ha be volna is bizonyitva, a mit bebizonyitani lehetetlen, hogy ez az adó nem sulyos, meg hogy a jövedelem teljesen a magyar kincstárba fog folyni, nem szavazhatná meg akkor sem, mert hazafiságával nem tudja megegyeztetni, hogy a jelen viszonyok közt ennek a kormánynak bármiuemü adót megszavazzon. (Élénk helyeslés a szélső baloldalon,) Melyik osztályt sujtja leginkább e teher. Epen azt, a melynek folytonosan predikálják a tevékenységet, munkásságot és a takarékosságot. Azon osztály dolgozik is, felhasználván különösen télen a hosszu estéket, de önök ekkor oda jönnek és sujtják épen azt, a ki éjjelét nappallá teszi, hogy családját fenntarthassa, mert megdrágitják azon világositást, a mely mellett esténkint dolgozni képes. Önök folyton dicsekednek, hogy a házi ipar érdekében mennyit tesznek. Hát a ház ipar nem abban áll-e, hogy a téli estéken házi iparral pótolja a szegényebb osztály azt, a mit különben megkeresni nem képes? És a petroleumot, a mely ezen házi iparnál mint világitó eszköz az elsőrendü szükséglet, nem lehet e azt tökéletes munkaeszköznek tekinteni, mint bármely mást? Az előadó fejtegette, hogy Dittmár kiszámitásai szerint hány-féle lámpa van, és ha nem körégőt használunk, akkor kevesebb fogy el, és hogy ha lejebb eresztjük, még kevesebbet fogyaszt ugyanazon lámpa. Kár, hogy tovább nem ment, és nem mondta azt, hogy ha egészen lecsavarjuk a lámpát, azt egészen eloltjuk és akkor semmit sem fogyasztunk. (Derültség a szélső balon.) Ezen logikája épen olyan alapos, mint azon mondása, hogy az adó az áremelkedésre tulajdonképen semmi befolyással nem lesz. A javaslat nagyon sujtja, csirában fojtja az ezen ágban most kezdődő ipart Magyarországon. Csak a Királyhágon tul dolgozik egy pár, csak szegényen berendezett 5—6 gyáracska és be van bizonyitva, hogy csak 24,000 mmázsát képes feldolgozni. Méltóztassék bevárni, hogy ez az iparág nálunk kifejlődjék, mig versenyképesek leszünk Gácsországgal s akkor tessék adót és magas vámot rávetni, hogy legyen védelme a magyar iparnak. Az előadó sem tagadta azt, hogy bizony e jövedelem jó része az osztrákoké.

Hegedüs Sándor előadó. (Közbeszól:) Egy része.

Helfy Ignácz: Jól van tehát egy része, Milyen ez az egy rész? A vámtarifa tárgyalása alkalmával a kormányelnök elárulta itt a titkot, hogy bizony a közös kormánynyal folytatott tárgyalások folyamán lett megcsinálva a számvetés, hogy tulajdonkép mily arányban fogyaszt Magyarország Ausztriához képest petroleumot, s konstatálva lett, hogy körülbelül a közösügyi kvóta arányában. Tehát az összes petroleum-behozatal a két országban egy millió, ennek 30%-a esik Magyarországra, tehát, mondjuk kerekszámban 35.000 métermázsa fogyasztatik Magyarországon, ebből — ismét a kormány adatai szerint — 24 000 métermázsa dolgoztatik fel az országban, a többi mind kivülről jön, s miután az adót nem a fogyasztó fizeti meg direkte, hanem a gyártásnál fizetik: a gyáros az osztrák kincstárba fizeti s magyar fogyasztó téríti meg. Az az egy rész tehát olyan, mint a 24 a 330-hoz. Beszédét igy végzi: Egy kormánynak, mely a nélkül, hogy az államháztartás rendezésének czélját megközelitené, napról-napra távolabb visz minket azon czéltól, mikor a deficzit évről évre óriási mértékben növekszik, akkor lelkiismeretem nem engedi meg, hogy uj adóra szavazzak. Fontoljak meg, hogy e perczben, épen mikor a kabinet egyik tagja ezen másfél milliót az adózók zsebéből kicsikarni akarja, akkor a kabinet főnöke Bécsben tán épen ma 3—4 millió ujabb terhet ró a népre és én biztositom önöket, hogy az a 3—4 millió elköltése nem egyszer, hanem a jövő években egymás után sokkal biztosabb, mint a mennyire önök számithatnak ezen adó betolyására. (Helyeslés a szélső balon.) Ily viszonyok közt a kormánynak semmi adót meg nem szavazok, annál kevésbé szavazom meg a szőnyegen levő törvényjavaslatot. (Élénk helyeslés a szélső balon.)

Wahrmann Mór: A kőolaj vám felemelését és az ásványolaj-adó behozatalát pénzügyi helyzetünkben ma is okvetlenül szükségesnek és viszonyaink közt tökéletesen indokoltnak látja. Helfy amaz érvére, hogy e vám, illetőleg adó, főleg a legalsóbb néposztályt sujtja, megjegyzi, hogy ismételve kimutattatott, hogy az téves felfogás, mert a lámpa minősége szerint a fogyasztás a szegény embernél és a vagyonosnál lényegileg különböző, (Mozgás balfelől), hogy a vagyonosnak lámpája négyszer annyit fogyaszt, mint a szegényé. (Mozgás balfelől.) A vagyonos, ki világitás dolgában nagyobb fényüzést gyakorol, sokkal több lámpát használ, mint a szegény ember. A petroleum-fogyasztás nagy mértékben a községek és városok mint ilyenek részéről történik és ezen kiadások rendesen a községi adóból fedeztetnek, ennek legnagyobb részét pedig szintén a vagyonosabbak viselik. A pénzügyi politikára nézve két sarkalatos elvet illetőleg megállapodásra kell jutnunk. Az egyik elv az, hogyha mi nem vagyunk képesek, a mint óhajtottuk, államháztartásunk deficzitjét rögtön elenyésztetni, ha még arra sem vagyunk képesek, hogy azt évről-évre lényegesen leszállitsuk, ugy határozottan arról kell gondoskodnunk, hogy a minden esztendőben növekedő kamatteher által beállott kiadási többletet ne idegen pénzzel, ne kölcsönök utján fedezzük, hanem hogy ezt a magunk erejéből adóképességünk intenziv és extenziv fokozása által eszközöljük. A másik elv pedig az, hogy ezen adófelemeléseket nem szabad többé az egyenes adóknál érvényesiteni, mert ez csak a vagyon átlagának értéktelenitésével, a vagyonértéknek igen nagy mérvben való leszállitásával volna eszközölhető, hanem a közvetett adóknál kell alkalmazni. Ha ezt a két elvet elfogadjuk, vagy önámitás volna, vagy másokat akarnánk azzal ámitani, hogyha minden alkalommal, midőn konkret eset fordul elő, ezen konkret eset ellenében átalános érveket hozunk fel, hogy az ország nem birja el a nagy adókat, vagy pedig, hogy az indirekt adók emelése nagy terheltetéssel jár. Én nem ismerek olyan adót, a mely teherrel ne járna és olyan ideális adót sem, a melyről azt lehetne mondani, hogy nincs benne legalább némi aránytalanság. Mindezek oly okoskodások, a melyekkel, ha élni akarunk az iménti emlitett két helyes elvet érvényesiteni nem tudjuk. Visszatérve Helfy beszédére, megjegyzi továbbá, hogy szó sem lehet arról, hogy az ipar sujtatik, ellenkezőleg a védvám határozott befolyással lesz ezen ipar fejlesztésére. Szóló czáfolja továbbá azt, hogy az arány, a melyben Magyarország károsul, ugy van, mint a mely különbözet van egyfelől a 24 ezer és a 350 ezer, másfelől a kvóta tételei közt.

Helfy Ignácz: Gácsország.

Wahrmann Mór: Gácsországnak a 350 ezer frtra semmi befolyása nincs. Ide kőolaj nem hozatik be Gácsországból, hanem Amerikából. Szóló különben őszintén bevallja, hogy mi a gácsországi termelést, s az ásványolaj adót illeti, ez a törvény ránk nézve nem előnyös. Attól tart, hogy a megoldás azon neme, melv itt proponáltatik ez adóra nézve, e komplikációt még növeli. Tényleg ugy áll a dolog, hogy 160,000 métermázsára számittatik Gácsország kőolajtermelése. E tekintetben nem érthet egyet a pénzügyi bizottság előadójával azon két korrektivumra nézve, melyet ő emlit. Ha a 160,000 métermázsát Amerikából hoznók be, mint a világitásra szükséges többi kőolajat, ez után a jelen törvényjavaslat szerint 1.600,000 arany frt vámot fizetnének. Ez 1.600,000 frtnyi vámnak bennünket quóta szerint illető része 500,000 frtot tenne arauyban, vagy 600 000 frtot papirban. Ezzel többet kapnánk a vámból, ha Gácsországban petroleumtermelés nem volna. Tehát az adónak azon része, mely ránk esik, részint eliminăltatik azon védvám folytán, mely abban rejlik, hogy az adó kevesebb, mint a vám, másrészt pedig, minthogy az adó nem nekünk fizettetik, hanem Ausztriának, ez határozott hátrány, mely még nagyobb lesz évről évre, ha a galicziai torekvések, melyek a Lajtán tul támogattatnak, azt eredményezik majd, hogy a termelés ottan évről évre növekszik s ennél fogva ha egyenlő marad a fogyasztás több és több adó fizettessék oda és kevesebb lesz a vámbevétel. Abból tehát, hogy a galicziai kőolaj nagyobb sulya és sürüsége folytán nem hozathatik Magyarországba több, hogy az egész behozatal csak két százalékot tesz, következtetést arra vonni, hogy ezt reánk nézve csekély hátránnyal jár, nem lehet; mert akár itt, akár ott fogyasztatik a gácsországi ásványolaj, ez a végeredményre nézve mindegy. Minél több fogyasztatik Ausztriában a gácsországi ásványolajból, annál kevesebb fogyasztatik ott az amerikaiból, minek következtében az amerikainak nagy része itt lesz fogyasztva, holott a vámból mi mindig csak a quota arányában 30%-et kapunk. De másrészről igenis korrektivum van azon támogatásban, a melyet a törvényjavaslat az erdélyi ásványolaj finomitás részére biztosit. Helyes az, hogy ott 42 ezer métermázsa tiszta kőolaj termeltetik, a minek elérésére 48—50 ezer métermázsa nyers anyag szükséges. A legutóbbi kimutatás szerint tavaly 93 ezer métermázsa ásványolaj jött be a monarchiába, ugy számitjuk, hogy ennek fele jön Romániából csak Erdélybe és ez dolgoztatik fel, ezt igazolják azon jelentések is, a melyeket a pénzügyi bizottságban a brassói kamara és az érdekeltek részéről nyertünk, mert ezek szerint a tényleg finomitott kőolaj mennyisége 24 ezer métermázsára tehető. Az arány tehát kedvezőtlen, mert ezen 24 ezer métermázsa, melynek adója Magyarországot érinti, nem áll arányban azon 160 ezer métermázsával, mely Galicziában termeltetik. A kormány feladata a termelést Magyarországon előmozditani, hogy ha lehetséges, itt is nyeressék kőolaj, és a finomitó gyárakat a mennyire lehetséges, segiteni, hogy ilyenek más helyeken is állittassanak fel, ha az orosz nyerskőolaj ideférkezik, hogy az adónak nagy része Magyarországban maradván, az arány helyreállittassék. Ezzel kezünkbe van adva némileg a mód, hogy a hátrány, a mely a törvényjavaslatban mutatkozik, kiegyenlittessék. Ausztriában minden perczben, mihelyt pénzügyi vámról, fogyasztási adóról, tarifáról van szó, mindig azt olvassuk, hogy annak a haszonnak oroszlánrészét Magyarország élvezi, hogy az meginl uj kedvezmény, mely Magyarországnak adatik, hogy Magyarország az ő adóssági és kamatterhét Ausztria rovására akarja fizetni. Mindig abból a nézetből indulnak ki, az már általánosan elfogadott tan, hogy Magyarországnak fogyasztása nem áll arányban a quotával, ezen felfogás egészen téves. A népesség aránya Magyarország és Ausztria közt körülbelül olyan, mint 42—43% az 57—58%-hez, a quóta tehát, a mely 31.4%-ban állapittatott meg, szemben a 68.6%-el kellő tekintettel van a Magyarországon létező csekélyebb fogyasztási képesség és csekélyebb vagyonosságra is, mert az a quóta megfelel azon adóképességnek, mely a direkt adóban nyer kifejezést. Most tehát ujra következtetést vonni a vagyonosság és a fogyasztási képesség csekélyebb mérvéről, hogy az még a quóta arányát sem éri el, ez el nem fogadható. A törvényjavaslatot elfogadja. (Élénk helyeslés a jobb oldalon.)

Helfy Ignácz félreértett szavait magyarázza meg. Szóló, bebizonyitására annak, hogy milyen arányban számithat a magyar kincstár ezen jövedelemre, felhozta, hogy Magyarországon egy éven át 350,000 métermázsa petróleum fogyasztatván és ebből a beltermelés csak 24 000 métermázsát tevén, tehát az arány mindenesetre olyan, mint 24,000 a $^3/_{100}$ törthöz.

Gaal Jenő (világosi.) Elismeri, hogy a petroleum bizonyos mérvü megadóztatást elbir, de azt el nem ismerheti, hogy a megadóztatásnak azon mérve, a mely most itt javasoltatik, oly igen csekély volna. Hiszen a felemeltetni javasolt vám az eddigi vámnak 166%-át képezi. A törvényjavaslatot elvetendőnek tartja, mert a kőolajvám nagy mérvü felemelése kétségkivül sokkal jobban fogja sujtani a szegényt, mint a gazdagot. (Ugy van a baloldalon.) Mert ha a vámnak ily mérvü felemelése a létező fogyasztást talán észrevehetőleg nem fogja is csökkenteni, de mindenesetre nehezíteni fogja a világositás használatának nagyon kivánatos terjedését, mert az osztrák ipar javára és különösen annak javára védvámot létesit. Vajjon a vámnak 166%-kal való emelése oly szerfelett csekély emelés? Hasen maga az osztrák pénzügyminiszter elismerte, hogy a legkisebb lámpánál a fogyasztási behozatal, illetőleg a vám emelése folytán egy forintnyi szaporulat fog beállani. A pénzügyi bizottság jelentésében mesés dolgokat tud beszélni nekünk az ásványolajvilágitás olcsóságáról. Ő e tekintetben azt mondja, hogy a kőolajjal való világitás egy óra alatt nem kerül többe, mint 0.051 krba. Ezen számitásnak értéke kimutatható, ha 3 órát veszünk fel minden napra és igy egy évre kerekszámban ezer órát s az idézett számot ezzel szorozzuk, mert ekkor kitünik, hogy a pénzügyi bizottság számitása szerint egy évre 51 krba kerüine egy kis lámpás fogyasztó kőolaja. Hogy ez mennyire nem állhat, mutatja az osztrák pénzügyminiszter számitása, a ki azt állitja, hogy a legkisebb lámpánál 1 forintnyi teherszaporulat fog beállani. A dolog egyébiránt a következőképen áll. Szakértők kiszámitották, hogy a kilogrammonként 20 krba kerülő olajból egy-egy órai világitásnál egy 7 millimeter széles bétlel ellátott 27 mm. hosszu és 24 mm. magas lángot adó lámpával kerül a kőolajjal világitás egy óra alatt 0.28 krba a mi egy év alatt 2 frt 50 krt tesz. Ha pedig azon óra számot veszszük, melyet az osztrák pénzügyminiszter is használt, t. i. ezer száz tiz órát évent akkor kijön 3 frt 10 kr. Ebbe kerül a legkisebb lámpánál a világitás. És ezzel szemben az 1 frt teher szaporulat nem olyan csekély, mert ez csak az egység és a hány

---

AZ IDEGEN NŐ.

— ELBESZÉLÉS. —

Irta: SZÉPFALUDI Ő. FERENCZ. 3

II.

(Folytatás.)

Még Anna is rákezdett egy dalra, mely az egész társaságot felvillanyozta; a „Kétszer nyilik az ákáczfa virága" olyan tetszésben részesült, hogy Anna mosolyogva mondá: „Ha önöknek ez igénytelen hangon előadott dalocska tetszik, szivesen eléneklem ujra." A társaság kérte s Anna elénekelte. Feri az utolsó verszaknál már egészen magánkivül volt. Mélyen a szivébe vésődtek e szavak:

„Megvert engem a teremtő te veled.
Hogy ily forrón s igazán szerettelek;
Verdd meg isten, de mégis áldd meg őt.
Adjál neki nálamnál szebb, nálamnál hübb szeretőt."

Általánosan el voltak ragadtatva az Anna csengő hangja által, még Bors Ilonka is, ki leginkább szeretett kákán csomót keresni s elismerésével csak szüken adózott a gubernánt iránt, most egész hévvel összecsókolózott Annával, ki egész melegen köszönte meg az ünnepelt kisasszonynak a kitüntetést, melyben őt, a szegény igénytelen teremtést részesitni kegyeskedik.

Ilonka kisasszony udvariassága Réti Feri urfit is annyira meghatotta, hogy menten kezet csókolt neki.

Azután folyvást dudolgatta magában az elénekelt dal egyes sorait. „Megbánod még, visszasiratsz engemet, de szivemnek kétszer nyitni nem lehet!" — Vajjon szerelmes volt-e már? Vagy talán most is szerelmes? Dehogy szerelmes, kibe volna szerelmes? Anna senkivel nem beszél még olyan nyájasan sem, mint vele . . . Természetesen Feri urfi nem nézhetett Anna szivébe, de még a szekrényfiókjába sem, hogy megláthatta volna azt a deli huszárkapitányt, kinek minden éjfelen sürü könyhullatások közt vallja be forró szeretetét.

Feri urfi, ha a jelenben nem is bizott föltétlenül, a jövő iránt nem esett egészen kétségbe. Anna bár most nem akarja is észrevenni kiolthatatlan hő szeretetét, látni fogja kitartását, folytonos gyöngéd figyelmét s nem marad iránta idegen.

Rövid öt perczig Réti Feri és Anna igazán magukra maradtak és közvetlen egymás mellett ültek a rögtönzött pamlagon, melynek alapját egy-két kendő és kabát képezte. Még Aladar urfi és Erzsike kisasszony is elfutottak, hogy Anna néninek valami szép mezei viraggal kedveskedjenek. Feri urfi elérkezettnek vélte az időt, hogy tovább titokban ne tartsa, a mi mellkasát, oldalbordáját ugy is majd kifurja.

— Anna kisasszony! — Kezdé megszólitását, mire Anna mosolyogva jegyezte meg: „Ne adjon kérem olyan czimet, mi engem meg nem illett. Nekem már volt férjem."

Feri urfi jól megjegyezte a választ és különösen nagy örömmel töltötte el ez a két szó „volt férjem." Ha csak „volt," akkor most „nincs", és ha nincs, akkor mi állhat utjában, hogy ő legyen a férje. E tagadhatatlan logikával kigondolt szavak után ekép folytatá beszédét a szerelmes lovag:

— Nem tudom, kitalálta-e asszonyom, a mit mondani akarok?

— Bizony, uram, a találós mesékben vagyok a leggyarlóbb.

— Akkor világosan kérdem kegyedtől: Milyen embernek tart engem?

— Igen derék, müvelt, kedves embernek.

— Tehát nem gyülöl? — Kérdé örömmel Feri.

— Gyülölném azért a sok szivességeért, kitüntetéseért, melyben részesit! Ez valóban rut hálátlanság volna részemről.

— Gondolja tehát, hogy én egy hölgyet boldogitni is tudnék?

— Hiszem.

— Akkor engedje, hogy kegyed legyen az a hölgy, kit boldogitsak, mert kegyeden kivül senkit sem szerethetnék; kegyed az, kit az első percz óta rajongóan megszerettem és elhatároztam vagy kegyed lesz nőm vagy senki. Ne nevessen ki, ne utasitson vissza, mert a legigazabb, legönzetlenebb szerelmet utasitja vissza.

Feri megragadta az Anna kezét és forró csókot lehelt reá. Anna elpirult és visszavonta kezét.

— Réti ur! Mit tesz ön? Az irigyelt lovag, kinek minden előkelő ház ajtaja nyitva áll, kinek minden nagy uri kisasszony örömmel nyujthatja kezét, megfeledkezik magáról és egy szegény teremtésnek tesz vallomásokat, ki erre nem méltó.

— Imádom!

— Ismétlem, nem vagyok méltó kegyére. Nem becsülném magamat, ha csak egyetlen szavát is komolyan vettem volna.

— Én a legkomolyabban mondtam!

— Majd kiábrándul barátom. Az oly hölgyeket, mint én vagyok, meg lehet szeretni egy perczre, de aztán el kell feledni. Ön nem ismeri ki vagyok, ön nem ismeri multamat, nem hibáimat, szenvedéseimet. Köszönöm nagylelküségét, hogy fel akar emelni magához, idegenül, ismeretlenül; de tolakodónak, megvetésre méltónak találnám magamat, ha szemem előtt téveszteném alantas helyzetemet.

— Csak annyit mondjon Anna, hogy szeret vagy legalább, hogy valamikor, egyszer, évek multva tudna szeretni?

— Nincs belőle haszna barátom, ha meg is mondanám. Maradjon barátom, ha rokonszenvét megnyertem. De ne kérdezze: szerethetném-e? Oh, én nem tudok szeretni! A kit én szeretnék, azt szerencsétlenné tenném!

— Magyarország a szeretete Anna! és ön akarja megalázni szeretetét? Nem szeret és nem is tudna szeretni?

— Becstilöm! Ennyire jogom van, többre nincs!

Anna szivélyesen nyujtá kezét s most már nem is bánta, hogy Eeri kezet csókolt neki.

Tovább nem lehetett folytatni a párbeszédet, mert a gyermekek is megérkestek a mezei virágokkal, a társaság egy része megjött a forrástól, másik része a pillangó-kergetésből és sétából.

— De megengedi, hogy barátja maradjak? — szólt Feri.

— Ha érdemesit reá, köszönettel fogadom!

III.

Anna, mikor magára maradt gondolataival, bánatával, szemrehányást tett magának. Szidta végzetét, mely mindig szomoru helyzetekbe sodorja. Ime! Alig van két hónapja e soha nem remélt, soha meg nem érdemelt jó helyen, s már bajt okoz. Azt gondolta, nem veszi észre senki és bubánatba merit egy érző szivet, mely eped birása után. Ha tudná, mily érdemetlenre pazarolja rokonszenvét?! Hisz ő nem szerethet senkit; először mert mást szeret, továbbá, mert lekötelezettje, egy esküvel adósa annak, a kit nem szeret és sohsem is szeretett.

A mit érzett, nem mondhatta el senkinek. Miért árja fel a valót Feri előtt? Miért tépje szét benne a becsülést? Miért alázza meg magát előtte és miért okozzon neki fájdalmat? — Szerelme iránta ugyis el fog enyészni.

Egy nap Bárándiéknak igen jó kedvök volt. Nem is titkolták sokáig Anna előtt sem.

— A mi után annyit sopánkodtunk, végre elérjük. Az a rosz rokon: Kereszti Andor meglátogat. Nem láttuk szóta, hogy a katonasághoz ment. Én még mint kis leányka láttam utoljára. Nyalka vitéz volt; ugy állott rajta a huszár ruha, mintha ráöntötték volna. Hozzá milyen kedves, milyen nyájas! Mennyit sirtunk, mikor el kellett mennie. Nem is láttuk többé, mert a háboru, a katonai kötelesség, meglehet a szerelem, annyira elfoglalták, hogy rokonai látogatására nem maradt ideje. Most aztán végre belátta, mennyire nem szép rokonait ügybe sem venni és irt s megirta a látogatás napját is. Jó messziről kell jönnie, egy napjába is belekerül, mig ide ér.

— Meglehet meg sem érkezik! — szólt felesége szavaiba Bárándi.

— Az már nem lehet, a mit Andor megigér, azt meg is szokta tartani. Jól tudhatod férjecském, hogy Andor eddig sohsem igérte látogatását. Valószinüleg meg akarja mutatni, mily pompásan illik deli termetére a huszárkapitányi egyenruha. A mint olvastuk, pár év előtt érdemjelt is kapott.

A beszélgetésben senki sem figyelt Annára, senki sem törődött, mily hatással voltak reá a mondott szavak. Szeme égett, arcza lángba borult, kezei, lábai remegtek, szive hevesen elkezdett dobogni.

— A rokon mikor érkezik meg? — kérdé Anna remegő hangon.

— Holnapután lesz itt. Meglássa kedves Annácska, mily gyönyörüséges ember. Milyen jól el fog minket mulatatni. Az tud aztán mulatságos történeteket beszélni! Különbeket, mint Réti Feri!

— Holnapután lesz itt! — ismételte magában Anna, ugy, hogy senki nem hallhatta meg mormogását. Még időm van egy napig itt maradni! Megcsókolhatom a gyermekeket, kik ugy szivemhez nőttek, reá borulhatok az áldó kézre, mely az ajtó küszöbétől a jó meleg szobába hozatott és ápolt. Tovább nincs itt maradásom; ha nem akarom, hogy kiutasitsanak, mennem, pusztulnom kell a világba. El van határozva, hogy én nyugalmat ne találjak sehol. Leszek bolygó zsidó, rohanok egyik helyről a másikra, mig elnyel a sir buommal, bánatommal, szerelemmel!

Ha Réti Feri meglátta volna a kebel e mozgalmát, bizonyára észre vette volna s reménységet merit belőle. Pedig az a vallomás, melyet ő tett, felénvire sem hatott ugy rá, mint ez a hir, melyet Bárándiék az imént ujságoltak neki.

A jó háziasszony nem tudta elképzelni, hogy mióta Annával közölte a rokon látogatását, ennek ajkáról eltünt a mosoly. Mi lelte? Miért veszté el kedvét? . . . Nem találta ki senki.

Anna elvonult szobájába és fejét eltemette párnái közé, ugy zokogott. Fájdalmas panaszait elnyelte a puha vánkos, de szive dobogása szinte áthallatszott a kemény falakon.

„Az ő rokonuk?" Jól mondják: az isten nem ver bottal; de sulyosabb csapása. El kell hagynia e helyet s nem mondhatja meg miért? Olyan itteni rövidre van szabva időszének határa, hogy alig nézhet meg csak egyszer is minden zugot, mely elégedettségének tanuja volt. Szeretne minden fától, minden virágtól, minden porszemtől külön elbucsuzni, ugy ide van tapadva szeretetével, s távozását még sem árulhatja el. Ugy kell innen menekülnie, mint a bünösnek. Nem is szabad tudniok, mikor bucsuzik.

A kellemes órák helyét a kinos perczek foglalták el. Az egy napnak minden negyed órája ónsulylyal nehezedett szivére. Nem volt mód az ott maradásra. Menni fog.

(Folytatása következik.)

ily kis lámpa van az országban, annyi egy forinttal fog a szegény ember terhe ezzel növekedni. Es mit lehet az ilyen 7 mm. széles béllel ellátott kis lámpával megvilágitani? Egy kis szegletet, egy zugot, melyben az illető munkás éjjeli virasztással pótolja a köz magán terhek fedezésére elégtelen nappali munkát. Ilyen szegény ember a felvidéken elég van és azoknál egy forint pénz, mert sokszor két három napig kell dolgozniok érte. (Élénk helyeslés a bal is szélsőbaloldalon.) Hogy az intenziv világitás drágább, mint a kevésbé intenziv, azt elismeri. De azt nem ismerheti el, hogy a szegények és gazdagok között arányosság létezik a fogyasztás tekintetében. Mig a legkisebb lámpánál a világitás és pedig drágább minőségü köolajból, nem a 20 krajczárosból — kerül négy tized három század krajczárba, addig a finomabb kereken égő lámpáknál kerül egy krajczárba. Valamivel több mint kétszer drágább tehát az ily nagyobb világosságot adó lámpák használata. De vajjon lehet-e komolyan venni az arányosságot vitató ellenvetést? Vajjon hiszi-e valaki, hogy egy nagybirtokosnak, aki százezer forint jövedelemmel bir, jövedelme ugyanazon töredékébe kerül a petroleum használata, mint a szegény embernek? Az intenziv fény a gazdagoknál pedig csakugyan fényüzés, mig a szegényeknél az a világitás életszükség. (Ugy van! balfelöl.) 1879 ben midőn Wahrmann ur volt az előadó, azt mondta, hogy hiszen mi nagyon könnyen bánhatunk el ezzel a petroleum-vámemeléssel, mert hiszen nincs ez országban oly sok egyén, ki szorgalmasan használná a petroleum-világitást, s ő — ugymond — konstatálja, hogy kivéve a nagyobb városokat, az ország legtöbb vidékén nap lemente után teljes sötétség uralkodik és csak a korcsmákban és tivornyák helyén van világ. Ebből azon következtetést vonta le, hogy tehát emeljük bátran a petroleum-adót. Ha csakugyan áll az, hogy nagy sötétség uralkodik a vidéken, akkor mindenekelőtt a világosságot kell terjeszteni, oda kell hatni, hogy a világitás terjedése váljék lehetővé, mert igenis semmire sincs oly szükség ezen országban mint épen világosságra. (Ugyvan! Ugyvan! a bal és szélső balon.) Szóló konstatálja azután adatokkal, hogy a petroleum nem a gazdag, hanem par excellencze a szegény országot világitó anyaga. (Ugyvan! balfelöl). Az előadó azt mondja, hogy a vámemelés csak bizonyos tekintetben fog az árak alakulásánál érezhető lenni. De felemliti, hogy 1870 óta az árak folyton hanyatlottak, s reméli, hogy ezentul is hanyatlani fognak. Szóló nem hiszi, hogy a petroleum áránál a hanyatlás hatás nélküli lehetne. A mily mértékben sujtották az államok ezen áruczikkek fogyasztását Európában, azon mérvben a petroleum átalában rosszabb lett. Különben képtelenség is, hogy ugyanazon munkaértéket adhassa valaki sokkal kevesebbért. Szakértők véleménye szerint, mióta az adó Európában felemeltetett, Amerika sokkal nagyobb mértékben küld kevésbé jól finomitott árukat oda. Azon robbanások és a köolaj által elégések esetei, melyekről mindennap olvasni lehet a lapokban, nagy részt a fogyasztás megterheltetésének természetes következményei. A nép t. i. az olcsót keresi és fogyasztja mindenütt. Az a védvám, melyet az ásvány olaj adó behozatalánál a kormány állitólag a mi iparunk részére biztositni akar, hatását elfogja téveszteni, mert az oda fog hatni, hogy az osztrák ipar, különösen a gácsországi ipar még nagyobb mértékben fejlődjék, a behozatal onnan meg nagyobb legyen, mint eddig volt, és ennél fogva a mi károsodásunk e részben is határozottabbá váljék. A törvényjavaslatot nem fogadja el. (Elénk helyeslés a baloldalon s a szélső ba oldalon.)

Szapáry pénzügyminiszter: Nem fogadja el Helfy azon állitását, hogy mint mindenben, ugy ebben is a magyar kormánynak el kellett fogadni az osztrák álláspontot, mert amennyiben volt a két álláspont közt különbség, a magyar torvényhozás által elfogadott fogyasztási adó 7 frt volt, az osztrák bizottság által elfogadott adó pedig 5 frt 50 kr. Es igy ezen törvényjavaslatban nem azt fogadták el, a mi a másik törvényhozás bizottsága által korábban el lett fogadva, hanem elfogadtatott egy közvetitő tétel, mely jóval közelebb áll a magyar felfogáshoz, mint az osztrák bizottságokéhoz. Heffy azt mondja, hogy a kormány nem tett semmit arra, hogy Magyarországon ily petroleum források nyittassanak és petroleum termeltessék. Hát az igaz, hogy a kormány erre az államköltségvetésben nem vett fel bizonyos összeget, de az nem is lehet a kormány feladata. Hanem igenis nagy sulyt fektet arra, hogy előmozditsa azt, hogy Magyarországon petroleum termeltessék, és erre a czélra mindenféle engedményeket is tett a termelőknek, söt szerződést is kötött egy társulattal, mely arra vállalkozott. Hogy ennek eddig eredménye nem volt, annak nem a kormány az oka, mert az figyelemmel volt mindig ezen kérdésre. A kik ezen kérdésben felszólaltak, azt mondták, hogy hátrányos ezen javaslat azért is, mert ezen vám és adó behozatala által nagy mértékben fog megdrágulni a petroleum és mondják azt is, hogy nem egyenlő mértékben fogja sujtani a fogyasztókat, mert a nagy fogyasztó sokkal kevésbé érzi meg, mint a kis fogyasztó és hogy a teher nem áll arányban a nagy és kis fogyasztó vagyoni viszonyaival. Hogy nagyobb mérvben fogja sujtani e teher a nagy fogyasztókat, az kétséget nem szenved, de hogy egészen arányos lesz-e a nagy fogyasztó és a kis fogyasztó terheltetése, ez apodictice meg nem állapitható, és ha ezt méltóztatik czélul venni, akkor nem lenne más mód, mint a progressziv adót behozni, a mi pedig semmi tekintetben sem ajánlható. Vajjon csakugyan áll-e az, hogy ezen vámtétel emelése által oly nagy befolyás gyakoroltatik a petroleum árának emelkedésére? Méltóztassanak pl. vizsgálat alá venni az árakat 1871—76. közt s azt fogják látni, hogy azok 29 és 18 frt közt ingadoztak. Méltóztassanak tekinteni az angol viszonyokat, hol 1881-ben ezen egy évnek első felében, februárban, a petroleum ára 11 penny volt, mig ugyanazon évnek vége felé csak 5 penny, vagyis az első félévben még egyszer annyi. Ily árkülönbözet mellett a vámtétel aránylag nem lehet oly nagy mérvü befolyással, hogy egyátalában lehetetlenné tenné. vagy megnehezitené ezen czikk fogyasztását. (Igaz! Ugy van! jobbfelől.) Wahrmann hibáztatja ezen javaslatban azt, hogy a Galicziában termelt 160,000 métermázsa ásványolaj után fizettetnék vám körülbelül 1.600 000 ezer frt, ha külföldről jön, de ha ez bejön Galicziából, Magyarország károsodik 600,000 frttal. Ha a számitást igy egyátalában fel lehetne állitani, akkor is nem ezen tjavaslat okozná a károsodást, mert ugyanezen viszony áll fenn most is, söt ezen törvényjavaslat által a galicziai petroelumnak adandó nagyobb védelem daczára a mostani tényleges viszony kedvezőbb, mint az, a mely terveztetik. Tehát a különbség a Galicziában termelt petroleumra nézve ma is fennáll, és nem áll, hogy ezen törvényjavaslat által károsodnék Magyarország, ha nem ezen károsodás a vámterület közösségéből származik. — Bátor leszek még egy adatot beterjeszteni arra nézve, hogy a Galicziában termelt petroleumból a legutóbbi időben — természetesen itt csak azon idő áll rendelkezésemre, amióta ily statisztikai adataink vannak — juliustól deczemberig Magyarországba behozatott 3195 métermázsa. Hogy mennyi jöhet be egy évben, azt ismét csak átszámitásbol tudhatjuk, és én azt hiszem, hogy ezen hat utolsó hónapra, t. i. juliustól—deczemberig eső behozatalt kétszeresen vegyük, hanem bizonyos, hogy a maximum és ez is inkább sok 5000 métermázsa egy évben. Méltóztatnak tehát látni, hogy ezen mennyiség is, mely ma tényleg behozatik, ily alacsony összegre redukálható. De ugy látszik, hogy a galicziai petroleumtermelésnek a védvám daczára igy is elég hátránya van a magyarországi egyéb behozatalhoz képest, mert a 4 frt 80 kr. védelem mellett 1879-től fogva mostanáig a galicziai behozatal hozzánk mindössze 10.000 mmra terjed ki. De vannak ezenkivül még egyéb itt már részben emlitett hátrányai ezen galicziai petroleumnak. Ilyen maga a rosszabb minőség; nevezetesen annak sulya sokkal nagyobb, világitó képessége pedig csekélyebb, mint az amerikai. S eltekintve attól, hogy sokkal gyulékonyabb, tehát veszedelmesebb, és igy kevésbé keresett; magát a nagyobb sulyt és a kisebb világitó képességet véve, hátrányára 26 krajczár differenczia van kiszámitva. Igy tehát ezen összeggel is csökken a galicziai petroleum versenyképessége. Kétségen kivül áll az, hogy az erdélyi petróleum, a mely finomitás végett behozatik Romániából s mely jelenleg a törvényjavaslat szerint 16 krral fog kedvezőbben állani a neki adott kedvezmény folytán, azon helyzetben lesz, hogy inkább tért foglalhat a galicziai termeléssel szemben, mintsem eddig. De midőn a pénzügyi eredmény egyrészt a behozatalnál majdnem 11.700,000 forint, s midőn ezzel szemben áll a galicziai adó, mely mindössze talán 1.040,000 frt, sokkal messzebb áll a különbség, hogy sem pénzügyi szempontból a galicziai petroleumtermelésre nagyon káros befolyással lehetne. Az egész monarchiára nézve pedig, ugy a belfogyasztási adó, mint a vámtétel emelése által mintegy 7.300,000 forint többlet éretik el, a melyből Magyarországra közel 1.900,000 forint esik. Bármely pénzügyi politikát, de nemcsak bármely pénzügyi politikát, hanem akármilyen általános politikát vezzünk is birálat alá s kövesse azt akár ez, akár más kormány, kell, hogy annak alapja és törekvése az legyen, hogy a kiadások és bevételek közötti arány helyre állittassék és pedig nem annyira a kiadások apasztása, mint inkább a jövedelem fokozása által. Es igy a pénzügyi politika egyik alapját csak az képezhetvén, hogy a jövedelmeket fokozzuk, ez a jövedelem pedig olyan lévén, hogyha bár, mint minden más adónem terhes ugyan, de mégis könyebben elviselhető, mint bármely más adónem behozatala, igen kérem a t. házat, hogy ezen törvényjavaslatot elfogadni méltóztassék. (Elénk helyeslés a jobboldalon.)

Orbán Balázs kifogás alá vonja az indokolás ama tételét, hogy a petroleum azon czikkek közé tartozik, a mely leginkább megbirja a teheremelést, kifogásolnom kell, mert épen a mindennapi életszükségletet képező czikkek azok, a melyeknek terhe a legérezhetőbb, s melyek a legnagyobb sulylyal nehezednek az élet mostohaságával küzdő legszegényebb néposztályra. A pénzügyi bizottsági jelentés a teher emelhetőségét a petroleum árcsökkenése által indokolja. Ez a telhetetlen fiskalis érdekek szempontja, a mely a világ haladásának minden mozzanatát a maga előnyére zsákmányolja ki. Tehát ha a kereskedelem fejlődése, olcsóbb feldolgozás és szállitás valamely czikk árát alább szállitja, a mi más országok szegény halandóira előnyt és könnyebbülést hoz nálunk azt indokul használják arra, hogy szegény, ugyis kimerült népünk adóterheit emeljük. A mi másutt áldás, az az önök kezében átokká kell, hogy átváltozzék. A jelentés nagy előnyt akar kihozni a romániai nyers petroleum itteni feldolgozásának nyereményes üzletéből. Igaz, hogy az erdélyi részekben leginkább Brassóban keletkezett nehány kisebbszerü petroleumfinomitó gyár, a melyek főleg a reájuk nehézkedő nagy adók miatt, nagyon csekély haszonnal dolgoznak. Csakhogy ez is időleges, mert ha önök adérendszere nyomását megbirnák is e gyárak, bizonyosan fognak rövid időn Romániában is ily gyárak keletkezni, a mint már keletkeztek is, s akkor hazánk e nagyon problematikus haszontól is el fog üttetni, a mit elő fog idézni azon fonák intézkedése e törvénynek, hogy a behozott nyers petroleum fogyasztási adóját a finomitó gyáros tartozik fizetni. E mellett e törvény gyakorlati alkalmazása oly komplikált, a gyáros oly sok mindenféle sekaturáknak, folytonos zaklatásoknak van alávetve; az ellenőrzés oly bonyodalmas, az a rubrikázás, a sok irka firka, napontai bejelentések, lajstromozások oly nagy munkáját rójja a gyárosra, hogy azt csak nagy irodai személyzet beállitásával tudhatná teljesiteni, 25 hosszu szakaszban oly sok mindenfélére köteleztetik a szegény gyáros, hogy annak csak elolvasása is elkábitja és viszszariasztja a vállalkozástól. Azokat halandó ember nem hogy teljesiteni, de még csak megérteni is képtelen. Es jön ezután 16 hosszu szakaszban mindenféle önkényesen kiszabható büntetéseknek oly hosszu sorozata, a melyeket a pénzügyi közegek minden törvényes védelem kizárásával alkalmazhatnak, hogy annak senki magát slávetni nem fogja, hanem kimegy Romániába s ott állit gyárat, hol az ily ember gyötrő szekaturáktól mentesitve van. Ekként önök pénzhajhászási buzgalma számüzi a vállalkozási hajlamot s az államnak haszon helyett kárt okoz. Azért e törvényjavaslatot, mely másfél millió kincstári haszonért tiz ennyi kárt hoz a nemzetre általánosságban sem fogadom el a részletes tárgyalás alapjául. (Helyeslés a szélső baloldalon.)

A vitát holnap folytatják.

Következnek az interpellácziók.

Máriássy Aladár a következő interpellácziót nyujtja be:

Interpelláczió.

A nagyméltóságu belügyminiszter urhoz: az italmérési jognak megszüntetése és a fennálló rendeleteknek revideáltatása iránt.

1-ször. Mi akadályoztatja a belügyminiszter urat, egy az italmérési jog megszüntetéséről szóló törvényjavaslatnak bemutatásában?

2-szor. Ennek bemutatásáig hajlandó-e a belügyminiszter ur az italmérési jognak gyakorlata körül kibocsátott rendeleteket, egyetértőleg a kereskedelmi miniszter urral, revideáltatni?

3-szor. Megengedhető-e az, hogy szesztermelők saját gyártmányu szeszből, pálinkára változtatott szeszt, 50 literen felüli mennyiségben kötött edényben, szabadon árulhassanak?

Bédogh Albert következőleg interpellálja a pénzügyminisztert: (Olvassa.)

Tekintve azt, hogy a dohánytermelési engedély ez évben több olyan termelőtől is elvonatott, kik a mult évben dohányt termeltek; tekintve továbbá azt, hogy a pénzügyminiszter ur mult évi nyilatkozatában világosan kijelentette, hogy attól, a kinek a dohánytermelési engedély a mult évre megadatott, azt minden alapos ok nélkül elvonni nem lehet;

tekintve végre azt: hogy a termelési engedély elmaradása által leginkább kisebb birtokosok, egyszerü gazdák sujtattak, a mig az alól nagyobb uradalmak kivétettek:

tisztelettel kérdem az igen t. pénzügyminiszter urat, mi ok vezérelte a miniszteriumot ez engedélyek ily mód szerinti el- és el nem vonásánál, az igazsággal, méltányossággal és helyes kormányzati elvvel annyira homlokegyenest ellenkező ut követésében?

és vajjon nem látja-e már a t. pénzügyminiszter ur elérkezettnek az időt arra, hogy ezen jövedelmező termelésig arányosabb kiterjesztése által, egyrészről az egyes kisbirtokosok és földes gazdák érdekei, eme nemcsak sérelmes de jogtalan megröviditéseinek; másrészről a nagybirtokosok és földesurak előnyére, a kis gazdák rovására és kárára adott igazságtalan kedvezésnek és részrehajlásnak valahára vége vettessék?

Szapáry pénzügyminiszter röviden megjegyzi ez interpelláczió indokolására, hogy nem áll az, mintha ezen dohány termelési engedélyek kiosztása akár pártszempontból, akár korteskedési szempontból, akár nagyobb birtokosoknak kedvezményképen adatnának ki a kisbirtokosokkal szemben.

Elnök: Az interpelláczitók közöltetni fognak az illető miniszterekkel.

Az ülés végződik 1 óra 55 perczkor.

III.

A főrendiház ma d. u. 1 órakor Majláth György elnöklete alatt ülést tartott, melyben Pejacsevich Tivadar gróf a képviselőház jegyzője áthozta a következő törvényjavaslatokat: a szegedi királyi biztosság meghosszabbitásáról; az ország déli részeiben mutatkozó inség elháritására szükséges intézkedésekről, a tiszai vizszabályozó társulatoknál adandó állami kölcsönről szóló t. cz. módositásáról, az 1871. 42. t. cz. 9. §ának magyarázatáról, az 1882. évi állami költségvetésről. Mindezen törvényjavaslatok a hármas bizottsághoz utasittattak s elhatároztatott, hogy a költségvetés tárgyalása a szombati ülésben fog megkezdetni. Ezzel az ülés d. u. 3/4 2 órakor véget ért.

Kisebbségi vélemény a véderőről szóló törvényjavaslathoz.

Egészen eltekintve attól, hogy a véderő teljes szervezése csak egy önálló nemzeti hadsereg felállitása által lehetséges, a mely a mellett, hogy anyagi áldozatokban is nevezetes megtakaritásokat enged, egyszersmind az ország közbiztosságát is egyedül képes állandólag s lehető nagy mértékben biztositani, — mondjuk, egészen eltekintve ettől, — más okok is vannak, melyek egyrészt kivánatossá, másrészt szükségessé teszik a véderő módositását. Ily módositás még a jelen alapokon, az 1867-iki közjogi kiegyezés keretén belől is nagy nemzeti érdekek szem előtt tartásával vihető végbe.

Az 1867-iki XII. törvényczikk 11. és 12-ik § mindenekelött oly jogokat tart fenn a magyar országgyülés számára, melyek nagy előnyöket biztositanak az eddigi állapotokkal szemben az országnak, de a melyek eddig általában ki nem használtattak. Igy, a mi mindenekelött a hadsereg tölszerelését illeti, a törvény által a magyar országgyülés intézkedése alól ki nem vétetett, mint a hogy kivétetett p. o. a katonai kiképeztetés, s igy annak intézkedése körébe tartozik, holott tényleg ez irányban a közös kormány intézkedik. Óhajtandó tehát és kivánatos a véderő törveny olynemü módositása, mely ezen abnormális állapotot egyszersmindenkorra beszüntesse.

Másrészt ugy európaszerte, mint nálunk is élénken érezhetők azon kalamitások, melyek a közgazdasági és védelmi érdekek között beállott diszharmónia következtében jelentkeznek. Bármily fontos is és elkerülhetetlen máskülönben, hogy a véderő lehetö hatalmassá tejiesztessék, azon állapot, midőn a közgazdasági érdekek mellőzése következtében magok a védelmi érdekek is szenvednek már: kóros állapot, mely orvoslatot igényel. S e tekintetben csakis nagyobb redukcziók által lehet, de egyszersmind kell is és szükséges segiteni.

A jelen törvényjavaslat sem a mutatkozó óhajnak nem tesz eleget a lehetőség szerint sem ezen szükséggel le nem számol. Söt ellenkezőleg oly álláspontból indul ki, mely a mutatkozó bajok nagyobbodásának okait foglalja magában. Nem az iránt van e javaslatban intézkedés, a mihez a fent idézett törvényczikk kétségtelen jogot ad a nemzetnek, hogy a szolgálati idő helyes és az ország véderejének kifejtésével ellentétben nem álló redukcziója által mentől kevésbé vonassék el a munkaerő a produktiv foglalkozástól, egyszersmind pedig pénzbeli megtakaritások is tétessenek. Hanem ellenkezőleg, a szolgálati idő felemelése s vele együtt a kiadások szaporitása is czéloztatik.

Ehhez járul még, hogy a jelen javaslatban oly intézkedések is foglaltatnak, melyek a mellett, hogy az egyes katona-kötelezetteket nagyobb terhekkel rovandják meg a sorozások alkalmával (ilyen intézkedés p. o. a negyedik korosztály behivása), egyszersmind azt is maguk után fogja vonni, hogy a honvédség számára egyébként fennmaradó ujonczjutalék nevezetes mértékben le fog szállittatni.

Mindezeknél fogva, alulirottak a jelen törvényjavaslat elfogadásához nem járulhatnak, söt inkább kérik a t. képviselőházat, miszerint azt még részletes tárgyalás alapjául se fogadja el, hanem általánosságban is elvesse.

Azonban tekintettel arra az esetre, ha a t. képviselőház bölcsesége ellenkező állást foglalna el, alólirottak tartozó kötelességöknek ismerik kimutatni a javaslat azon részeit, melyekre nézve még ezen álláspontról is lehető és szükséges a módositás, a mint következik:

4. §. Ezen szakasz következőleg módositandó:

„A szolgálati kötelezettség tart:

1. A szárazföldi hadseregnél és haditengerészetnél: két évig a sorhadállományban és nyolcz évig a tartalékban.

2. A honvédségnél két évig azokra nézve, a kik szolgálati kötelezettségöknek a szárazföldi hadseregnél vagy haditengerészetnél lett betöltése után a honvédséghez helyeztetnek át, és tizenkét évig azokra nézve, a kik közvetlenül a honvédséghez lettek besorozva.

3. A póttartaléknál tiz évig.

A szolgálati idő a besorozást követő év márczius havának 1-én veszi kezdetét; kivéve a 21. §-ban megjelölt önkénteseket, kiknél az a besorozás napjával kezdődik.

A módositás, mely a fentebbiekben foglaltatik, magyarázatát leli az ország közgazdasági állapotában. Nagyobb szabásu megtakaritásokat tesz lehetővé. A mellett a szolgálatnak nincs érezhető kárára, mert mint a katonai tapasztalatok mutatják, az ujonczok teljes kiképzésére két esztendő teljesen elegendő. Maga a törvényjavaslat csak nyolcz heti kiképzési időt hoz javaslatba a póttartalékosok és a 27. §-ban körülirt személyek számára, mint mely idő alatt a kiképzés foganatositható.

A szolgálati időnek felemelését a hadi tengerészetnél négy esztendőre, a mellett, hogy ez az országnak uj pénzbeli megterheltetését vonná maga után, maga a katonai érdek sem követeli. A hadi tengerészet e tekintetben azon előnyös helyzetben van, hogy altisztjeit külön szakiskolában képezi, s igy azoknak kitanitásával nem kell a szolgálati idő alatt foglalkozni.

A mi a szolgálati idő kezdetének márczius 1-ére való tételét illeti, ez magyarázatát leli azon körülményben, hogy a katonáskodás első évében az ujoncz majdnem az egész télen nem tanitható. A külső gyakorlatokat megakadályozza az idő zordsága, az elméleti oktatás pedig nem foganatositható kellő sikerrel, mert annak szemléletivé tételére hiányzik még az ujoncznál a kellő előismeret.

21. §. Ezen szakasz ugy módositandó, hogy az egyévi önkéntesség kedvezménye lehetőleg sokakra kiterjesztessék. Erre nézve a szakasz első kikezdése igy lenne beigtatandó:

„Azon katonakötelezettek, kik valamely gymnázium vagy reáliskola négy alsó osztályát, a polgári tanodát, a kereskedelmi és gazdasági szaktanodák vagy középipartanodák legfelső osztályát sikerrel bevégezték, s erről vagy bizonyitványt képesek felmutatni, vagy egy e czélra szervezett vegyes bizottság előtt leteendő vizsgálat által megfelelő képzettségüket tanusitják: béke idején három évi tényleges szolgálat helyett csak egy évig tartoznak szolgálni. E kedvezmény azonban fel van tételezve attól, hogy az illetők a hadseregbe önként lépnek be, a szolgálat ideje alatt maguk költségén ruházkodnak, magokat fölszerelik és élelmezik, lovasságnál még a lovat is beszerzik és annak ellátásáról gondoskodnak.“

A szakasz 5., 6., 11., 12. és 13. kikezdései, mint a melyek ezen módositás által feleslegessé válnak: kihagyandók.

A többi kikezdés a bizottság előterjesztése szerint fogadandó el.

27. §. Ezen szakasz első kikezdése igy módositandó:

„A néptanodai és polgári tanodai tanitók, a tanitóképezdék növendékei, tevábbá azok, kik öröködés által jutottak valamely mezei gazdaság vagy iparvállalat birokába, ezen gazdaságukat, illetőleg iparukat üzik, feltve, hogy annak jövedelme elegendő egy öttagu család önálló eltartására, de viszont nem haladja tul ezen jövedelemnek négyszeres mennyiségét: nyolcz hét alatt kiképzendők, azután szabadságolandók, s béke idején ezen felül csak a tartalékosok, illetőleg honvédek fegyvergyakorlataiban tartoznak részt venni. A kiképzés ideje ugy választandó, hogy az illetők foglalkozásukban lehető legkevésbé akadályoztassanak.“

A szakasz többi része a bizottság megállapodása szerint fogadandó el.

Ezen módositás csak annyiban tér el az eredeti szövegtől, hogy az ipart üzőkre nézve is kiterjeszti azon kedvezményt, melyet a törvény eddig kisebb gazdaságok öröklőire nézve tett. Ha szükség van az engedményre a gazdaság iránti szempontból, még inkább van arra szükség az ipar szempontjából. A legvirágzóbb iparvállalatok is tönkre jutnak, ha azok vezetője három esztendeig kénytelen távol maradni az üzlettől. S Magyarországon különösen szükség az ipart mindenképen istápolni.

32. §. Ezen §. két első kikezdése elhagyandó s helyébe az 1868. XL. törvényczikk 32. §-a szó szerint beiktatandó.

Eltérés a kettő között abban áll, hogy az uj törvény még a negyedik korosztályt is felhivandónak tartja egyes esetekben az ujonczozáshoz. Ez pedig a mily hátrányos a felhivandó legénység nősülhetési viszonyaira, ép oly hátrányos a honvédségre nézve is, mely ezután még kevesebb jutalékban fog részesülni, mint eddig.

53. §, Ezen §. az 1868. XL. törvényczikk hasonszámu §. értelmében meghagyandó.

A czélozott módositás abban áll, hogy a honvédtisztek eddigi szabadon nősülhetése korlátoltassék. Ez pedig nemcsak az egyéni szabadságot sérti igen érzékenyen, — s magában a közös hadseregben sem tekintendő egy középkori hagyománynál egyébnek — hanem a honvédségre nézve is hátrányos. Ugyanis a honvédség eddig is sok jeles tisztet kapott olyanokban, a kik odhagyták a közös hadseregbeli szolgálatot, mert ott nem lehetett nősülniök, s átléptek a honvédséghez, a hol e tekintetben nem voltak korlátolva. A honvédség most is szükséget szenved tisztekben, ezen módositás behozatala után a szükség még inkább lesz érezhető.

II. FEJEZET.

Ez egészen kihagyandó. A 4. § ban tett módositás elfogadása esetén értelmetlenné válik. De ellenkező esetben is kihagyandó, mert sem nem méltányos, sem nem igazságos, hogy a törvénynek visszaható ereje legyen, mint azt ezen fejezet elrendeli.

Ugron Gabor s. k.,
Hoitsy Pál s. k.,
előadó.

A hivatalos lap márczius 12-iki számából. Nemesség átruházás. Ő felsége megengedte, hogy Pozsonyi Ferencz makói polgármester magyar nemessége és czimere unokaöcscse Eckhardt Ozkár makói lakos és törvényes utódaira átruháztassék és ez utóbbi család a Pozsonyi nevet mint előnevet használhassa.

Kinevezések. Ő felsége a tapolczai jbirósághoz albirákká: Kövér Lajos és Strausz Lajos zalaegerszegi törvényszéki jegyzőket nevezte ki, Antos Károly budapesti IV. kerületi kir. jbirósági és Bronkay Ignácz pozsonyi kir. jbirósági albiráknak, a budapesti V. kerületi jbirósághoz leendő áthelyezését engedte. Az igazságügyminiszter, Jantsik Viktor soproni kir. jbirósági aljegyzöt a soproni kir. törvényszékhez jegyzővé, Contesveller Alajos brassói kir. törvényszéki irnokot pedig a brassói kir. törvényszékhez segédtelekkönyvvezetővé nevezte ki. A pénzügyminiszter Deer Venczel pótbiztost a kolozsvári kataszteri kerület gyergyó szent-miklósi járásába becslőbiztossá nevezte ki.

A honvédség köréből Raichl Ignácz közép bácskai 5-ik honvédzászlóaljbeli szabadságolt állományu hadnagynak és Matyók Kálmán baranyatolnai 67-ik számu honvédzászlóalj beli szabadságolt állományu főhadnagynak, a magyar királyi honvédség kötelékéből kérelmezett kilépés, a védkötelezettség teljesitése után, viselt tiszti rendfokozatának megtartasa nélkül, megengedtetett.

Névváltoztatás. Friedmann Lipót kolozsvári lakos „Földesi“-re, Zeillinger Gyula budapesti lakos „Czet“-re változtatá nevét belügyminiszteri engedélyly l.

Alapszabálymegerősités. Az első budai betegsegélyző és temetkezési egylet kebelében lé esitendő előlegüzlet szabályzata, s kun szent-mártoni korcsolyázó és csónakázó egylet alapszabályai belügyminiszteri rendelettel megerősittettek.

A SZÉP ALFONZ.

— Regény. —

Irta: BOUVIER ELEK.

ELSŐ RÉSZ. 25

A Lafitte-utczai eset.

VII.

A botrány.

(Folytatás.)

Este, midőn a doktor megjelent, Péter azt mondá neki.

— Kedves barátom, a legnagyobb türelmetlenséggel vártam.

— Nos, mi az? hogy érzi magát? . . .

— Óh, nem azért. Igen jól vagyok. . . . nagyon jól. Epen azt akarom kérdezni, ha felkelhetek e? . . .

— De csak nem gondol arra barátom. Hisz az lehetetlen.

— Doktor, hallgasson ide. Kell . . . . . érti, kell, hogy ma este elutazzam Párisból.

— Annak határozottan ellene mondok.

— De nem érti, hogy azt mondom, kell. . . kell. E végből egy ágy-kocsit már meg is rendeltem.

— Meglehet, hogy kiállhatja már az ágykocsiban való szállitást. . . . ámbár én az egészet nagy oktalanságnak tartom; de ha már ennyire vagyunk, akkor inkább gyalog-hintón vitesse el magát.

— Nem, doktor, tentartottak számomra egy külön kocsit, mely épen betegek szállitására készült s a melyben ágy is van . . . .

— Ha ugy van . . . nem teszek ellenvetést . . . De mindekkor csak azt fogom mondani, hogy ez nagy oktalanság és rendkivül veszélyes dolog. Es hogy nem felelek épen semmiről.

— Nem tesz semmit. Értette, hogy meg kell lenni.

— De hát nem várhat néhány napig?

— Holnap már kétszáz mérföldre kell innét lennünk.

A doktor nem valami biztatóan csóválta fejét; de Luneray nem ügyelt rá s igy folytatá:

— Ma este be fogja kötni sebeimet ugy, hogy mindezt kiállhassam. Azután ir egy rendelvényt azon esetre, ha az uton bajom történhetik.

A doktor gondolkodott néhány perczig s aztán hirtelen azt mondá:

— Barátom, ez igen nagy oktalanság lesz; nem engedhetem meg, hogy igy utra keljen.

— De ha kell . . .

— Igen, tudom . . . Ez negyvennyolcz óra dolga . . . Én elkisérem önt és elhelyezem, ha megérkeztünk . . . Ha valami baj történik utközben, ott leszek.

— Ez lehetetlen kedves barátom. El vagyok ragadtatva az ön szives jó indulatától, de nem fogadhatom el ajánlatát, mert . . .

Felbeszakitá beszédét, mivel az öltözőszoba ajtaja megnyilt, a szőnyeg fölemelkedett és Madeleine jelent meg ott. A doktor megismervén a hölgyet, bámulva visszavonult. Madeleine zavarral közeledett Péter ágyához, de csakhamar öszszeszedte magát s azt mondá:

— Minek hallgatni arról, a miről holnap egész Páris beszélni fog? A doktornak joga van bizalmunkra. Engem itt látván, doktor ur, kitalált mindent, nemde? Elhagytam férjemet. A hitves, a kit magamnak szabadon választottam, Luneray Péter, a kivel ma este Németországba utazom. Itt elrejtőzve hallottam, hogy ebben az állapotban, melyben ő most van, veszélyes lesz az utazás. De a veszély talán elhárul, ha ön is ott lesz, és mivel ön maga ajánlkozik Luneray urat kisérni, elfogadjuk. Ő elutasitá az ajánlatot, nem mervén önnek a valót megmondani. Most tud mindent. Nem buvok el; büszke vagyok arra, a mit tettem. Hogy elfutok, nem azért teszem, hogy kitérjek a világ itélete, a közvélemény elől; nem; férjem jogai elől menekszem. A törvény nem engedvén meg, hogy ez örökre megromlott egyesülést teljesen elszakitsam, és saját tetszésem szerint válasszak férjet, nem félek közbotrányra is megtenni ezt, s elmegyek oly országba, hol a házassági törvény emberiebb.

A doktor egyre bámult, főleg azon hanghordozáson és hévén, melylyel az ifju hölgy beszélt. Látta jól, hogy a beszédben egészen elfáradt, s hogy a láz adta neki a bátorságot, ez akaratot és tetterőt. Azt mondá tehát, ugy tévén, mintha nem is gondolna arra, a mit hallott:

— Nagyon örvendek asszonyom az ön közbelépésén; mert Péternek ez utazás alatt valóban szüksége van a folytonos gondozásra. Az ön jelenléte megnyugtatna ugyan, de utközben valami komplikáczió támadhat, s akkor ott leszek, hogy rögtön segithessek.

Luneray Péter megfotga a doktor kezét s szenvedélyesen megszoritá azt, kissé zavarban levén a leleplezéstől, mely az imént történt.

Azután készülni kezdtek az utra; a dokter külön szilárd kötést tett a sebekre; azután hazatért némi intézkedések végett, s hogy magával hozza a szükséges müszereket, s ugy egyeztek meg, hogy este a vasutnál találkoznak.

Az este igen hosszunak tetszett a fiatal hölgynek. Valahányszor az utczai ajtót megnyitották, mindannyiszor hallgatta, hogy nem csöngetnek-e rögtön a lakás ajtaján. Szigoru rendeletek adattak ki, de Madeleine tudta, hogy férje mindenre képes.

Midőn Julis asszony feljött jelenteni, hogy a kocsi, melyet megrendeltek, megérkezett, Madeleine felugrott s azt mondá Péternek:

— Először vigyenek le téged; én azután megyek le.

Attól félt, hogy férje, nem látván őt haza térni, nem ólálkodik-e a ház körül, és ő el volt határozva többé nem találkozni vele.

A mig Péter Laurent kapusra és ennek feleségére támaszkodva, kinosan lement a lépcsőn, Madeleine az éjjeli szekrény fiókjában megkereste azt a revolvert, melylyel férje Péterre lőtt. Ezt megtalálván, látta, hogy még három golyó maradt benne; a fegyvert ezzel zsebébe rejtvén, ő is lement. Kész volt mindenre. Erősen el volt határozva, hogy ha férje ott lent lesz, megöli. Már egyszer benne volt a bünben, s az első lépés megtétetvén, többé nem rettent vissza. Megérkezvén az utczára, gyors tekintetet vetett maga körül. Egy embert látott lehajolni az utczán; reszketett s köpenye alatt a fegyvert már ökölre fogta; azonban csakhamar felismerte, hogy az nem férje. Péter, bámulva, hogy kedvese a kocsi ajtajánál megáll, azt kérdé tőle:

— Mit csinálsz Madeleine? Gyere hamar.

— Semmit. Azt néztem, hogy nem les e valaki.

— Bohó vagy.

Madeleine sajátságos mosolylyal felelt.

— Nem . . . Ha eljött volna, tudok neki mivel felelni,

Leült mellé és megmutatta a revolvert.

— Ó, . szerencsétlen . . . mit tennél? . . . ez a joga egyedül neki van meg.

— Igen . . . mondá Madeleine keserüen. Ilyen a ti törvénytek.

A kapusné azt mondá férjének:

— Odaadtad a levelet Luneray urnak?

— Nem, mindjárt odaadom; és elfutott a páholya felé.

— Micsoda levelet? kérdé Péter.

— A levélhordó itt volt, a mig önt lehozni segitettünk. A levelek közt egy önnek is szól.

Madeleine egy kissé a kocsi szögletébe hajolva, folyton szemmel tartotta azt az egyént, a ki őket nézte, folyton azt gyanitván, hogy ezt az embert valószinüleg férje állitotta oda. A levelet elhozták Luneray urnak, ki zsebébe tette azt, hogy majd az uton elolvassa.

A kocsi megindulván, Madeleine, ki folyton ügyelt az emberre, ki mint tudjuk a szép Alfonz volt, látván, hogy ez a boulevard felé indul, megnyugodott, mig a kocsi a Lafayette-utczába fordult be.

A pályaudvaron már ott találták a doktort, a sebesült állapota miatt rögtön beültek a waggonba, mely nekik volt szánva. A mint helyen voltak, Péter igen jól érezte magát s azt mondá:

— Pompásan érzem magam, én vagyok most a legboldogabb ember a világon.

Midőn a vonat megindult, az első mozdulásra Madeleine fölkelt és könnyebbült sóhajjal azt mondá:

— Végre szabad vagyok!

Es megölelte Luneray Pétert.

MÁSODIK RÉSZ.

A kis begyes.

I.

A vén huszár.

Valamennyi helyőrségi városban, a hol a 2-ik huszár-ezred „fekűdt“, este a tiszti kávéházban a tiszt urak beszélgetése egyre csak a szép Luneray Péter kapitány szerelmi kalandjai körül forgott.

Luneray gróf szép katona volt; a kisasszonyok szive csak ugy reszketett utána, ha délczeg lován, aranyos dolmányában meglátták. Nagy fekete két szeme, piros ajka, mely mögött egészséges fehér fogsor tünt elő, mikor nevetett, s mely minden alkalomra tudott a hölgyeknek lekötelező bókot mondani — ellenállhatatlan volt. A szép huszár ruha mintha ugy lett volna testére öntve. A tisztek maguk közt rosz nyelvüek, és talán irigységből azt állitották, hogy a szép kapitány hóditásai inkább számosak, mint válogatottak voltak.

Gyorsan szeretett s azt akarta, hogy hajlamát hasonló gyorsasággal viszonozzák. Eszre vették azt is csakhamar, hogy az előkelő kisasszonyokkal csak igen plátói viszonyokig tudott haladni. Gr. Luneray kapitánynak ugyanis volt egy hibája, mely távol tartotta a társaságtól, az t. i., hogy ő huszár létére ugy káromkodott folyton mint egy bakancsos. Reggel ágyából kiugorván az arkangyalok balkézre való emlegetése volt első szava, mely végig dörgött az egész házon, hogy a napos altiszt azt sem tudta, hogy rohanjon be.

Gyakran megtörtént vele, hogy egy egy szép hölgy ellen ugy kezdé a hadjáratot, hogy derékon ölelte s elragadtatva azt mondá neki:

— Teringettét! de csinos kis teremtés!

Előkelő hölgygyel ez tán nagyon is huszáros eljárás lett volna, de a szép kapitány tudta kihez fordul, és soha sem vették tőle rosz néven.

A szinháznak nagy barátja volt és mióta egy társulat a városkába, hol az ezred fekűdt, érkezett, a kapitány az estéket rendesen a szinésznők közt tölté. Az udvarlást itt is nagyon őszintén kezdte . . . s azért a soubrettek közt igen kevés hóditása volt.

(Folyt. köv.)